

WESTERN

M. Lekridž

BORBA ZA RANČ

B
ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

WESTERN

198

1990

M. Lekridž

BORBA ZA RANČ

X-100

Urednik izdanja
PIROŠKA MATIĆ

Recenzent,
S. BILKIĆ

Lektor
J. STOJICEVIĆ

Izdaje i štampa Novinsko, izdavačko i štamparsko preduzeće u društvenoj svojini »Dnevnik« Novi Sad, Vojvodanskih brigada 7, telefon (021) 621-555 ● Žiro-račun 65700—603—6350 ● Direktor »Dnevnika«: **Dušan Tomić** ● Odgovorni urednik **Milorad Predojević** ● Grafički urednik: **Juliš Arvanitidis** ● Sekretar redakcije: **Zdenka Karabasil** ● Korektor: **Sava Malešević**

BORBA ZA RANČ

Ovo je strašno, pomisli Dejv Delaplejn. Ovo se neće dobro završiti, nastavio je da razmišlja. Da suša dobije takve razmere, toga se nisu sećali ni najstariji stanovnici ovih krajeva.

Konj pod njim mirno je stajao. Samo povremeno bi mahnulo repom da otera dosadne muve.

Suša je vladala već peti mesec. U proleće je palo sasvim malo kiše a i protekla zima bila je bez snega. Trava je izgorela i mnogi ljudi su očajno tvrdili da se nikada više neće povratiti. Izgledalo je čak da će stočarstvo morati da se seli iz ovog kraja. Od prošlog juna u River Kriku više nije bilo vode. Suvi su bili i ostali potoci i rečice u okolini. Dejv Delaplejn nije sa sigurnošću mogao da kaže koliko je stoke za ovih nekoliko meseci uginulo od žeđi, ali je znao da su se krda osetno smanjila.

Daleko na severu, u pravcu Moskito planina, video se vrh jedne od Batervudovih vetrenjača. Na Lon Star ranču bilo ih je pet. Još uvek su izvlačile iz dubine zemlje tanke mlazeve mutne vode. A sve dok bude vode, Batervudova stoka biće živa.

Hamilton Batervud bio je zaista srećan čovek. Srećniji od mnogih rančera. Pre nekoliko godina, kad je cena stoke bila neobično visoka i kada je napravio dobre poslove, veći deo zarađenog novca uložio je u kopanje bunara. Tada su mnogi smatrali da je lud. Sada više nisu o njemu tako mislili.

Mnogi su mu zavideli, a neki su ga i otvoreno mrzeli.

Dejv Delaplejn okrete konja i potera ga ka River Kriku, zapadnoj granici Lon Star ranča. Uporedo sa potokom, vodio je put za Enterprajz, na jugu. Većina rančeva nalazila se na severu, u podnožju brda.

Do imanja Tomasa Valasa stigao je brzo. Bila je to, u stvari, jedna nedovršena zgrada. Povukao je uzde i oštro zazviždao. Trenutak kasnije, iz suvog korita River Krika dotrčala je Sandra Valas koja se tamo igrala.

Veselo joj je mahnulo rukom.

Devojčica je imala sedam godina. Bila je visoka i dosta izrasla za svoje doba. Lice joj je bilo preplanulo i držala se ozbiljno, a kad se smešila postajala je prava devojka.

Tako je bilo i sada.

Osmehnula se i pozdravila ga.

— Zdravo, kauboju. Hoćeš li malo kod nas?

— Porasla si, princezo — osmehnu se i Dejv Delaplejn. — Dodi. Do neo sam ti nešto.

Zavukao je ruku u jednu od torbi na sedlu i izvadio paketić. U njemu se nalazilo nešto što je pre dva dana, na iznenađenje prisutnih građana, kupio u jednoj radnji u Enterprajzu. Nagnuo se u sedlu i pružio joj paketić.

— Je li to za mene? — prošaptala je devojčica, a plave oči joj radosno zasvetleše.

— Samo za tebe, princezo — klimnu Dejv.

Iza kuće prestade lupa čekića i iza ugla se pojaviše Tomas Valas i njegova žena. Valas beše visok, ple-

ćat i košćat čovek. Imao je oko trideset godina i umoran izraz na mršavom licu. Delaplejn se nije sećao da ga je nekad video odmornog.

— Znaš li, Dejve, kad će prestati ova velika vrućina, ha? — upitao ga je pre nego što su se pozdravili.

— To niko ne zna! — slegnu ramenima Delaplejn. — I sam sebi često postavljam to pitanje.

Sali Valas je gledala kćerku, koja još nije počela da razmotava pakeć, ali ga je obema rukama pritiskala na grudi kao neku skupocenu stvar.

— To sam dobila od gospodina Delaplejna — reče devojčica, gledajući majci u oči.

Valas je tužno gledao kćerku i pakeć. Znao je da on ne može da joj kupuje poklone.

— Smem li da ga otvorim? — upita Sandra.

— Naravno — nasmeja se Delaplejn.

Počela je pažljivo da odvezuje vrpce.

Hoćeš li da svратиš na kafu, Dejve? — upita Valas.

Delaplejn odmahnu glavom.

— Vrlo rado bih sjahao da ne moram da žurim u Enterprajz. Moram da završim nekoliko poslova pre nego što se nađem sa Batervudom Hamiltonom. On dolazi iz Blumfilda popodnevnom kočijom.

Valas mu priđe jedan korak. Pogledao je u ženu i dete i tiho rekao.

— Možda je ovo sasvim beznačajno, ali prošle noći su neki ljudi preterali krdo goveda na Lon Star ranč.

Delaplejn se trže.

— Čije krdo? — oštro je upitao. — Da nije Lajdenovo?

— Čini mi se da je njegovo.

— Koliko je grla bilo?

— Nekoliko stotina.

— Gde su prešli potok?

— Južno odavde.

Delaplejn zabrinuto stavi ruku u džep i izvuče kesu sa duvanom i pirom. Znači, ipak se dogodilo, pomislio je. To je ono čega sam se pla-

šio. A ako Lajden počne da tera stoku na Lon Star, to će učiniti i ostali. Kendrik, Hokins, Tejlor a možda i više njih. Skoro svi rančeri iz doline već danima misle o tome. Očajni zbog nestašice vode, uporno su tražili neki razlog da nateraju Hamiltona Batervuda da im dozvoli da poje stoku na njegovim bunarima.

— Lutka! Prava, pravcata lutka! — uzviknu Sandra, skaćući od sreće.

Dejv Delaplejn kresnu šibicu i pripali cigaretu, osmehujući se devojčici koja je razdragano skakala, držeći lutku.

— Zar nije divna? — šaputala je Sandra, zadivljeno gledajući u lutku. — Ovo je najlepša lutka na svetu!

Dejv Delaplejn je ćuteći posmatrao vrednog povrtara i njegovu porodicu. Dobro se sećao kad su pre skoro godinu dana došli sa obale River Krika i odlučili da se tu nastane. Nisu primljeni sa dobrodošlicom, kao što se, uostalom, nigde u stočarskim krajevima ne gleda s dobrodošlicom na zemljoradnike. Ali Batervud Hamilton je tada rekao: »Neka ostanu. Izdržaćemo i bez nekoliko jutara zemlje pored River Krika. Ono što tamo budu sadili, koristiće i nama«. Sada je i to bio razlog više da ostali rančeri omrznu Batervuda Hamiltona.

Sandra dotrča do njega.

— Ima li ova lutka neko ime?

— Ne verujem. Moraćeš sama da joj ga nadeneš.

— Onda ću joj dati ime Dejv.

— Ali Dejv je muško ime a lutka je seka.

— I devojčice mogu da se zovu Dejv! — odlučno reče Sandra Valas.

Dejv Delaplejn se nasmeja.

— Dobro, princezo. Kad ti je toliko stalo da se lutka zove Dejv, neka se zove Dejv. Ja nemam ništa protiv. Čuvaj je dobro.

Povukao je uzde, mahnulo devojčici i Valasovima, pa poterao konja na put. Nekoliko stotina metara odatle, naišao je na mesto gde su

kauboji prošle noći uterali stado na Lon Star ranč. Desetak kilometara odatle, u jednoj udoljici, nalazio se Batervudov zapadni bunar i trag stoke vodio je tamo. Posle kratkog oklevanja, i Delaplejn otera konja u tom smeru.

Oko pojila se guralo nekoliko stotina grla a pored njih su stajala dvojica jahača. Odavde Delaplejn nije mogao da ih prepozna ali je bio siguran da ti jahači nisu bili njegovi ljudi. Nisu jahali za ranč Lon Star.

Proverio je revolver pa je poterao konja niz padinu. Ona dvojica su ga primetili i okrenuli su konje prema njemu, odvojivši se malo jedan od drugog. Taj detalj Delaplejnu je jasno govorio šta bi tamo moglo da ga očekuje i on besno stisnu vilice.

Nije ih poznavao. Međutim, krdo oko izvora nosilo je Lajdenov žig. Ova dvojica su sigurno bili novi Lajdenovi jahači. Morao je da bude obazriv. Pokvareni Lajden je radio smišljeno. Ako ga neko bude optužio za provaljivanje na Batervudov ranč, moći će da se pravda da njegovi novi jahači nisu poznavali kraj i da su greškom zalutali na tuđe zemljište.

— Jeste li vi momci dojahali ovamo sa ovim krdom?

— Jesmo.

— Ovo je bunar na ranču Lon Star. Taj ranč pripada Hamiltonu Batervudu. Smesta vratite stoku onom čija je.

U istom trenutku, u ruci mladeg kaubojia stvorio se revolver. Čovek je oružje izvukao tako brzo da je Delaplejn to jedva i video. I, što je bilo glavno, nijednim pokretom nepoznati nije pokazao šta namerava. Nijedan mišić na licu nije mu se pomerio.

Depaplejn oseti kako ga prožimaju žmarci. Za trenutak nije video ništa drugo osim cevi koja mu je bila uperena u grudi. Onda prestade da oseća žmarce ali ga strah nije napuštao. Bojao se. Strah je postao

deo njega i terao ga je da stoji nepomično. Cutao je sporije dišući.

— Čini mi se da vas nisma dobro čuo? — promrmlja čovek sa revolverom.

— Rekao sam vam da vratite stoku onome čija je.

— Ali stoci se ovde više sviđa — isceri se drugi. — A ni nama nije loše.

Jahač sa revolverom klimnu glavom.

— A sada se gubi jer ću te ubiti! Brzo!

— Dobro — uzvratil Delaplejn. — Ali uskoro ću se vratiti, a tada neću biti sam.

— Možete da povedete celu armiju, druškane! — reče drugi.

Delaplejn okrete konja i potera ga u smeru iz koga je došao.

Moraće o svemu tome da govori sa Hamiltonom Batervudom, kad se vlasnik Lon Stara bude vratio iz Blumfilda. Delaplejn je već sada znao njegov odgovor. Batervud će se boriti.

Dobro ga je poznavao. Poslednjih deset godina radio je na Lon Staru a od toga poslednjih šest bio je glavni nadzornik na ranču. Znao je kako Batervud misli, u šta veruje, šta mrzi. Znao je i da je tvrdoglav. Dođuše, nedavno se oženio i malo omekšao. Ali je bilo to samo prividno.

U grad je stigao pred podne. Dojahao je do Diksonovog Korala odakle se mogla videti cela glavna ulica. Bila je pusta. Ispred banke su stajala dva konja privezana za gredu ispred ulaza. Ništa se drugo nije micalo.

Vrelina dana sve ostale ljude naterala je u kuće.

Džim Dikson se pojavi na vratima konjušnice. On je iz dana u dan vidno stario. Bio je visok, mršav, izbozanog lica.

— Uđi — rekao je. — Dok rasedlaš konja, doneću malo vode da ga napojim.

— Da li je Lajden u gradu.

— Dojahao je pre jednog sata. Sigurno ćeš ga naći u Žutom Suncu.

Delaplejn pride vratima i pogleda niz glavnu ulicu. Činilo mu se da je u konjušnici još toplije nego napoљу.

— Čuo sam da se Hamilton Batervud danas vraća? — reče konjušar Džim.

— Trebalo bi da stigne — potvrdi Delaplejn.

Rukavom je sa čela obrisao znoj.

— Znači, zbog toga mu je žena sinoć došla u grad.

— Mislila je da će joj biti lakše da putuje noću nego danju — reče Delaplejn. I Norman Kejzi je sa njom. Odsela je kod gospođe Troter.

— Zašto i Bonita nije došla? — nastavi Džim Dikson.

Delaplejn slegnu ramenima.

— Njih dve se ne vole baš mnogo, zar ne?

— Mnogo pričaš, Džime — opomenu ga Delaplejn, mada je znao da u tim pričama ima dosta istine.

Zatim je prešao preko malog dvorišta ispred konjušnice i izašao na ulicu. Sunce je bilo u zenitu i nemilosrdno je peklo i on tek sada shvati da je u konjušnici bilo mnogo prijatnije. Pošao je niz ulicu, prošao pored nekoliko zgrada i zastao ispred šerifove kancelarije. Pritisnuo je kvaku i video da vrata nisu zaključana. Otvorio ih je i pogledao unutra. Kancelarija je bila prazna.

„Žuto sunce“ bila je oniža kuća na drugom kraju. Zamišljen i zabrinut, Delaplejn krenu tamo. Gurnuo je pokretna vrata i ušao. Kad su mu se oči privikle na polumrak, za udaljenim krajem šanka spazio je grupicu ljudi. Poznao ih je a i oni su poznali njega. Osećao je da je u centru pažnje. Odmah mu je palo na pamet da je bio u pravu kad je pomislio da Lajden ne radi sam. Mnogi su mu se već pridružili.

Krenuo je prema baru i grupi koja je tamo stajala. Lajdenova visoka figura najviše se isticala. Lice mu je bilo grubo, mračno i puno mržnje.

Pored njega, naslonjen na bar, stajao je Vesli Kendrik, vlasnik ranča u brdima, na zapadu od Lon Star. Treći čovek bio je Slim Hokins, čije se zemljište prostiralo na severu a četvrti rančer koji je stajao iza Lajdena bio je Alen Frost. Njegovo imanje bilo je na istoku od Lon Star. Iza njega stajao je Stju Oldfild čije je imanje bilo na jugu.

Petorica stočara, čiji su posedi kao prsten okruživali Lon Star, očajnički su želeli da se dočepaju vode. Delaplejn je znao da su se tog jutra mogli i slučajno naći u gradu. Možda je isto tako slučajno bilo što su svi zajedno stajali uz šank Žutog Sunca ali svi znaci ukazivali su na suprotno.

Ništa tu nije bilo slučajno.

Preleteo je još jednom pogledom preko njihovih lica. Bilo mu je krivo što među njima vidi Slima Hokinsa. Momak je bio njegovih godina i imao je redak smisao za humor. Ni Alen Frost nije pripadao ovoj grupi. Frost i Batervud Hamilton bili su dobri prijatelji. Sa ostalom trojicom, Lajdenom, Kendrikom i Oldfildom, ljudi sa ranča Lon Star već ranije su imali dosta nepravilike.

— Hteo bih da razgovaram sa tobom, Lajdene — reče Delaplejn.

Stao je uz njega i gledao mu pravo u oči, sa palčevima zataknutim za pojas pantalona.

— Zbilja? — podsmehnu se Lajden. — A o čemu to?

— Jutros sam prošao pored našeg bunara na zapadnom kraju ranča. Tamo se nalazio jedan deo tvoje stoke. Provalila je ogradu. Sa stokom su bila i dvojica konjanika. Jesu li to bili tvoji ljudi?

— Otkud bih je to znao! — uobraženo reče Lajden. — Nisam bio tamo. O čemu ti to uopšte govoriš?

— Dobro — odgovori Delaplejn. — Oteraćemo tvoje krdo natrag na tvoju zemlju. Čuvaj ga tamo i to dobro.

— Čekaj malo, Delaplejn! — povika Lajden. — Ne može to tako! Ako

je neko moje krdo provalilo na Lon Star i ako već treba da se otera odande, ja ću to učiniti.

— Kad?

— Kad budem imao vremena.

— Kad će to biti?

— Oh, trenutno sam veoma zauzet.

— Samo ti nastavi sa tvojim važnim poslovima. Samo nastavi a mi ćemo oterati tvoju stoku i to tako da će se zemlja tresti od njihovih kopita. Da li ti je to jasno?

Lajdenovo lice pocrvene od besa.

— Rekao sam ti da ću se sam pobrinuti o stoci čim za to budem našao vremena. Nijedan plaćenik ne može da mi izdaje naređenje.

Delaplejn mu ne odgovori odmah. Tišina koja je posle Lajdenovih reči nastupila bila je preteća. Dugo je posmatrao Lajdenovo crveno lice a onda polako progovori.

— Zašto ne bismo odmah sve sređili? I ti imaš revolver...

Reči su imale dejstva. Pogodile su Lajdena jače od pesnice. Mada je stajao sa ljudima koji su ga podržavali u nameri da izvrši najezdu ranča Lon Star, u ovoj stvari bio je potpuno sam. Lice mu je sada bilo bleđo. Ukočio se. Nije očekivao da će stvari otići toliko daleko. U pitanju je bila lična uvreda i zbog nje je morao da se bori sam. Više se nije moglo natrag. Lagano je podigao desnu ruku, sve dok je nije prineo revolveru. Moglo se jasno čuti njegovu isprekidano disanje.

— U ovom gradu neće biti nikakve pucnjave! — začu se iznenada snažan glas na vratima lokala.

Bio je to Bil Timberlend, šerif i predstavnik oblasti, omanji, krupan čovek sa punačkim, crvenim licem.

— Nema ništa od pucnjave! — ponovi on još jednom a tada pride zavađenima.

— Ne mešaj se u ovo, Timberlende! — prekide ga Lajden oštrim glasom. — Ako Delaplejn otera moju stoku...

— Oteraću je! — reče Delaplejn. — To sam obećao.

Pogledao je ostalu četvoricu stotara koji su stajali uz Lajdena i nastavio:

— To, naravno, važi i za sve ostale koji pokušavaju da upadnu na naš posed!

— O tome ćemo tek da razgovaramo! — reče Bil Timberlend. Sada je reč o pucnjavi. Rekao sam vam da u Enterprajzu neće biti nikakvih obračuna revolverima.

Delaplejn slegnu ramenima.

Okrenuo je leđa Lajdenu, naslonio se na bar i zamolio Rodnija Koksa, vlasnika saluna, da mu donese piće.

— Hajdemo odavde — reče Lajden, suviše glasno. — Ne dopada mi se kako ovo mesto počinje da zaudara.

Delaplejn se u sebi nasmeja. Bio je to poslednji bedni pokušaj da se iz čarke rečima izade kao pobednik. Iza sebe je čuo korake ljudi koji su napuštali lokal. Rodni Koks mu prinese bocu i čašu i nasu mu piće. Sad se iz drugih uglova lokala mogao čuti poluglasan govor ostalih gostiju. Bil Timberlend stade uz Delaplejna i zamoli barmena da mu donese još jednu čašu.

— Šta se to dogodilo sa Lajdenovom stokom na Lon Staru? — upitao je.

— Čuo si i sam.

— Koliko je ima?

— Najmanje tri stotine grla.

— Možda je stoka sama provalila ogradu?

— Nije — odmahnu Delaplejn. — Dvojica koji su provalili ogradu još uvek su bili sa stokom. Rekli su mi da će ostati na Lon Staru.

Bil Timberlend uzdahnu. Ispio je čašicu, stresao se pa natio novu. Bilo je to neobično za Bila Timberlenda, koji je u Enterprajzu važio za umerenog čoveka.

— Možda će ipak moći nešto da se uradi? — sumnjičavo je rekao.

— Šta?

— Recimo da se podeli voda.

— Hamilton Batervud je iskopao te bunare sam. U njima sada nema dovoljno vode ni za stoku sa našeg ranča. Kako onda možemo da je delimo sa drugima? Čak i kad bismo pristali da je delimo, s kim bi trebalo da je delimo? Voda sada ne sme da se rasipa. Šta da se radi? Zar da pustimo da stoka sa našeg ranča lipše od žeđi, da bi stoka sa Lajdenovog ranča preživela?

Bil Timberlend ispi i drugu čašicu. Zabrinut i smrknut, razmišljao je o onome što mu je Delaplejn rekao. Znao je šta će se kasnije dogoditi a to mu se nije ni najmanje dopadalo.

Dejv Delaplejn ga pogleda i nasmeja se.

— Ne uzimaj sve tako tragično — reče. — Tebi se i onako ništa ne može dogoditi.

— Ko zna? — progunda Bil Timberlend. — Moraću da razgovaram sa Lajdenom. Ne preduzimaj još uvek ništa, Dejve. Budi oprezan, kad ti kažem.

— Već sam nešto preduzeo, šerife.

Bil Timberlend se ispravi, zavrte glavom i pođe prema izlazu.

*

Pošto je izašao iz saluna, Fil Lajden krenu uz glavnu ulicu. Još uvek je osećao neku vrstu mešavine besa i straha. Iako mu se nije dopadalo što se Bil Timberlend umešao u svađu, ipak mu je bio i zahvalan. Istina, vešto je rukovao revolverom, ali nije mogao da predvidi ishod sukoba.

Bio je ubeđen da je jedan od najveštijih u rukovanju revolverom u dolini i samo je jedan čovek u tome mogao snjim da se meri, a i taj je bio na njegovoj strani. Pre tri dana ga je najmio da radi za njega. Timberlendu je bio zahvalan zbog toga što ni sam nije želeo nikakvu gužvu. Ali na pašnjacima će morati da dođe do pucnjave. Samo ako oni sa

Lon Stara budu dovoljno ludi da oteraju njegovu stoku. A ako se stvari budu događale onako kako je on zamislio, sve će biti gotovo već za nekoliko dana.

Stju Oldfild je išao s njim. Bio je to onizak, zdepast čovek pedesetih godina, koji je nerado trošio reči, ali koji je o svemu imao svoje mišljenje. Na njega je mogao da se osloni ako mu bude pošlo za rukom da ga ubedi da je poduhvat koristan za njega isto kao i za ostale. Vesli Kendrik, Slim Hokins i Alen Frost bili su na nekoliko koraka iza njih. Vesli Kendrik je hramao i Slim Hokins i Alen Frost su prema njemu podešavali brzinu svojih koraka.

Fil Lajden zastade ispred šerifove kancelarije. Pritisnuo je kvaku i otvorio vrata.

— Da svratimo za trenutak — predložio je. — Moraćemo da razgovaramo sa šerifom. Valjda niste zaboravili da ovde još uvek postoji zakon.

— Ja nisam zaboravio — reče Slim Hokins.

Bio je mlađi od ostale četvorice. Uvek se osmehivao ali je sada izgledao vrlo zabrinut.

— Sreća što je šerif bio u gradu — reče Vesli Kendrik.

— Sreća sa Delaplejna — ispravi ga Lajden.

— Jesi li siguran u to? — promrmlja Vesli Kendrik.

Lak osmeh prešao mu je preko lica. Kao i Slim Hokins i on se razlikovao od ostalih. Tvrdilo se da je njegov ranč centar konjokradica iz cele oblasti. Bio je obazriv čovek i sve do sada niko nije mogao da dokaže da je učestvovao u nekoj od krađa stoke. U celoj ovoj gužvi, on je imao neku svoju računicu.

— Naravno da sam siguran u to! — progunda Lajden. — Ali nisam mislio da razgovaramo o tome. Nadam se da mi sada verujete da sam naterao svoju stoku na njihov zapadni bunar.

— A ja se nadam da si čuo šta ti je Delaplejn naredio — nasmeja se Vesli Kendrik.

Lajden mu pride jedan korak. Stegao je pesnice ali ih nije upotrebio. Vesli Kendrik mu je bio potreban. Bio mu je potreban svako ko je mogao da pomogne.

— Čuo sam šta je Dejv Delaplejn rekao, ali on nije isto što i ranč Lon Star.

— Isto bi rekao i Hamilton Batervud. Sa njim neće biti nimalo lakše! — javi se Alen Frost.

— Možda! — odgovori mu Lajden. — Ali Lon Star ne može u isto vreme da deluje u nekoliko pravaca. Ja sam krenuo na zapadni bunar. Vesli Kendrik i Slim Hokins mogu da upadnu sa severa i zauzmu bunare koji se tamo nalaze a Froste, tebi i Oldfildu preostaju dva izvora na istoku. Jednostavno, treba provaliti na njegov ranč i razjurići stoku Hamiltona Batervuda. Lon Star se može boriti samo sa jednim od nas, ali nikako sa svima istovremeno.

— Malopre si rekao da u ovom kraju još uvek postoji zakon — primeti Slim Hokins.

— Tako je — spremno potvrdi Lajden. — Ali nijedan zakon ne može da spreči podivljala krda da provaljuju ograde na tuđim imanjima. Osim toga, neka neko pokuša da dokaže da voda koja se ispumpava na Lon Staru nije i naša pošto dolazi ispod naših imanja. Imamo pravo na naš deo vode. Mi ne želimo ništa da ukrademo, ponudićemo da platimo vodu.

— Hamilton Batervud neće pristati! — primeti Alen Frost.

— Moraće da pristane? Šta može da uradi ako se naš petorica udružimo?

Alen Frost duboko uzdahnu. Prešao je rukom preko neobrijanog lica, i klimnuo glavom. Izgledao je umorno. Oči su mu bile crvene. Bio je star. Ova suša je mogla da mu odnese sve a nije imao ni snage i hrabrosti da počne ponovo.

— Upašću sa stokom tamo još u toku sledeće noći! — reče Oldfild.

— I je ću! — klimnu Vesli Kendrik glavom i ponovo se zagonetno nasmeja. — Naravno, možda sva moja stoka neće imati isti žig, ali se nadam da u mraku to neće niko primećiti.

Lajden pogleda u Alena Frosta koji slegnu ramenima.

— Ako vi to uradite, uradiću i ja. Moram da mislim na svoju ženu.

— A ti, Hokinse? — upita Lajden.

— Ni sam ne znam.

— Šta ne znaš?

— Jednostavno, ne znam šta da ti kažem. Potrebna mi je voda. Potrebno mi je mnogo vode, ali, ipak, ne mogu da se odlučim.

— I ne moraš — upade Vesli Kendrik. — Meni ništa neće škoditi da uzmem dva izvora.

— Svakome sleduje samo po jedan izvor — reče Lajden. — Znam da to nije mnogo, ali će nam, ipak, spasti nešto stoke. Na svakoga dolazi po jedan izvor i ni kap vode više.

— Onda ostavimo i Lon Staru peti izvor.

Lajden stegnu usne.

— Lon Star neće dobiti ništa. Šta su oni za nas uradili? Razmisli, Hokinse.

Slim Hokins je izgledao još zabrinutiji. Bio je preduzimljiv čovek ali ovog puta bilo mu je teško da doneše odluku. Nije želeo da se umeša u ono što je trebalo da se dogodi. Ponovo je zavrteo glavom.

— Razmisliću — rekao je.

Okrenuo se vratima, otvorio ih i izašao.

II

Dejv Delaplejn je iz Žutog sunca izašao odmah za šerifom. Pošao je uz ulicu u nadi da će negde sresti Normana Kejzija koji se prošle noći dovezao u grad sa Elenom Batervud. Kejzi je bio u kovačnici pored poštanske stanice i ćaskao je sa Ro-

bom Noulendom, kovačem s kojim je bio stari prijatelj.

— Dogodilo se, Kejzi — reče mu Delaplejn.

— Šta se dogodilo? Stigla je kočija? Nisam je ni čuo ni video.

Bio je to visok i snažan čovek, pedesetih godina. Stalno je kukao na posao ali je bio jedan od najboljih jahača i uopšte radnika na ranču Lon Star.

— Neprilike, Kejzi — reče mu Delaplejn.

— Kakve neprilike?

— Ono o čemu smo juče razgovarali. Lajden je naterao svoju stoku na naš bunar.

Norman Kejzi tiho zazvižda.

— Uz njega su i Vesli Kendrik, Alen Frost, Stju Oldfild i Slim Hokins. Možda će uskoro svi da navale na našu vodu.

— Ne verujem da je i Alen Frost sa njima — reče Norman Kejzi.

Delaplejn je neko vreme razmišljao a onda slegnu ramenima.

— Uzmi konja od Džima Diksona, Kejzi, i odmah odjaši do Lon Stara. Sakupi sve ljude i kaži im da u ponoć budu spremni.

— U redu, Dejve. Kako ti kažeš.

Na ulici, Delaplejn je spazio Slima Hokinsa kako izlazi iz šerifove kancelarije i prelazi u restoran na suprotnoj strani. Seo je za sto u zadnjem delu prostorije. Delaplejn mu pride, klimnu mu glavom, dohvati stolicu i sede.

— Dobro, Dejve — promrmlja Slim Hokins — kaži sve što želiš.

Delaplejn provuče prste kroz kosu.

— Šta se sa tobom dešava, Slime?

— Niko ne voli da gleda kako mu stoka lipsava, Dejve. A na Lon Staru ima vode.

— Ni mi je nemamo dovoljno. A ko bi trebalo da je koristi? Čovek koji je na vreme kopao izvore ili drugi koji su mu se podsmevali.

— Pa ipak, ne volim da gledam kako mi stoka lipsava.

Odgurnuo je od sebe tanjir sa upola pojedinim obedom, ustao i natmureno rekao:

— Ostavi me na miru, Dejve, i nemoj da me učiš šta treba da radim. Lekcije mi nisu potrebne!

Okrenuo se i besno izašao.

Nekoliko trenutaka kasnije, Dejv Delaplejn bio je kod Koksinele, i baš je pozdravljao vlasnika radnje koji se nalazio u zadnjem delu lokala, kad iza sebe začu glas Bonite Batervud.

— Ovde je! — čuo je kako govori nekome na ulici. — Hvala vam što ste me dopratili!

Delaplejn se okreće i pogleda prema vratima kroz koja je Bonita Batervud ulazila. Nije bila ni visoka ni krupna iako bi se to moglo očekivati od kćerke Hamiltona Batervuda. Pa ipak, bila je energična, odvažna na oca i vatrena i nagla u donošenju odluka.

Očigledno je zbog nečega bila uzbuđena. Nikad nije znao šta da očekuje od Bonite Batervud. Umela je da bude nežna, podsmešljiva, žustra ili strpljiva. Nekad je mislio da je zaljubljen u nju a nekad ju je mrzeo. Jednom, u ljutini, udarila ga je koračkom a on ju je tada zgrabio, stavio je preko kolena i nekoliko puta udario po stražnjici.

Sad mu je prišla stisnutih usana.

— Dejve — rekla je. Htela bih nešto sa tobom da razgovaram. Možeš li za časak da izađeš na ulicu?

— Naravno, Bonita.

Izašao je s njom na verandu. Na gornjem kraju ulice video je Lajdena, Frosta, Oldfilda i Kendrika kako idu ka Diksonovom koralu. To za trenutak skrenu njegovu pažnju. Na vratima svoje kancelarije stajao je Bil Timberlend i takođe posmatrao ovu četvoricu.

— Ovde ćemo — reče Bonita.

Gledala ga je mirno, pravo u oči.

— Šta se dogodilo? — upita je Delaplejn.

— Ništa. Htela sam da te pitam zašto je moj otac oputovao u Blumfild.

Delaplejn skide šešir i pređe rukom kroz kosu. Njeno pitanje ga je iznenadilo i malo je oklevao pre nego što joj je odgovorio.

— Pa — rekao je. — Verovatno zbog nekog posla. Nisam razmišljao o tome.

— Lažeš! — odseče Bonita ljutito.

— Zar?

Devojka stisnu usne.

— Otišao je kod lekara.

Delaplejn pogleda niz ulicu. Setio se poslednje stvari koju mu je Hamilton Batervud rekao pre nego što je otišao na sever. »Možda ove tegobe i nisu simptomi neke bolesti, ali ipak želim da znam na čemu sam. Ne govori nikome zbog čega sam oputovao. Ni Eleni. Ni Boniti. Ne želim da brinu. Isto tako, ne želim da iko pomisli da sam bolestan. Onda će smatrati da je došao pravi trenutak da se obračunaju sa ostarelim, bolesnim kaubojem«.

Stajala je sasvim uz njega tako da je osećao njen dah na svom licu. Glas joj je bio tih i prisan. Samo jednom ga je do tada oslovila imenom. Bilo je to prošlog proleća, kad su se vraćali iz grada na ranč. Tada su časkali o mnogim smešnim, beznačajnim stvarima.

— Otkuda ti sve to znaš? — upitao je.

— Iz jednog lekarovog pisma koje sam našla u tatinom stolu. Reci mi, zar je zbilja toliko rdavo?

— Ne znam šta mu je — tiho odgovori Delaplejn. — Čak ni on sam ne zna. Već nekoliko meseci se žali na bol u preponama. U poslednje vreme se bol stalno pojačava.

— Znači, ipak je ozbiljno.

Delaplejn se zagleda u njene oči. Bila je uplašena i on je shvatio njen strah. Volela je oca.

— Nemaš razloga da budeš zabrinuta — rekao joj je, skoro grubo. — Otac će ti se vratiti za koji čas. Hajde, nasmej se.

— Nasmešiću se, naravno — rekla je polušapatom. — A ona? Da li ona zna za tatinu bolest?

— Elena?

— Da.

— Mislim da ne zna — odgovori Delaplejn. — Zašto ti nju ne voliš?

— Onda si ti slep. Ili, možda, jednostavno ne želiš da vidiš neke stvari?

Okrenula se pre nego što je mogao da joj odgovori i otrčala niz ulicu.

U suton, Delaplejn je svratio kod Troterovih da povede Elenu na poštansku stanicu.

Čekala ga je na verandi.

Glas joj je bio dubok i melodičan kad ga je pozdravila. Sišla je niz stepenice pa zajedno podoše prema poštanskoj stanici.

— Zašto kočija toliko kasni? — upitala je.

— Zbog vrućine. Ne možeš goniti konje po ovakvoj žezi.

— Trebalo je da sam dođeš i sve mi ispričaš umesto što si mi poslao pismo.

— Bio sam zauzet.

— Ti uvek imaš nekog posla.

— Možda ga zaista imam.

— Kad god pozovem Dejva Delaplejna, on mi se izvinjava da ima neki neodložan posao.

Nežno ga je dotakla rukom i do uha mu dopre njen blagi smeh. Najednom se osetio nelagodno. Često se tako pored nje osećao.

Stigli su do glavne ulice. Elena se sada bila naslonila na njegovu ruku. Lagano su se približavali poštanskoj stanici. Tamo se već okupila grupica ljudi. Elena se svima ljubazno osmehivala a posebnu ljubaznost pokazala je prema Boniti koja je već stigla u pratnji Bila Timberlenda.

— Zbilja, Bonita, — rekla joj je uz osmeh. — lepo je od tebe što si dojahala u grad da dočekaš oca. Hamilton će umeti to da ceni.

Glas joj je bio umilan. Uхватила je Bonitu za obe ruke i stala ispred nje.

Razlika između dve žene bila je upadljiva. Bonita je izgledala sićušna uz Elenu, mada je bila mlađa svega sedam godina. Elena još nije bila napunila tridesetu a Bonita je imala dvadeset i tri godine.

Na gornjem kraju ulice začuli su se uzvici i topot kopita. U oblaku prašine kočija je stigla i stala ispred poštanske stanice.

Elena je sa ostalima prišla kočiji a Bonita je ostala natrag. Prišla je Delaplejni i prošaputala:

— Zašto mi nisi rekao šta se juče dogodilo? Zašto mi nisi rekao da je Fil Lajden naterao svoje stado na Lon Star?

— Ko ti je to ispričao?

— Bil Timberlend. Kaže da Fil Lajden uporno tvrdi da je stoka sama provalila ogradu i da će je on vratiti natrag kad bude imao vremena.

Delaplejn slegnu ramenima.

— Ako je tata zaista ozbiljno bolestan, to mu ne smeš reći.

— Naravno — odgovori Delaplejn. — A sada se lepo nasmeši, kao što si obećala.

Hamilton Batervud je sišao iz kočije, dohvatio Elenu i podigao je. Smešeći se, pokušala je da mu se opire. Tek kad ju je Batervud spustio, Delaplejn je mogao da ga osmotri. Nije mu se svidelo kako izgleda. Bio je suviše rumen a oči su mu sijale nezdravim sjajem. Osmeh oko usana takođe mu je bio izveštačen.

Hamilton Batervud bio je krupan čovek, širokih ramena i mišićav. Smejao se gromko i od srca.

— Bonita! — viknuo je zatim. — Bonita! Dolazi ovamo!

— Evo me, oče.

Potrčala mu je u susret i bacila mu se u zagrljaj. Najzad je primetio i Delaplejna i nasmešio mu se.

— Ha, i ti si tu! Nije valjda još neko došao da me sačeka?

— Nije — odgovori mu Delaplejn. — Neko mora i da radi.

— O tome ću sutra da razmišljam — reče Batervud. — Sad sam žedan i gladan. Kako bi bilo, Elena, da ti i Bonita odete napred do hotela, i da uzmete jednu sobu? Naručite najveće bifteke a Dejv i ja ćemo za to vreme svratiti na piće.

— To mi se mnogo ne dopada — reče Elena. — Ali kad gazda naređuje...

Bonita je ćutala. Zabrinuto je gledala u Delaplejna. Znao je da je primetila da joj otac izgleda lošije nego pre nekoliko dana, kad je otputovao u Blumfild.

Njih dvojica odmah udoše u najbliži salun.

— Kako je bilo?

— Užasna vrućina.

— Šta vam je doktor rekao?

— Hteo je da me operiše.

— I?

— Nisam mu dozvolio.

— Zašto?

— Ni on sam nije bio siguran da će mi to pomoći.

— A to vas i dalje boli?

— Da.

Delaplejn se namršti. Stvari su se loše odvijale. Sad zaista nije bio trenutak da mu ispriča jutrošnji događaj. Ali, ako mu on to ne ispriča, ispričaće mu neko drugi. Već su svi u gradu o tome govorili.

Ipak se odlučio i ukratko mu sve rekao. Ispričao mu je i svoj razgovor sa Filom Lajdenom. Jedino mu nije spomenuo ostale koji su bili iz Lajdena. Ni samom mu nije bila jasna njihova uloga.

Batervud ga je pažljivo slušao i, kad je Delaplejn završio, zabrinuto se naslonio na šank.

— Trebalo je da Fil Lajden kopa bunare onda kad je imao novca. Savetovao sam mu onda da kopa. To sam i ostalima govorio. Tvrdili su da sam poludeo. Sada me mrze zato što sam bio mudriji.

— Šta da radimo?

— Oteraćemo tu stoku, Dejve, a ako Lajden pokuša da nas spreči, moraćemo i sa njim da se obračunamo.

Delaplejn klimnu glavom. Ništa drugo nije ni očekivao.

— Gde je Timberlend? — upita Batervud. — Video sam ga na stani-
ci.

— Tu je negde.

— Molim te pronadi ga i zamoli da dođe kod mene u hotel.

Hamilton Batervud isprati Delaplejn sa osmehom na ulicu. Bio je zadovoljan što za nadzornika ima tako odlučnog i sposobnog čoveka. Na njega je zaista mogao da se osloni. Vrteći glavom i trudeći se da ne misli na bol, Hamilton Batervud izađe na ulicu i krenu prema hotelu u kome je trebalo da ga čekaju Elena i Bonita. Trudio se da misli o njima, naročito o Eleni, čija mu je ljubav u poslednje dve godine bila veliko ohrabrenje.

— Hamiltone — čuo je kako ga je neko pozvao. — Samo trenutak, Hamiltone.

Stao je, okrenuo se i poznao Fila Lajdena.

— Šta hoćeš?

— Želeo sam da razgovaram o zakupnini.

Batervud odmahnu glavom.

— Nema ništa od toga. Uzalud trošiš reči. Gledaj da što pre oteraš stoku sa mog ranča.

— Ipak bih želeo da sa tobom razgovaram o zakupnini bunara — tvrdoglavo ponovi ridokosi Fil Lajden.

U mračnoj senci iza ugla zgrade, pored koje je Batervud u tom času prolazio, stajao je neki čovek ali ga Batervud nije video. Spram slabe svetlosti zvezda blesnula je cev puške.

Ništa ga više nije opomenulo na opasnost koja ga je vrebala, ali se nešto u senci pomaklo i cev se podigla. Brzo je zavukao ruku pod kaput da izvuče revolver ali je u tom trenutku začuo pucanj i u grudima

osetio vrelo olovo. Od udarca kuršuma zaljuljao se i naslonio na zid. Neko vreme je tako ostao, držeći ruku i dalje na revolveru koji nije imao snage da izvuče. To je sada ionako bilo nepotrebno. Čovek sa puškom već je bio zamakao za ugao.

I Fil Lajden je nestao. Batervud je osećao da ga noge neće dugo držati. Kolena su mu se nesigurno tresla. Iznenada je licem pao na trotoar.

Delaplejn je čuo puščani pucanj upravo kad je ulazio u salun Žuto sunce. Okrenuo se i zagledao u mrak ali ništa nije mogao da vidi. Pogledao je iza sebe, u pravcu hotela, odakle su izlazile grupice ljudi i trčale ka donjem kraju glavne ulice. Nešto se dogodilo ispred Sodermanove radnje. Galama je bila sve jača. Neko je izgovorio Batervudovo ime.

— Pa to je Batervud! Hamilton Batervud!

Sada je i Delaplejn potrčao, stigao do gomile usplahirenih ljudi, probio se između njih i dole opazio Hamiltona Batervuda oblivenog krvlju.

— Teško je ranjen! — rekao je neko. — No, još je živ. Treba ga odneti do doktora Ridersa.

— Ko je to učinio? — viknu Delaplejn. — Ko je pucao u njega?

— Niko nije video — odgovori neko. — Ja sam prvi stigao, ali ovde nije bilo nikog.

Još jedan čovek se sagnuo nad Batervudom. Podigli su ga i preneli u ordinaciju doktora Ridersa. Delaplejn je morao da ode po Eleni i Bonitu da im ispriča šta se dogodilo i da ih odvede do doktora Ridersa. Bila je to teška dužnost, mada ga je očekivao još teži posao. Moraće da pronađe ubicu.

Otišao je uz ulicu i spazio obe žene na verandi ispred hotela. Zabrinuto su ga gledale dok im je prilazio. Kao da su predosećale šta će im reći.

Objašnjenje pucnjave kao da se čitalo na njegovom sumornom licu.

Bonita je grizla usne. Oči su joj suzile. Elena se rukom naslonila na zid.

— Pucali su na Hamiltona — izgovorio je, očajan što ne može to da im kaže na neki drugi način. — Ne znamo ko je pucao a ne znamo ni da li je Hamilton teško ranjen. Po svemu sudeći, jeste. Odneli su ga kod doktora Ridersa.

U doktorovoj sobi, Hamilton Batervud je već umirao. Doktor Riders je preduzeo sve što je mogao, ali uzalud. Izašao je iz sobe, pozvao Delaplejn, Bonitu, Elenu, Bila Timberlenda i Artura Holisa, Batervudovog pravnog zastupnika, i okupio ih oko Batervudovog kreveta.

— Neće još dugo — rekao im je tiho. — U vrlo je lošem stanju. Želi da svi budete pored njega.

— Ko je pucao? — upita Bil Timberlend.

— Ne zna — odgovori doktor Riders. — Ispričao mi je da ga je Fil Lajden zaustavio ispred Sodermanove radnje. U trenutku kad se okrenuo da odgovori Lajdenu, neko se pojavio iza ugla, podigao pušku i opalio. Bio je mrkli mrak i nije mogao da pozna napadača. Pokušao je da izvuče revolver ali za to nije imao vremena.

Delaplejn klimnu glavom. Setio se da Fil Lajden nije bio među onima koji su se okupili oko Batervudovog tela. Već ta činjenica bila je odgovor na ono što je želeo da zna.

— Sad možete ući.

Hamilton Batervud je ležao, pokriven ćebetom. Pokušavao je da se smeši. Elena ga oslovi, pride mu i kleknu na pod.

— Pozvao sam vas da vam nešto saopštim — reče Batervud iznenađeno. — Ovo naročito treba da čuješ ti, Timberlende, jer si vlast a za ranč Lon Star sada možda nailaze teški dani. Pre nego što sam otputovao u Blumfild, Holis mi je sastavio testament i ja sam ga potpisao. Ranč Lon Star ostavljam ženi i kćerki na ravne delove. Kako će ga podeliti, njihova je stvar i u to ne želim da se

mešam. Biću zadovoljan ako se nagode. Eto, to stoji u testamentu. Dejv Delaplejn će biti izvršilac. On je od sada drugi gazda ranča Lon Star a upravljaće rančom dok sud ne potvrdi podelu imanja. To sam želeo da čuješ, Timberlende. Dejv Delaplejn predstavlja ranč dok se sve ne sredi. Hoćeš li to da učiniš za mene, Dejve?

— Naravno, Hamiltone.

— Onda, u redu. Eto, mislim da je to sve — reče Batervud Hamilton.

Njegov glas, koji je na početku zvučao energično, sada je postajao slabiji. Doktor Riders pokaza rukom na vrata. Delaplejn, Timberlend i Holis izadoše iz sobe.

Rider je sa ženama ostao.

— Mrzim sve ovo — prošapta Bil Timberlend kad su izašli. — Kažem ti, Dejve, mrzim sve ovo što se dogodilo.

Delaplejn je ćutao. Stajao je pored vrata, stisnutih usana. Lice mu je dobilo opasan izraz.

— Šta nameravaš da preduzmeš?

— upita Timberlend Delaplejn.

— Šta? — ponovi Delaplejn. — Isto ono što sam radio i do sada. Da upravljam rančom Lon Star.

— Možda imaš neku ideju o tome ko je pucao na Hamiltona? — primeti Timberlend.

— Imam.

— To će biti moj posao — nastavi Timberlend.

— Do đavola. Onda preduzmi nešto!

— I hoću! — nastavi Timberlend.

Okrenuo se, otvorio vrata i dođao:

— Kloni se Fila Lajdena. Ostavi meni da ja sa njim raščistim račune. Delaplejn ništa nije rekao.

Bil Timberlend ga još jednom pogleda i izađe.

Za sobom je tiho zatvorio vrata.

*

Delaplejn je na ranč stigao oko ponoći. Dojahao je do korala i tek tada

sjahao. Kuća za kauboje bila je osvetljena a isto tako i glavna zgrada, što je bio znak da se i Bonita vratila.

Vrata zgrade za kauboje su se otvorila i na njima se pojavi Bert Fini koji je čuo topot konjskih kopita.

— Momci su na okupu — izvestio ga je.

— Jesi li čuo šta se u gradu dogodilo?

Fini klimnu glavom.

— Jesam. Bonita nam je sve ispričala. Momci su spremni da krenu ali ne u zapadnu dolinu nego na ranč Fila Lajdena, Holis.

— Da li je to Bonitina ideja? — smrknuto upita Delaplejn.

— Ispričala nam je kako je ubijen njen otac...

Delaplejn odmahnu glavom.

— Ne idemo na Holis. Još ne. Sad imamo dosta briga i ovde. Doći ću da govorim sa ljudima. Možeš da im preneseš šta sam ti rekao.

Otišao je do glavne zgrade i zakucao na vratima. Već sledećeg trenutka otvorila mu ih je Bonita. Oči su joj bile crvene od plača. Ozbiljno ga je posmatrala. Pre nego što je mogao išta da joj kaže, ona je progovorila. — Ljudi su spremni da krenu, Dejve.

— Znam — tiho je odgovorio. — Razgovarao sam sa Finijem. Šta si im ispričala?

— Samo istinu. Ono što se dogodilo. Rekla sam im da je Fil Lajden ubio mog oca. Možda nije on ispalio metak, ali je podjednako kriv kao i čovek koji je to po njegovom nalogu uradio.

Delaplejnu iznenada postade jasno da sa njom neće biti lako saradivati.

Namrštio se. Gurnuo ju je s praga i ušao u kuću. Zatvorio je vrata, naslonio se na njih i strogo je pogledao. Bila je ljuta. Obrazi su joj porumeneli od besa, oči su joj divlje sijale a šake je skupila u pesnice.

— Slušaj me dobro, Bonita. Ovaj ranč je sa svih strana okružen ljudi-

ma koji traže vodu i koji su spremni da svakog časa krenu da otmu naše bunare. U toku sledećih nekoliko dana, sudbina ovog ranča mora se rešiti. Naša prva briga je ranč. Naša jedina briga je ranč. Ostavimo zakonu i ljudima od zakona da Fila Lajdena kazne kako je zaslužio. To nije naš posao. Mi možemo da branimo našu zemlju, ali nemamo pravo da sprovodimo zakon. Mi ne možemo...

— Znači, toliko ti je bilo stalo do mog oca? — prekinula ga je sa gorčinom.

Zavrtela je glavom. Okrenula se i, kad je ponovo progovorila, glas joj je bio tih i sav bes kao da je nestao.

— Ti ne znaš kako se osećam, Dejve, Nikada to nećeš znati. Ti ga nisi voleo kao što sam ga ja volela. Ti si samo radio za njega.

Delaplejn joj pride. Stavio joj je ruke na ramena ali mu se ona otela.

— Slušaj, Bonita — rekao joj je. — Ne možemo sada da jašemo na Holis. Nemamo pravo da sami sprovodimo zakon.

— A šta je Fil Lajden radio? — unela mu se u lice. — Kakvo ime imaš za njega?

— On je ubica.

— A ti nećeš ništa da preduzmeš iako znaš da imaš posla sa ubicom.

— Neću da uradim ono što zahtevaš od mene. A ako dobro promisliš, i sama ćeš videti da sam u pravu.

Rumenilo joj ponovo obli obraze.

— Gubi se da te više ne vidim — počela je besno da viče. — Izlazi iz moje kuće! Gubi se! Gubi se!

III

Žagor osmorice ljudi prestade kad se na vratima zgrade pojavio Delaplejn. Preleteo je pogledom preko njihovih lica. Bili su to dobri ljudi, dobri radnici. Ovog leta su na svojim plećima izneli veći teret nego što je od njih zahtevao i to bez roptanja.

Dobro ih je poznavao pa je znao da nijedan od njih neće ustuknuti pred poslom koji ih čeka. Jedini problem bio mu je da u svom revoltu ne odu predaleko.

— Bert nam je rekao da nećemo na ranč Holis — reče Majk Dženeviz. — Zašto?

I ostali su želeli da čuju odgovor na to pitanje. Delaplejn pogleda Dženeviza.

— Za koga si glasao na poslednjim izborima za šerifa?

— Za Bila Timberlenda. Zašto?

— Šta je njegov posao?

— To je u redu. Ali ako on ne uspe?

— Tek tada mi stupamo u akciju. Hteo bih samo da ti postavim još jedno pitanje. Na ovom ranču si već pet ili šest godina i dobro znaš da naš ranč trenutno ima više vode nego što se to nekima sviđa. Ti drugi rančeri nameravaju da doteraju svoju stoku ovamo. Veruju da nećemo moći sa svima njima odjednom da se borimo. Ono što oni nameravaju je protivzakonito, ali šta možemo da učinimo ako nas priteraju uz zid i nateraju da s njima podelimo našu vodu? Šta ti predlažeš?

— Zaustavićemo ih — promrlja Dženeviz.

Delaplejn klimnu glavom.

— I ja bih, kao i vi, voleo da se obračunam sa Filom Lajdenom, ali naša prva briga je da sačuvamo ovaj ranč!

Posle nekoliko minuta, napustili su Lon Star. Na odmornim konjima, naoružani puškama i revolverima, pošli su da brane vodu. Poneli su dosta hrane. Do nižih bunara trebalo im je dva sata jahanja. Zemljište je na tom delu ranča bilo prilično ravno, tako da su bunar mogli da vide sa velike udaljenosti. Na prvi pogled, Delaplejnu se učini da tamo nema više stoke nego što bi trebalo da bude. Mnoštvo grla ležalo je na zemlji i činilo se da ih niko nije uznemiravao.

— Raširićemo se u strelce! — naredio je, zaustavljajući konja. — Ako

neko primeti nešto sumnjivo, neka odmah vikne.

— Šta da učinimo ako primetimo uljeze? — upita Tom Elis.

— Vrat ćemo ih. Oteraćemo ih. Nećemo ih štedeti!

Jahači se razdvojiše i podoše na istok i zapad. Zemljište je bilo ravno i skoro bez rastinja. Nekada se sve zelenilo a stada stoke širila su se celim prostranstvom. U tom smeru nalazio se ranč Stjua Oldfilda.

Iznenada Delaplejn primeti da mu Ed Prins maše rukom.

— Šta je?

— Provaljuju! — doviknu Prins uzbuđeno kad se malo približio. — Tamo, nešto južnije. Krdo je prilično veliko.

Projurio je pored Delaplejna da prikupi i ostale jahače.

Neko vreme, Delaplejn je stajao i razmišljao. Pregledao je oružje. On i njegovi ljudi moći će da oteraju Oldfildovu stoku. U to je bio siguran.

Ubrzo, pred očima zabrinutih jahača sa Lon Stara, pojavila se dugačka, tanka kolona stoke koja se približavala izvorima. Sa ovolike udaljenosti nisu mogli da utvrde koliko je jahača bilo sa stokom. Delaplejnu se učinilo da ih je trojica ili najviše četvorica. Oldfild i nije imao više ljudi, mada je možda za ovaj poduhvat zatražio pomoć od suseda.

— Moramo da odjašemo malo na istok. Poteraćemo ih sa te strane na trag na Oldfildov ranč. Budite obazrivi kad pucate. Pazite da ne pogodite neko od grla.

Delaplejn ih je pogledao. Slušali su ga bez reči. Svi su bili smrknuti i ozbiljni. Bila su to lica ljudi koji su dobro znali da tamo gde ima pucnjave neko može da bude i pogođen. A taj može biti i neko od njih.

Uz pucnjavu iz revolvera i divlje povike bacili su se na stado uljeza. Sa druge strane, na njih je poletelo mnoštvo metaka Oldfildovih ljudi. Ali njihov otpor nije mogao dugo da traje. Oldfild i njegovi jahači nisu

očekivali da će naići na neki otpor. Posle neujednačene pucnjave, krenuli su natrag, zajedno sa stadom. Tu i tamo, mnoga grla, već izmučena od duge žeđi, padala su i povećavala već i onako veliku gužvu. Delaplejn je dobro znao da mnoga goveda neće preživeti ovu ubistvenu trku. Ovaj pokušaj provale na tuđu zemlju skupo će stajati Oldfilda.

Sve do Farnes Krika, koji je predstavljao granicu između dva ranča, Delaplejn nije prestajao da goni pomahnitalu stoku.

— Sad idemo na sever, da vidimo šta ima novo kod Alena Frosta — naredio je svojim ljudima, kad su se iskupili.

Na onom mestu gde je trebalo da naidu na trag Frostove stoke, ako je kojim slučajem pokušao da je potera do istočnog izvora, grupa zastade.

Tragova nije bilo.

— Izgleda da Frost nije krenuo — reče Bert Fini.

— U svakom slučaju, neće biti loše ako ga posetimo — dodade Delaplejn.

Kretoše na istok. Ovde je zemljište bilo brdovito. U neposrednoj blizini granične linije Lon Stara i Frostovog ranča, nalazilo se krdo stoke koje je mirno paslo sasušenu travu. Njihovo prisustvo u blizini Lon Stara nije moralo biti znak da je Alen Frost nameravao da provali na Lon Star ali, u svakom slučaju, stado mu se i za tu svrhu nalazilo pri ruci.

Posle nekoliko kilometara, stigli su do zgrada za stanovanje na Frostovom ranču. Frost je verovatno čuo da dolaze jer se skoro istog trenutka pojavio na vratima, držeći u rukama revolver. Pored njega su stajala dvojica kauboja. Na verandi se pojavila njegova zbunjena, mršava žena. Svi su ih zabrinuto gledali.

— Jesi li čuo šta se sinoć odigralo u gradu? — tiho ga upita Delaplejn.

— Nisam.

— Ubili su Hamiltona Batervuda. Mrtav je, Froste. Popodne će na Lon

Staru biti sahrana. Hoćeš li da dođeš?

Frost podiže ruku i pređe preko čekinjaste brade. Nije se nadao ovakvoj novosti. Vilice mu se opustiše a oči širom otvoriše.

— Nije odmah izdahnuo — nastavio je Delaplejn. — Živeo je dovoljno dugo da nam ispriča šta se dogodilo. Dok je išao mračnom ulicom, zastavio ga je Fil Lajden i predložio mu da podele izvorsku vodu. Za to vreme, neki drugi čovek, koga Hamilton nije mogao da prepozna jer je stajao u mraku, opalio je na njega iz puške. Hamilton nije imao vremena ni da izvadi revolver. Fil Lajden je nestao. On je svakako stajao tamo samo zato da bi Hamiltona zadržao dok ubica ne povuče obarač. To je bilo gnusno ubistvo, Froste. Mislio sam da će te interesovati detalji.

Alen Frost je sve vreme ćutao. Vilice mu se pokrenuše ali mu nijedna reč ne pređe preko usana.

— Ima još jedna stvar, Froste — nastavi ravnodušno Delaplejn. — Sinoć smo sa izvora oterali Oldfildovo krdo. Naterali smo ga u stampedo. A ti, Froste, nadam se da znaš šta bi za tvoju žednu stoku značila jedna takva jurnjava.

Frost je i dalje ćutao. I njegova žena je ćutala a ni kauboji iza njih nisu progovorili ni reč.

— Pogreb će biti kasno po podne. Mislim da bi trebalo da dođeš. Hamilton Batervud te je ubrajao u svoje prijatelje.

Okrenuo je konja a ostali pođoše za njim.

— Idemo na severni izvor, ispod masiva. Na ostale ćemo kasnije, jer nećemo stići na sahranu.

Na severni izvor, kako su bunar nazivali, trebalo je da navali stoka Veslija Kendrika.

*

Posle besane noći, Bil Timberlend je ustao dok je napolju još bio mrak.

Čim je zora počela da rudi, izašao je iz kuće i krenuo prema Sodermanovoj radnji. Zastao je iza ugla gde je morao stajati čovek koji je ubio Baternuda. Ispitivao je otiske nogu u prašini sa druge strane uzanog prolaza. Međutim, tu je bilo mnogo tragova i oni mu nisu ništa govorili. Ali, iza zadnjeg dela ograde iza radnje, pronašao je nešto što se moglo nazvati pravim otkrićem. Nedavno je na tom mestu bio privezan jedan konj a bilo je sasvim neobično da se konj vezuje iza ograde, osim ako vlasnik konja nije imao jake razloge da se lako i brzo udalji sa tog mesta.

Neko vreme Timberlend je proučavao otiske konjskih kopita. Retko se dešavalo da dva konja imaju iste potkovice. Pošto je najzad poverovao da mu neće biti teško da otkrije konja na čije je otiske naišao, pošao je u Diksonov koral. I dok je većina stanovnika Enterprajza spavala dubokim snom, on je osedlao konja i krenuo van grada drumom pored River Krika. Najpre se zaustavio kod Tomasa Valasa, pa je zatim nastavio po tragovima konja.

Nešto posle deset stigao je u uzanu skrivenu dolinu u kojoj su se nalazile zgrade ranča Holis. Iza glavne zgrade nalazile su se i tri kuće za poslugu.

Bil Timberlend je oprezno dojahao do zgrade ni sam još ne znajući šta da preduzme. Imao je utisak da će Fil Lajden, posle svega što se dogodilo, očekivati posetu i da je već smislio neku laž da sa sebe skine sumnju. Znao je da je jedini način da sruši svaku Lajdenovu odbranu da pronađe čoveka koji je pucao. Ako njega uspe da pronađe, uhvatiće i Lajdena.

Zastao je u dvorištu u blizini koralala. Niko se nije ni video ni čuo. Moglo se lako desiti da ni Lajden ni njegovi ljudi nisu na ranču. Bil Timberlend je Lajdenovu ženu jedva poznavao. Znao je jedino da je bila visoka, crnokosa i da je bila potpuno pod uticajem svog muža.

Čak se nije sećao da ju je ikada video nasmejanu.

Posle kraćeg oklevanja i pošto je još jednom osmotrio prazno dvorište, sjahao je, vezao konja za ogradu koralala i došao do glavne kapije. Tu je još jednom osmotrio tragove na zemlji. Konj koji ga je interesovao nalazio se negde u blizini.

Ispravio se, okrenuo i pošao prema kući. Nije primetio da su se vrata otvorila i da na njima stoji Fil Lajden. Kad je progovorio, glas mu je zvučao preteći.

— Šta si tražio iza koralala?

Bil Timberlend se trže kao konj uhvaćen lasom. Usta kao da su mu se zavezala. Nije mogao da govori.

— Šta si tamo video? — ponovo ga upita Lajden. — Ili, da skratimo priču. Šta tražiš ovde, Timberlende?

— Hteo sam o nečemu sa tobom da razgovaram — reče Timberlend čudeći se kako mu se glas odjednom izmenio.

Govorio je piskutavo, nervozno.

Lajden klimnu glavom. Usne mu se skupiše.

— Nisi ti došao ni zbog kakvog razgovora — skoro je viknuo. — Došao si da uhapsiš čoveka. Eto ga, stoji iza tebe. Samo napred!

Timberlend se okrete. Okretao se sasvim polako, ali iza njega nije bio jedan čovek nego dvojica. Onaj bliži izašao je iz ambara. Bio je visok i mršav a imao je oko pedeset godina. Stajao je nepomično, sa rukom na revolveru. Oči su mu bile uzane i zle. Drugi momak, takođe visok i vitak, pojavio se na vratima jedne od dveju zgrada za poslugu. Stajao je blizu Timberlenda i gledao ga. Palčeve je zakačio za opasač.

— Pa, Timberlende — nastavi zadovoljno Lajden. — Šta sada misliš da uradiš?

Nije imalo smisla da mu išta odgovori. Da mu išta kaže. Našao se u klopci. Tu, u dvorištu Lajdenovog ranča, pod sve toplijim suncem, došao je do kraja puta kojim je u toku proteklih pedeset godina prošao kroz više od deset država. Puta koji

je imao svoje i gorke i lepe trenutke, i kome je ovde bio kraj.

Još jednom se okrenuo prema verandi, svestan toga da se njegovo preostalo vreme sada može meriti sekundama.

— Lajdene! — viknuo je. — Lajdene!

I ruka mu polete prema revolveru.

Bol ga je presekao najpre kroz leđa pa zatim i kroz grudi. Zasjepljujući, užasan bol. Kao iz daljine čuo je još mnogo pucnjava a onda je sve odjednom nestalo.

*

Fil Lajden polako vrati revolver u futrolu. Zurio je netremice u Timberlendovo telo, trudeći se da ništa ne misli i da ništa ne oseća. Pokušavao je da ubedi samog sebe da je ovo morao da uradi i da nije imao drugog izbora. Pogledao je u onu dvojicu u dvorištu. Dvojicu novih na njegovom ranču, ljude unajmljene za poslove kao što je bio ovaj i kao što su bili oni koji su još predstojali. Pogledao je najpre u Čarlija Votsa pa u Dika Marena. Vots nije ni dotakao svoj revolver. Dik Maren je sam ispalio tri metka.

— Nije mi jasno kako ćete se izvući iz svega ovoga — reče Čarli Vots, prilazeći mrtvom Timberlendu. — On je, kako mi se čini, bio šerif. Ljudi će se prisetiti gde je, čim vide da ga nema u gradu.

— Bio je ovde! — reče Fil Lajden ledenim glasom. — Produžio je prema Moskito planinama. Tamo će ga i pronaći.

— Izabraće novog šerifa.

— Za taj posao biće potrebno nekoliko dana. Možda čak i čitava sedmica. A nedelja dana sasvim je dovoljna za ono što nameravam. Ne-

delju dana ne moramo da brinemo zbog zakona.

— Mene zakon nikad nije ni brinuo — reče Čarli Vots. — Ali ovo... U svoje vreme počinio sam dosta gadosti ali još nikad nisam ubio čoveka s leđa.

— Zaveži, Čarli! — prekide ga Dik Maren. — Potreban nam je novac, a Lajden plaća. I to dobro plaća.

— Svejedno. Ipak mi se sve ovo ne dopada.

Imao je oko trideset godina. Bio je visok i riđ i na licu je uvek imao neki osmeh koji i nije bio osmeh. Teško ga je bilo razumeti. Lajden je to primetio još prvog dana.

— Donesi jedno ćebe, Marene — naglo je rekao. — Zamotaj šerifovo telo pa ga unesi u kuću. Posle pogreba Hamiltona Batervuda, odnećemo ga u brda.

— Čijeg to pogreba? — upita Čarli Vots.

— Hamiltona Batervuda — ponovi Lajden. — Ubijen je prošle noći u Enterprajzu.

Čarli Vots se namršti. Bacio je dug i ispitivački pogled na Dika Marena pa se okrenuo i pošao u zgradu za poslugu.

Lajden je takode ušao u kuću. Zastvorio je za sobom vrata i neko vreme stajao i razmišljao o Čarliju Votsu. Obojicu je najmio znajući čime se bave. Sa Dikom Marenom je mogao da radi sve što je hteo. Njega je mogao da kupi. Ali za Čarlija Votsa još nije pronašao ključ. A Čarli Vots će mu takode biti potreban u predstojećim događajima.

— Helena! — povikao je. — Gde si, Helena?

Niko mu ne odgovori.

Lajden pogleda u kuhinju ali žena mu nije bila tamo. Zavirio je u spavaću sobu. Helena je pronašla neki stari sanduk, stavila ga na krevet, i u njega stavljala svoje stvari.

— Šta to nameravaš? — grubo ju je upitao.

— Videla sam šta se dogodilo — rekla je. — Sve sam videla kroz prozor.

— Pa?

— Odlazim.

— Kuda?

— Bilo kuda. Samo što dalje od tebe.

Lajdena za trenutak obuze gnev. Brzo se smirio. Zurio je u ženu koja ga je više od jedanaest godina strpljivo pratila kroz život. Odjednom mu se učinila starom, nepoželjnom, tuđom, odvratnom. Nikad ranije na njega nije ostavila tako loš utisak.

Nekad nije bilo tako. Sad o tome nije imao vremena da misli. Neka ide. Sve što je postojalo među njima već odavno je umrlo.

— Trebaće ti novac — rekao je. — Evo ti.

Zavukao je ruku u džep i izvadio sav novac koji je imao pri sebi. Bacio ga je na krevet ispred nje. I dalje ne gledajući u njega, Helena Lajden zgrabi novac i strpa ga ispod haljine. Tamo je imala još dosta novca koji je godinama uzimala od njega a da on to ne zna.

— Poslaću ti Blekija da te odvede u Mičtaun — tiho joj je rekao. — Tamo možeš da uhvatiš neku poštansku kočiju. Nadam se da nećeš nikome ništa reći, Helena. Nećeš, zar ne?

— Čutaću! — rekla je. — Bio si mi muž.

*

Oko izvora pod masivom bilo je i tuđe stoke. goveda su nosila žig slomljene strele, znak Veslija Kendrika. Bilo je oko stotinu i pedeset grla. Dok su Dejv Delaplejn i ljudi sa ranča Lon Star prilazili izvoru, na njih su sa obližnjeg pošumljenog brežuljka ispaljena dva metka. Na tome se i završilo. Ljudi koji su pu-

cali pobešli su čim su videli da jahači sa Lon Stara okreću konje prema njima.

Ljudi sa puškama bili su Vesli Kendrik i njegov brat. Delaplejn ih je nejasno spazio dok su nestajali u daljini.

— Neka idu! — naredio je svojim momcima. — Odvojićemo njihovu stoku i poterati je!

Za manje od jednog sata, vešti jahači su najveći deo Kendrikovog stada oterali, goneći ga u divlji trk i raspršujući stoku po šumarcima.

Ubrzo su Dejv Delaplejn i šestorica ljudi, koji su te noći jahali s njim, stigli natrag na ranč. Dok su kauboji odvodili konje, Delaplejn je potražio Teksa Denvera i Frenka Hidžbi-ja koji su ostali na ranču.

— Je li stigla Elena? — upitao ih je.

— Jeste, još pre dva sata — odgovori Hidžbi. — Adam Troter sa ženom dovezao ju je kolima. Svi su u kući.

— A gde je Bonita?

— I ona je s njima. Pokazala nam je gde da iskopamo grob. Nismo morali da pravimo sanduk jer ga je Haris dovezao u već gotovom sanduku.

— Da li je Bonita rekla kad treba da bude sahrana?

— U pola četiri. U to vreme će svet uglavnom već biti ovde.

— Idi do kuće i reci Boniti i Eleni da ću doći da razgovaramo čim se očistim od prašine. Zatim reci ljudima da na kratko svrate kod mene na razgovor.

Delaplejnova kuća imala je tri prostorije. Trpezariju, kuhinju i spavaću sobu. Otišao je u kuhinju i na jednu stolicu stavio veliki lavor za umivanje.

U istom trenutku, u kuću navališe kauboji. Sijali su od zadovoljstva zbog uspešno obavljenog posla.

— Sahrana će biti u pola četiri — reče im Delaplejn. — Prezalogajite nešto, očistite se od prašine i malo se odmorite. Kad ljudi budu došli

na pogreb, možete da budete s njima ali nemojte mnogo da pričate. Ne pominjte naš noćasnji posao. Ne raspravljajte ni o tome ko bi mogao da bude Batervudov ubica. Ma ko došao, ponašajte se s njim kao da je gost.

— Čak i sa Veslijem Kendrikom?
— upita Fini.

— Da. Čak i sa Filom Lajdenom, ako bude imao hrabrosti da se pojavi. Po podne ne želimo nikakvu gužvu. Revolvere ostavite kod kuće. I ne zaboravite: nemojte mnogo da pričate. Možda ćemo noćas ponovo na konje. Pokušajte i da malo odspavate.

Kad su kauboji izašli, Delaplejn je ušao u spavaću sobu i presvukao se. Zatim se vratio u kuhinju i obrijao se. Zavio je cigaretu i ogledao se. Oči su ga pekle od umora.

Nešto kasnije zakucao je na vrata glavne zgrade. Otvorila mu je Bonita. Na sebi je imala haljinu koju je donela sa svog poslednjeg putovanja sa pokojnikom. U trpezariji su sedele Elena, gospođa Troter i njen muž Adam. Bio je to omanji, dežmekast čovek koji se, očigledno, osećao veoma neugodno u tamnom odelu.

— Znači, ipak ste se vratili na pogreb — reče Bonita pošto je sela, dok je Elena sedela pored prozora i gledala napolje.

— Vratili smo se — odgovori joj Delaplejn.

— Nadam se da ste uspeli da spasete Lon Star.

— Bio je to posao koji smo morali da obavimo.

— Ali ne i onaj najvažniji.

— Obavili smo najvažniji deo posla. Oterali smo neku stoku kojoj nije bilo mesto na Lon Star ranču.

Elena Batervud se odmakla od prozora i pažljivo slušala razgovor, gledajući čas u Bonitu čas u Delaplejna. Malo se namrštila, i tek kad njih dvoje prekinuše duel rečima, ona počne da govori.

— Da li još o nečemu treba doneti odluku?

— Mislim da ne treba — odgovori joj mirno Delaplejn. — Pre polaska iz Enterprajza, svratio sam do paroha i on mi je obećao da će doći na vreme.

— Ima još jedna stvar koju sam želela da ti kažem. Sinoć me je u Enterprajzu posetio gospodin Fil Lajden. Možda nije trebalo da ga primim, ali nisam mogla da odolim a da ne čujem šta želi, pogotovo zbog toga što je on bio poslednji koji je razgovarao sa mojim mužem pre nego što je ubijen. Ispričao mi je da su razgovarali o iznajmljivanju vođe sa naših izvora. Kaže da je Hamilton bio spreman da mu ustupi izvor na kome se već nalazila njegova stoka. U tom trenutku neko se pojavio iza ugla Sodermanove radnje i opalio iz puške. Gospodin Lajden mi je još ispričao da nije imao vremena da izvuče revolver jer je ubica odmah zatim nestao. Potrčao je za njim, ali sve što je uspeo da čuje i da vidi bio je topot ubičinog konja. Potrčao je do svog konja, ali tada je već bilo kasno.

— Laže! — javila se Bonita besno iz svog ugla. — Ispričao ti je gomilu laži!

— Osim toga, rekao mi je — nastavi Elena — da bi želeo da danas dođe na pogreb.

Bonita skoči i stisnu pesnice.

— Nikad! Ja to nikad neću dozvoliti!

— Ti mu nećeš dozvoliti? — podsmehnu joj se Elena, podižući glas. — Hamilton je bio moj muž. Nijednog trenutka to nemoj da zaboraviš.

— On je bio moj otac! — žustro reče Bonita. — A taj Fil Lajden je njegov ubica.

— Pričekaj malo, Bonita. — umeša se Delaplejn. — Obuzdaj se!

Međutim, niko ga nije ni čuo ni slušao.

Žene su stajale jedna pored druge i ljutito se gledale.

— Ako se samo pojavi — ljutito reče Bonita — ako se samo usudi da dođe, ubiću ga!

Delaplejn joj pride, zgrabi je za ruku i okrete sebi tako da su stajali licem u lice.

— Slušaj! — rekao joj je ozbiljno. — Zasluga tvog oca je što je zakon stigao u ovaj kraj. I kasnije, on se uvek oslanjao na njega i podržavao ga i verujem da ne bi odbio da se i sada ponaša po zakonu, da je živ. Trebalo bi da i ti to shvatiš. Ni na koga ti nećeš pucati. . .

Bonita mu se ote. Narogušena kao divlja mačka stala je uz ugao pisaćeg stola svog ubijenog oca i ljutito ga pogledala. Jedva je uspevala da se koliko-toliko kontroliše.

— Znači, i ti si na njenoj strani! — povikala je. — Znači i ti si sa njom.

— Ni na čijoj strani nisam! — odgovori joj Delaplejn. Ni na čijoj. Samo ti kažem da treba da porasteš, Bonita. To je sve.

Iznenada njen bes kao da nestade. Ramena joj se opustiše i ona se rukom nasloni na sto. Tako se završavala svaka njena bujica gneva. Bila je nesigurna u sebe.

— Dobro, Dejve — rekla je skoro šapatom. — Iako je ubio mog oca, neću ga ubiti jer ti tako hoćeš!

Okrenula se i izašla iz sobe.

Elena mu pride i lako ga dotače po ruci.

— Izvini, Dejve. . . Pokušala sam da sa njom razgovaram. Nisam uspeła. Sva je van sebe. Suviše je mlada.

Delaplejn slegnu ramenima.

— Mi ćemo moći da sarađujemo — nastavi ona. — Zar ne? Mislim, nas troje, ti, ja i Bonita. Sve troje.

Stajala je tik uz njega. Toliko blizu da je mogao da oseti lak dodir njenog tela i miris parfema koji je upotrebljavala.

— Sarađivaćemo — rekao je umorno.

— Sarađivaćemo tako da ne bude nikakvih neprilika — insistirala je ona. — Da ne bude pucnjave. Nema te stvari koja bi opravdala pucnjavu, Džone. Nijedan izvor ne vredi ljudski život.

Delaplejn se nelagodno pokrete. Pogledao ju je, ali sa njenog lica ništa nije mogao da pročita. Učinilo mu se da čak pokušava da mu se osmehne da bi ga malo odobrovoljila. Njene odlučne, duboke plave oči bile su mirne i hladne.

— Ako se ne budemo borili za naše izvore, za našu imovinu, lako se može dogoditi da ostanete bez nasleđa.

— Zar misliš da je to meni važno?

— Zar nije?

— Ne, Dejve, to mi uopšte nije važno. Jednostavno, smatram da novac nije važan.

— Zar ćeš se odreći izvora?

— Neću, Dejve.

— Onda?

— Zar ne može da se smisli nešto da ne bude ubijanja ljudi? Ja znam da ti to možeš da uradiš. Ja to dobro znam, Dejve.

Ponovo ga sasvim blago dotaknu rukom i ponovo se osmehnu. Ovog puta osmeh joj nije bio lažan. Sa tim osmehom se okrenula, otvorila vrata susedne sobe i izašla.

IV

Na sahrani Hamiltona Batervuda bilo je oko šezdeset ljudi. Mnogi su stizali u poslednji čas da odaju počast jednom od pionira ovog kraja.

Doktor Riders stigao je među poslednjima. Pozvao je Delaplejn u stranu.

— Usput sam morao da svratim do Tomasa Valasa. Mala mu je bolesna i Valas me je zamolio da svratim i da je pregledam.

— Sandra? — reče Delaplejn zabrinuto. — Nadam se da nije ništa ozbiljno?

— Nije opasno. Imala je slabu temperaturu. Dao sam joj neke lekove. Kad se budem vraćao, obiću je još jednom. Želela bi da te vidi. Ti si, očigledno, jedan od njenih miljenika.

— Slatko dete — nežno reče Delaplejn.

— Juče pred zoru kod njih je svratio Bil Timberlend. Nešto mu je dala za tebe ali nije htela da mi kaže šta. Rekla mi je da ne bi bilo iznenađenje ako ti kažem šta ti je spremila.

— Timberlenda još uvek nema — reče Delaplejn. — Bar ga ja nisam video. Iznenadenje, kažeš? — dodao je smešeći se, radoznao da sazna šta mu je Sandra poslala.

Iza ugla zgrade pojavio se Alen Frost. Žena ga je držala za ruku. Visoki rančer i njegova sitna žena bili su već zašli u godine, ali su se još uvek držali uspravno.

Delaplejn im pođe u susret.

— Drago mi je što ste došli.

Klimnuo je glavom i osmehnuo se staroj ženi.

— Hamilton je bio naš prijatelj — reče ona. — Strašno je to što se dogodilo.

Frost zbunjeno otvori usta ali ništa ne reče. Pogledao je u Delaplejn ali nije imao hrabrosti da dugo na njemu zadrži pogled. Iznenada je počeo brže da diše. Idući za njegovim pogledom, Delaplejn spazi Fila Lajdena koji je sa petoricom svojih jahača upravo ulazio u dvorište.

— Većina žena je u glavnoj zgradi — reče Delaplejn Frostu. — Možda bi i vaša žena želela da im se pridruži?

Okrenuo se i pošao u susret Lajdenu i njegovim pratiocima. Teks Denver je za trenutak prestao da izvlači kofu iz bunara. Tu i tamo, grupe ljudi su radoznalo gledale u Lajdena. Neki namršteno, neki ozbiljno. Trojica kauboj sa Lon Stara primetiše kuda je Delaplejn pošao pa krenuše za njim.

Tom Elis pojavi se na prozoru zgrade, sa puškom u ruci.

Trojicu Lajdenovih kauboj Delaplejn je odlično poznavao. Upoznao je i drugu dvojicu, ali tek juče. Bila su to ona dvojica koje je zatekao pored bunara.

Stao je ispred Lajdena i njegovih pratilaca i klimnuo im glavom u znak pozdrava.

— Zavežite konje za ogradu koral — hladno im je rekao. — Momci će ih napojiti. Pogreb je u pola četiri, a to je kroz nekoliko minuta.

— Hvala, Delaplejne — reče Lajden. — Razgovarao sam sa Hamiltonom pre nego što je ubijen. Pojurio sam za ubicom, ali ga nisam stigao. Verovatno ti je Elena o tome pričala.

— Ispričala mi je sve što si joj rekao — odgovori Delaplejn.

Ljudi su se primicali da čuju o čemu razgovaraju.

— To je zaista tragičan događaj — reče Lajden. — Tog podmuklog ubicu treba da stigne zaslužena kazna.

— I hoće — mirno reče Delaplejn. — A i čoveka koji je to pripremio.

— Zar su bili dvojica? — upita Lajden, glumeći iznenađenje.

— Da — potvrdi Delaplejn. — Dvojica.

Ben Padžet, Endi Lort i Red Kolins, trojica jahača sa ranča Holis bili su uz samog Lajdena, dok su Dik Maren i Čarli Vots stajali malo dalje.

Čarli Vots je izgledao smrknut zbog nečega. Delaplejn prelete pogledom preko cele grupe. Nedostajala su još dvojica Lajdenovih kauboj, ali to nije bilo ništa neobično. Verovatno su bili na ranču.

— Vreme je da odemo do groba — reče Delaplejn.

Pored njih prođe Elena. Preko lica je imala tamni veo. Sa njom je bio Slim Hokins. Klimnuo je glavom Delaplejnu.

— Hteo bi da razgovaram sa tobom, Dejve, pre nego što odem.

Bonita je stajala pored groba. Sveštenik je brzo završio ceremoniju i svi počеше da se razilaze.

— Gde je Bil Timberlend? — upita Delaplejn Finija. — Da li si ga video?

— Nisam.

Delaplejna je to zabrinulo. Šerif i Hamilton Batervud bili su dobri prijatelji i Timberlend ne bi propustio da dođe na sahranu.

— Potraži ga, Fini — zatraži Delaplejn.

U dvorištu je spazio Lajdena sa njegovim ljudima. Okupili su se oko Alena Frosta. Lajden mu je nešto ljutito govorio a Frost ga je zamišljeno slušao.

— Hej, Froste — pozva ga Delaplejn. — Dodi za trenutak.

Frost se okrete i pođe prema Delaplejnu. Duboke bore na njegovom licu izgledale su još dublje.

— Ne bi trebalo da se vežeš za njega. Za Lajdena — prošaputa Delaplejn.

— Ni sa kim se ja nisam vezao — prošaputa Frost. — Ali ako će se Lon Star već deliti i ako će se voda deliti...

— Lon Star se neće podeliti — prekide ga Delaplejn. — Isto tako, nemamo nameru nikome da ustupimo naše bunare. Ni mi sami nemamo vode a potrebna nam je kao i ostalima.

— Lajden kaže da je razgovarao sa Batervudovom udovicom i da mu je obećala da ćemo moći da se koristimo izvorima.

— Prevario te je Froste. Od toga nema ništa. On laže.

Alen Frost klimnu glavom. Rame na mu se opustiše.

— Toga sam se i plašio — sumorno je rekao. — Reci mi, Dejve, šta da radim? Neka ovo vreme potraje još samo mesec dana i ja ću ostati bez stoke. Šta da uradim da dodem do malo vode?

— Iskopaj bunar.

— Tada mi više neće biti potreban. Neću imati stoke da je pojmim.

Reči su mu zvučale sumorno a pogled mu je bio beznadežan.

Okrenuo se i pošao prema kući, vukući noge po prašini. Bio je bedan, jadan starac, bez nade u budućnost, bez ičega na šta bi se mogao osloniti.

Delaplejn pođe za njim i usput još jednom pogleda Lajdena i njegove jahače. Izgledalo je kao da ne nameravaju da krenu. Pored njih, naslonjeni na ogradu kola, stajali su Tom Elis i Ed Prins. Na vratima zgrade za posluđu stajali su Slim Hjudžes i Teks Denver a pored velikog koša za seno i Frenk Hidžbi, Balter Rot i Majk Dženeviz. Ljudi sa Lon Stara bili su spremni da zametnu kavgu ako zatreba.

Delaplejn se osmehnuo i prišao Lajdenu.

— Sahrana je gotova — reče im ozbiljnim glasom. — Ima dosta da se jaše do vašeg ranča. Možda bi bilo dobro da krenete.

Lajden pocrvene od ljutine.

— Ići ćemo — besno je promumlao. — Prethodno moram da razgovaram sa gospodom Batervud.

— Možda nekom drugom prilikom?

Lajdenu se nije dopao takav ton. Pogotovo nije voleo što tako sa njim razgovara u prisustvu njegovih jahača. S mukom se obuzdavao. Delaplejn je to video na Lajdenovom licu.

— Na vašem južnom bunaru ima nešto moje stoke. Ona što je juče тамо provalila. Razgovarao sam sa gospodom Batervud o tome da mi ustupi taj bunar. Ako bi nešto moglo da se uredi...

— Nema od toga ništa! — reče Delaplejn. — Ništa.

— Da nisi suviše uobražen za jednog običnog nadzornika?

— Ja sam nadzornik ali sam ujedno i izvršilac testamenta Hamiltona Batervuda. Ubuduće, sve odluke na Lon Staru jedino ja odobravam. Za sada nema nikakvih ustupanja naših bunara.

Delaplejn nije želeo da se hvali. Jedino do čega mu je bilo stalo bilo je da Lajdenu stavi do znanja da se ranč Lon Star nalazi pod njegovom kontrolom. A Lajden je već imao priliku da čuje kako je energično

proterao tuđu stoku sa drugih bunara.

Njegove reči pogodiše Lajdena kao udarac pesnicom. Ispravio se i široko iskolačio oči. Od cele grupe, jedino je Čarli Vots u tome otkrio nešto komično. Njegove usne su se ponovo razvukle u onaj neobičan osmeh i svi su mogli da čuju kako se tiho nasmejavao.

— Ne verujem ti, Delaplejne! — planu Lajden.

— A ti onda proveriti. Pitaj Artura Holisa ili sudiju Simsa.

— I hoću! — besno reče Lajden. — Pitaću ih a onda ću se vratiti!

Naglo se okrenuo prema ogradi korala za koju je bio vezan njegov konj. Ostali kretose za njim. Čarli Vots je i dalje izgledao vrlo raspoložen.

Delaplejn pođe prema glavnoj zgradi. Na prostranoj verandi ispred glavnih vrata stajala je Elena sa Slimom Hokinsom.

— Razgovarao sam sa Elenom — dočeka ga Hokins. — Kaže mi da si ti sada gazda na ranču?

— Samo za neko vreme — ispravi ga Delaplejn. — Dok se stvari ne srede.

— Rekla mi je da je sa tobom razgovarala o mogućnosti da se neki od vaših izvora dobije u najam.

— Zamolila sam ga da smisli neko rešenje — umeša se Elena. — Naravno, nije bilo dovoljno vremena.

Delaplejn se zagleda u Hokinsa. On je bio viši rastom od njega, širokih ramena i prilično privlačan. Kao i većina rančera, i on se mučio zbog suše, ali bio je u dosta boljem položaju od Alena Frosta.

— Ako išta može da se dogovori — nastavio je — ja bih voleo...

— Nema šta da se udešava — prekide ga Delaplejn. — Na ovom ranču će se sve nastaviti po starom. Onako kako je to Hamilton Bater-vud želeo!

Mišići na Hokinsovom licu se za-tegoše.

Elena postade ljuta.

Delaplejn zavrte glavom. Još jednom je pogledao u Hokinsa.

— Noćas smo uspeli da najurimo Oldfildovu stoku koja je prešla na Lon Star. Oko podne smo najurili i stoku Veslija Kendrika.

— Čuo sam već za to — reče Slim Hokins. — Ispričao mi je Majk Dženeviz. Međutim, moja stoka još uvek lipsava kod moje kuće.

Gledao je u Delaplejna odlučnim, smirenim pogledom i Delaplejn se iznenada nasmeja.

— Ako ovako potraje — reče — i kod nas će uskoro biti ista situacija. I sami ćemo morati da za iduću godinu kopamo nove bunare.

Elenu kao da je zbunio taj trenutni znak prijateljstva između dvojice muškaraca. Namrštila se, izvinila se i ušla u kuću.

Bonita je stajala kraj groba sve dok nije ostala sasvim sama. Onda se sagnula i rukom lako dotakla humku.

— Zbogom, tatice — prošaputala je pa se polako vratila u kuću. Elenu nije videla i to ju je obradovalo. Uživala je da igra ulogu vlasnice Lon Stara, i nikako joj se nije svidelo da tu ulogu ustupi ženi koja je bila tu manje od godinu dana.

Stajala je pored prozora i gledala u dvorište.

Kraj nje se začu neki šum i pojavi se Elena. Bila je skinula šešir i veo koji je nosila na sahrani. Plavu kosu bila je razdelila po sredini u dve vitice i uvila ih u punđu. Bila je bleđa nego obično.

— Gde je gospodin Delaplejn? — upitala je.

Bonita slegnu ramenima.

— Otkud ja znam?

— Htela sam da razgovaram s njim.

Bonita je pogleda.

— Zar ne možeš da sačekaš da se telo mog oca ohladi pa da tek onda sebi potražiš drugog čoveka?

Elena se pokrenula tako brzo da Bonita nije mogla da prati njene pokrete. Zato je na licu osetila snažan

šamar. Zastala je ukočena, sleđena. Nikad nije umela da se uzdržava. Iz grudi joj se oteo potmulikrik i već u sledećem trenutku bacila se na maćehu sa čvrsto stisnutim pesnicama, onako kako ju je otac godinama učio da treba da radi ako se sa nekim potuče.

U predvorju nije bilo svedoka da vidi šta se sve zatim dogodilo. Više se nije čuo nijedan uzvik, nijedan krik. Elena se srušila na pod od Bonitinih udaraca. Nije se nadala tako snažnom otporu. Mislila je da će Bonita ćuteći otrpeti njen podmukli šamar.

Ustala je i zgrabila Bonitu za kosu. Besno su se tukle u velikoj prostoriji i najzad se obe srušile na pod. Valjale su se sa jednog kraja sobe na drugi, od stola do prozora i zadržale jedna drugoj udarce pesnicama.

A onda, isto tako naglo kao što je počela, borba se i završila. Razdvajale su se i sele, netremice gledajući jedna drugu pogledima punim ne-skrivene mržnje.

Bonitu, bolju po duši i mlađu, već je prošao prvi bes. Osećala se postiđenom zbog svega što se dogodilo.

— Možda nije trebalo da ti kažem ono što sam ti rekla — prošaputala je, upola se izvinjavajući. — No, neću da krijem. Ja te ne volim, Elena. Što pre odeš odavde, to bolje za nas obadve.

— Ja ne nameravam da odem odavde.

— Hoćeš da upropastiš ovaj ranč, zar ne?

— Pa šta i ako ga upropastim? — otvoreno reče Elena. — Polovina je moja. Upropastiću svoju polovinu.

— Ovaj ranč se neće deliti. Ja to neću dozvoliti!

— Misliš li da ću te pitati?

— Ne možemo obe ostati ovde.

— Moj otac je stvorio ovaj ranč i ceo život je posvetio njemu. Ponavljam ti da neću dozvoliti da sve to upropastiš. Ti, koja si ovde došla pre godinu dana. Uspela si da zave-

deš mog oca, dvadeset godina starijeg od sebe. Bila si obična drolja, pa ipak se s tobom oženio. Dao ti je ugledno prezime, uveo te u društvo, postala si gospođa. Njegovom smrću obogatila si se jer ti je ostavio polovinu ovog velikog i skupog ranča. Zar ćeš na takav način da mu zahvališ? Rušeći i upropašćavajući što je stvorio?

— Ne dugujem ja njemu ništa. To je bila obična trampa. Hteo je mlađu i zgodnu ženu, dvadeset godina mlađu. Imao me je.

— Kupio te je, zar ne?

— Možeš to i tako nazvati. Sve je to stvar dogovora. Imala sam ono što mu je potrebno — mladost i lepotu. On je imao ono što je meni bilo potrebno: novac i ugled. To je bio običan, pošten posao. I šta sada ti hoćeš? Sa onim što mi je ostavio, sa onim što sam pošteno zaradila od njega, radiću šta ja hoću. Nije me briga za ovaj prokleti ranč.

— Zašto onda ne odeš?

— Neću. Polovina je moja.

Onda je ustala i zagladila kosu.

— Ti verovatno nikad nisu gladovala — reče Elena. — Ti ne znaš kako to izgleda kad čovek nema novca ni da kupi malo hleba da utoli glad koja ga razdire.

— Naravno da ne znam. Ja sam ćerka vlasnika velikog ranča. Poštenog, vrednog i uglednog čoveka. On nije dozvolio da njegova jedina kćerka gladije.

Elena je s mržnjom pogleda.

— Ti si obična drolja! — uzviknu Bonita, gadeći se.

— Bila sam drolja! — nasmeja joj se Elena u lice. — Sad sam udovica uglednog vlasnika ranča. Pazi kako se ponašaš prema meni i kako govoriš sa mnom. Uništiću i tebe i ranč!

— To ćemo još videti! To neću dozvoliti!

Elena joj se podmuklo nasmeja u lice a zatim polako izađe iz sobe.

Borba za ranč dobila je još jednu, novu dimenziju.

Jahači sa Lon Stara krenuli su sa ranča odmah posle ponoći. Bonita nije mogla da zaspi i čula je topot njihovih konja. Ustala je još pre nego što se galop izgubio u daljini. Iz jedne fioke ormara u svojoj sobi izvukla je opasač na kome je visio kolt. Uzela ga je i pripasala oko svog uzanog struka.

U koralu je skinula sedlo sa ograde i tihim zviždukom dozvala svog konja.

Lodi je bio dobro izvežban konj. Prišao joj je iz mraka i pustio da mu pažljivo nabaci opremu. Izvela ga je iz koralu i zavezala za ogradu.

— Idete nekuda, Bonita?

Sledila se. Onda se naglo okrenula i spazila kako joj Majk Dženeviz prilazi sa verande kuće za posluđu. U rukama je držao pušku.

— Htela sam da malo prošetam — odgovorila je, trudeći se da joj glas zvuči što prirodnije.

— Prilično je kasno za šetnju — primeti Dženeviz, gledajući je.

— Nisam mogla da zaspim — lagala je dalje. — Dani su vreli za jahanje. Paziću se. Ne brini. Možda ću da odem i u grad. Tamo bih ostala kod Sju Vilson.

Dženeviz nasloni pušku na ogradu koralu i pomože devojci da osedla konja.

— Zašto nosiš pušku? — upitala ga je, pošto je zategla kolan i isprobala ga.

Kauboj se osmehnu.

— Za svaki slučaj — odgovorio je.

— U slučaju da imamo nekih neprilika sa ljudima sa ranča Holis Filu Lajdena?

— Ili sa bilo kim drugim. Nije Lajden jedini koji želi zlo ovom ranču.

Bonita pomisli na Elenu.

— A gde su ostali momci? — upitala je.

— Otišli su na južni bunar da odvoje Lajdenova goveda od naše stoke i da ih oteraju sa našeg ranča. Hidžbi i ja izvukli smo loše karte pa smo ostali da čuvamo kuću. Ako budete jahali za Enterprajz — saveto-

vao joj je — gledajte da pre zore prođete pored kuće Tomasa Valasa jer će tim putem Delaplejn da najuri Lajdenovo stado.

Bonita klimnu glavom.

— Isto tako, držite se puta. Bar dok ne svane.

Jahala je putem sve dok nije došla do River Krika a odatle je presekla put i njime jahala sve dok nije stigla u dolinu u kojoj se nalazio Lajdenov ranč. U velikom luku obišla je zgrade i kroz gusti šiprag četinaru izbila na ivicu šume, skoro iznad samih zgrada. Neko vreme je nepomično sedela na konju i posmatrala kuće ispred sebe. A onda je na istoku počelo da rudi. Potpuno će svanuti kroz nepun sat. Neće još dugo morati da čeka. Još jedan sat i Fil Lajden će se pojaviti u dvorištu. Zaključila je da će najbolje biti ako ga sačeka u zgradi za sušenje sena.

Skočila je iz sedla, povelu konja dublje u šipražje i tamo ga zavezala. Zatim se vratila na ivicu šume i polako krenula prema zgradama. Obišla je oko ugla staje i, baš kad je ulazila, začula je topot konja koji su se približavali.

Uz zid se provukla do vrata na staji i osmotrila dvorište. Dvojica jahača dolazili su sa severa.

Jedan od njih bio je krupan i zdepast. Drugi je bio niži rastom i pogrbljen. Zastali su ispred verande da izmenjaju nekoliko reči. Nije čula o čemu su razgovarali ali već u sledećem trenutku onaj manji je sjahao i pošao u jednu od pomoćnih zgrada. Drugi je krenuo prema glavnoj zgradi, popeo se na verandu i tu zastao.

— Trebalo bi da krenemo na južni bunar, Marene — čula je kako dovikuje onom drugom. — Delaplejn će se ujutru sigurno tamo pojaviti.

— Ja sam uvek spreman da krenemo.

— Fil Lajden — Bonita je bila sigurna da je to on — otvori vrata na glavnoj zgradi i uđe u nju. Kresnuo je šibicu i upalio fitilj jedne od lam-

pi u predvorju. Vrata je ostavio upola otvorena tako da je Bonita videla kako, s lampom u ruci, odlazi u jednu od soba. Čovek koji je bio sa njim ušao je u drugu zgradu u kojoj se kroz zatvorene prozore pojavila svetlost.

Oprezno je prišla glavnoj zgradi, široko otvorila vrata i ušla.

Negde u kući, neko je zviždukao. Slaba svetlost koja se probijala ispod vrata ukazala joj je gde se čovek nalazi. Prešla je preko predvorja do ulaza u kuhinju i zastala. Lajden je nešto radio oko peći. Pošto ju je čuo, trgao se i okrenuo se. Oči mu se raširiše od iznenađenja.

Hitro je izvukla revolver iz futrole i uperila mu ga u grudi. On je znao zbog čega je došla i šta namerava.

— Bonita! — povikao je. — Čekaj! Nemoj, molim te nemoj! Preklinjem te. . . Ne znaš šta radiš! . . .

— Znam! — procedila je. — Znam!

Povukla je lagano oroz nišaneći u njegovo od straha pocrvenelo lice. Ali ruka joj je odjednom otkazala. Prst je više nije slušao. Nije mogla da povuče oroz do kraja. Došla je ovamo da ga ubije, ali za to nije bila sposobna. Nije imala dovoljno snage. Noge počese da joj drhte. Uplašila se. Nije znala šta radi. Potpuno se izgubila.

On joj pride i uze joj revolver. Smejao joj se u lice.

— Ti mala, nesposobna droljo! Ti bednice! Ti ćeš nekog ubiti! Ha-ha-ha!

Nekoliko puta ju je snažno ošamario tako da se srušila na pod, a zatim ju je udario nogom.

— Ti, bednice! — zaslepljeno je govorio udarajući je. — Ti prokleta bednice. Nemaš snage da pucaš, a hoćeš da ubijaš! Mene si htela da ubiješ! Mene, bednice!

Ona je sada i sama shvatila da je pokušala nešto za šta je bila nesposobna.

— Hej, Marene! — viknu Lajden. — Dođi da vidiš šta sam uhvatio!

Dik Maren žurno uđe u sobu. Naglo je zastao spazivši devojk.

— Otkuda ona ovde? — iznenadeno je promucalo.

— Čekala me je! — reče mu Lajden. — Ta mala bedna drolja stajala je tu i čekala me sa revolverom u ruci! Možeš li to da zamisliš?

Isprebijana devojk pogleda Lajdena koji ju je čvrsto držao. Ponovo je pomislila kako je nesposobna da ista učini. No, sad je bilo kasno za kajanje.

Drhtala je od straha zbog situacije u kojoj se našla zbog svoje gluposti i nesposobnosti. Nikad ranije se nije toliko uplašila.

— Pa, šta da radimo s njom? — upita Dik Maren. — Hoćeš li je ubiti?

Ona ponovo zadrhta.

Proklinjala je svoju nepromišljenost.

Lajden se nasmeja i zavrte glavom.

Ni to nije isključeno. Naprotiv, možda bi to bilo najbolje rešenje.

Zamišljeno ju je gledao.

*

Oko podne, jahači sa Lon Stara uspeli su da zavedu red u južnoj dolini. U ranu zoru imali su okršaj sa jahačima sa Lajdenovog ranča, koji su pored izvora čuvali stražu. Pošto su ih oterali, stoku su sakupili pa je onda poterali prema River Kriku. Na taj način su mogli da kontrolišu njeno kretanje da ne bi pogazila ogradu oko njive Tomasa Valasa.

Tako su je terali sve do potoka iza Valasovih imanja.

U trenutku kad je Delaplejn stao da se malo odmori od napornog posla i da obriše znoj koji mu se slivao niz čelo, od Enterprajza se pojavio jedan jahač. Iznenadio se kad je u njemu prepoznao Adama Koksine-la. Adam je vrlo retko napuštao svoju radnju i još ređe je jahao.

Pošao mu je u susret.

Adam je bio zadihao i očigledno se nije dobro osećao u sedlu.

— Kako možeš ovako da izdržiš svaki dan po ovoj vrućini? — upitao je Koksinel kad je stigao.

— Vrlo prosto. Ne mislim o tome — nasmeja se Delaplejn.

— Znači, kao što moji dužnici ne misle o svojim dugovima — nasmejao je Koksinel.

— Ha, u tome je stvar! Reci mi odmah koliko ti Lon Star duguje? Još danas ćemo ti platiti.

— Nisam došao zbog toga. Ostavimo to za neki hladniji dan — promrmlja trgovac. — Reci mi, Dejve, jesi li juče video Bila Timberlenda?

— Nisam. Nije bio na sahrani.

— Mislio sam da je navratio kasnije?

— Nije.

— Ni sinoć se nije vratio u grad — tiho reče Koksinel. — Ni jutros. Razgovarali smo o njemu. Znamo da je napustio grad i odjahao na sever, zato što se zaustavio kod Tomasa Valasa. Prema onome što je doktor Riders čuo od Denekija, nismo mogli da zaključimo kuda je krenuo, jer ni Denekiju ništa o tome nije hteo da kaže. Možda je svratio na Lajdenov ranč pa odatle nastavio u brda? Verovatno je nameravao da se brzo vrati u grad jer bi inače zamolio Lua Vebera ili mene da ga zamienimo, kao i obično, dok je odsutan.

Delaplejn klimnu glavom. I sam se čudio zbog čega Timberlend nije došao na sahranu. Šerifov nestanak sada mu se činio vrlo čudnim.

— Šta sada nameravaš da učiniš, Adame?

— Ako se ne pojavi do sutra ujutru, nas nekoliko idemo na Lajdenov ranč da razgovaramo s njim. Ako bude trebalo, ići ćemo i u brda. Hoćeš li da nam se pridружиš?

— Rado bih vam se pridružio, ali to ne bi bilo mudro. Vidiš li onu stoku tamo?

— Lajdenova?

— Da. On tvrdi da je stoka sama upala na Lon Star a, u stvari, njegovi su je ljudi naterali na našu vodu. Bio sam svedok tome. Obećao sam da ću je oterati i to ću obećanje za koji minut ispuniti. Zato mislim da ne bi bilo mudro da sutra krenem sa vama.

— Imaš pravo — saglasi se Adam Koksinel.

Skinuo je šešir i obrisao znoj sa lica. On je bio i zastupnik oblasne vlasti, tako da se za Bila Timberlenda nije interesovao samo privatno nego i službeno.

Do njih dojahao Bert Fini, klimnu glavom Koksinelu i obrati se Delaplejnu.

— Odvojili smo stoku koju smo mogli da nađemo, Dejve.

— Onda napred. Kad stignete do potoka, poterajte je najžešće što možete!

— U redu.

Fini dade znak ostalima da mu se pridruže. Delaplejn ih je neko vreme gledao, pa se onda ponovo okrete Koksinelu.

— Pošto ih oteramo, svratiću do Tomasa Valasa da razgovaram sa njim o tome. Ako od njega doznam nešto što bi ti moglo koristiti, doći ću u grad.

Posle obavljenog posla, Delaplejn je jahače vratio na Lon Star a sam je krenuo uz potok prema imanju Tomasa Valasa. Zastao je u blizini kuće i kao i pre dva dana zazviždao stari znak. No, ovog puta mu niko nije izašao u susret.

Sjahao je, vezao konja i ušao u kuću. Video je Sali Valas pored jednog od kreveta. Stajala je mirno kao kip. Zabrinuto je potrčao prema njoj.

— Delaplejne! — pozvao ga je neko iza njega. — Delaplejne!

Ukočio se. Za trenutak kao da su mu sva čula bila paralizovana. Osećao je samo kako ga podilazi jeza. Prepoznao je glas. Bio je to Fil Lajden.

— E sad se polako okreni, Delaplejne! Sasvim polako! I ne pokušaj

vaj da izvučeš revolver jer ću te odmah ubiti. Došli smo samo na jedan mali, prijateljski razgovor.

Delaplejn se polako okrenuo. Spazio je Lajdena, čija je ruka stajala iznad drške kolta.

Uz Lajdena su stajali Tomas Valas i Dik Maren. Maren je u ruci držao revolver čija je cev bila uperena u visokog domaćina. Tomas Valas je stajao sa podignutim rukama a usne su mu bile stisnute.

Delaplejnu postade jasno zbog čega je Sali Valas stajala onako mirno. Fil Lajden joj je to naredio. Stajala je tu samo da bi mu skrenula pažnju kad bude ušao u kuću. Isti trik koji je upotrebio i kod ubistva Hamiltona Batervuda.

— Nema razloga da se naša dva ranča svađaju — nastavi Fil Lajden.

— Mislim da o svemu možemo razumno da razgovaramo. Sad ćemo ti, ja i Dik Maren malo da prošetamo. Možeš da spustiš revolver, Marene. Zbilja, mislim da će posle razgovora sa Delaplejnom sve biti u redu. Tomas Valas će nam dovesti konje. Ti ćeš ga pratiti. Hajde, krenite. Ti, Marene znaš šta treba da radiš.

— Naravno! — podmuklo se nasmeja revolveraš Maren. — Naravno da znam!

Vratio je revolver u futrolu i ponovo se nasmejao.

Onda je i Tomas Valas spustio ruke. Ali učinio je to onako kako Dik Maren nije očekivao. Spustio ih je brzo i obema pesnicama udario Dika Marena blizu vrata. Udarac je bio tako snažan da je revolveraš u deliću sekunde osetio svu snagu koja se tokom godina teškog rada sakupljala u Valasovim mišićima.

Kriknuo je od bola i pokušao da izvuče revolver iz futrole ali za to nije imao dovoljno snage. Noge mu pokleknuše pod teretom udarca i on se prući na pod.

Lajden se bacio na njih.

Delaplejn je skočio na Lajdena. Video je kako se Lajden izmiče i izvlači revolver. Ali video je kako i

njega stiže čvrsta pesnica Tomasa Valasa.

— Sad možeš da govoriš, zlikovče! Možeš tu da ležiš i da pričaš koliko hoćeš.

Lajden se podiže na kolena. Lice mu je bilo crveno kao rak. Iznenada se sagnuo i bacio na Delaplejna komad drveta sa poda.

Delaplejn nije mogao da izbegne udarac. Osetio je u ramenu bol kao da ga je pogodio metak. Pao je na pod kad je drugi komad drveta poleteo na njega. Odmah zatim, Lajden se baci na njega, pokušavajući da ga zgrabi za lice i da mu iskopa oči. Delaplejn uspe da oslobodi jednu ruku i da udari izbezumljenog rančera-ubicu u bradu. Morao je još nekoliko puta da ga udari dok se Lajden nije opustio i dok pritisak njegovih mišića nije prestao.

Teškom mukom se podigao. Noge su mu se tresle a u glavi mu je zujalo.

— Šta da radimo sa njima, Dejve? — upita ga Tomas Valas.

Dik Maren je još uvek ležao tamo gde je pao.

— Oduzmi im revolvere!

— To sam već uradio.

— Gde su im konji?

— U šumarku na drugoj obali potoka.

— Tamo sigurno imaju puške a možda i još po jedan revolver. Donesi i njih.

Tomas Valas klimnu glavom i izađe. Delaplejn potraži svoj revolver koji mu je za vreme tuče ispao. Zatim se okrenuo Sali i Sandri koja je razrogačenih očiju sedela na krevetu i posmatrala sve što se u sobi odigralo.

— Izvini, princezo — reče joj Delaplejn. — Ovo je sve bio san koji ćeš ti već sutra da zaboraviš, zar ne?

Pogledao je Lajdena koji se pridi-gao i sad je sedeo na podu. Dik Maren se takode pomerao. Vraćao se svesti.

Tomas Valas uđe noseći dve puške koje stavi na krevet.

— To je sve oružje koje sam našao — rekao je.

Izgledao je veoma zabrinut. Ovde je živeo sa ženom i kćerkom na komadiću zemlje stešnjenom između Lajdenovog ranča i Lon Stara. Maločas se, konačno, opredelio za jednu od strana u sukobu. Nalazio se u vrlo nezavidnom položaju.

— Dodi za trenutak — predložio je Delaplejnu i odmakao se od kreveta.

— Jesu li mene čekali? — upita ga Delaplejn, gledajući u Lajdena i Dika Marena.

— Ne verujem! — odmahnu Tomas Valas glavom. — Kad su te spazili na putu i kad su primetili da si pošao prema kući, uperili su u mene revolver. Zatim su naredili Sali da stane pored kreveta tako da možeš da je vidiš kad otvoriš vrata.

— Koliko su dugo ovde?

— Tek nekoliko minuta. I to je dovoljno.

— Zašto su došli?

— Interesovali su se da li je Bil Timberlend juče ujutru dolazio ovamo i da li se zadržavao. Ako jeste, interesovalo ih je da li mi je rekao kuda je krenuo. Onda sam im ispričao da se zadržao kraće vreme i da ja zatim bez ikakvih objašnjenja odjahao na sever. Tada si se ti pojavio.

Delaplejn je već mogao mnogo lakše da diše. Noge mu više nisu klecale. Pitao se šta bi se dogodilo da su ga Lajden i Dik Maren odveli. Činilo mu se da je znao odgovor. Iz te šetnje nikad se ne bi vratio.

I Tomas Valas je mislio o istoj stvari.

— Nisu hteli da te ovde ubiju, da mi ne budemo svedoci glasno je rekao.

Delaplejn slegnu ramenima. Nije skidao pogled sa Lajdena. Rančer se polako podigao. Otišao je do zida i naslonio se na njega.

Dik Maren je sedeo na podu i glu-po zurio ispred sebe. Rukom je pipao praznu futrolu revolvera.

— A sad na konje! — naredi Delaplejn Lajdenu. — U štenju ćemo ići drugi put.

— Naravno, Delaplejne! Drugi put! Biće to uskoro! Neću te pustiti da dugo čekaš — podmuklo se nasmejao, gledajući ga očima punim mržnje.

— Pričekaj još malo — reče mu Delaplejn. — Rekao si da te je juče ujutro posetio Bil Timberlend. Da li se zadržavao?

— Da.

— I? Šta se dogodilo?

— Ništa. Pitao me je za Veslija Kendrika, jer sam bio sa Hamiltonom Batervudom kad su ga ubili. Timberlend me je pitao da li je čovek koji je pucao na Batervuda mogao biti Vesli Kendrik.

— Šta si mu odgovorio?

— Rekao sam mu da je na tom mestu bilo suviše mračno i da nisam mogao da vidim ko je ubica.

— Trčao si za njim? Bar tako si rekao Eleni?

— Tako je.

— Ali ga nisi stigao?

— Nisam.

— Vesli Kendrik hramlje. Zato ne može brzo da trči i ti bi ga sigurno stigao da je to bio on. Pored toga, Kendrik je i mnogo stariji od tebe. Stariji i sporiji.

— Bio je mrak — reče Lajden ljutito. — Nisam video na koju je stranu ubica pobegao. Dočepao se konja i nestao.

Sve je to bila obična laž i to su znali svi u sobi. Lajden nije ni pokušao da uhvati čoveka koji je ubio Hamiltona Batervuda. Bil Timberlend nije imao nikakvog razloga da sumnja u Veslija Kendrika. Ali, ipak, Lajdenova priča mogla je za neupućene i da zvuči sasvim ubedljivo, sve dok se ne otkrije neki trag, neki detalj koji će je srušiti.

— Sad odlazi! — najzad mu naredi Delaplejn. — Vreme je da odeš! Gubi se!

Stajao je sa Tomasom Valasom i posmatrao kako zlikovci polako odlaze. Znao je da sve što se dogodilo nimalo nije izmenilo situaciju.

Jedino se Tomas Valas, želeo on to ili ne, umešao u borbu.

— Možeš da se odlučiš za jednu od dve stvari — rekao mu je. — Ili da se na neko vreme skloniš u brda, dok ne prođu neprilike, ili da se preseliš na ranč Lon Star. Biće nam drago ako dođeš kod nas.

— Tomas Valas je neko vreme zamisljeno čutao.

— Mislim da će biti najbolje da predemo na Lon Star — najzad je rekao. — Nadam se da ćemo uspeti da zaslužimo malo hrane i krov nad glavom.

— Sve si to već zaslužio — odgovori mu Delaplejn.

Dok su Tomas i Sali Valas spremali najneophodnije stvari, Delaplejn pride krevetu na kome je ležala Sandra.

Lako joj se poklonio.

— Zdravo, princezo. Poći ćeš u posetu ranču Lon Star. Kako ti se to dopada?

— Mnogo, kauboju! — odgovorila mu je devojčica. — Jesi li dobio ono što sam ti poslala?

— Nisam još! — odgovori Delaplejn. — Nisam još, princezo. Ali ću uskoro dobiti.

Nasmešila mu se.

V

Prostorija na Lajdenovom ranču, u kojoj je Bonita bila zatvorena, bila je u stvari, ostava. Jedina vrata vodila su u nju iz kuhinje, ali sada su i ta vrata bila zaključana.

Prostorija je bila dugačka i uska. Uboji su je boleli.

Iznenada je zadržala dah i oslušnula. Neko je prilazio vratima ostave.

— Hej, gospodice — javio joj se neki muški glas koji nije poznavala. — Sada ću da vas otključam. Nemojte da se uplašite i nemojte slučajno da me gađate nečim.

Ključ je zaškripao u bravi. Vrata se odškrinuše i Bonita spazi visokog, ridokosog mladića preplanulog lica kako zaviruje u ostavu. Nije izgledao nimalo zastrašujuće. Na usnama mu je lebdeo čudan osmeh a oči su mu neobično svetlucale. Bonita ga nikad ranije nije videla. Povukla se dublje u ostavu.

— Hajde, izadite — pozva je mladić. — Ne morate više tu da budete zatvoreni. Odmah pored vrata čeka vas odmoran i osedlan konj.

Glas mu je bio tih i prijatno je zvučao. Odmaknuo se od vrata i naslonio se na zid u kuhinji, ne prestajući da se osmehuje.

Bonita pride vratima.

— Zašto to činite? — upitala je.

— Zato što ne volim kad nekoga zaključavaju.

— Radite za Lajdena?

— Delimično.

— Kako se zovete?

— Čarli Vots. Ali to vama ionako ništa ne znači. Da sam na vašem mestu, ne bih ovde traćio vreme nego bih požurio da što pre nestanem. Lajden može da se zapita zbog čega sam napustio njegovo prijatno društvo, pa mu može pasti na pamet da pođe da vidi gde sam.

— Znaće da me je neko otključao — primeti Bonita. — Neće mu biti teško da zaključa da ste to vi učinili.

Čarli Vots slegnu ramenima.

— Ako nastavite da pričate, može da se dogodi da nas ovde zateknu. A onda teško nama.

— Šta ćete vi sada da radite?

— Odjahaću u brda. Naučio sam da lutam brdima.

U njegovim poslednjim rečima osećao se prizvuk gorčine. Osmeh mu je skoro nestao sa lica. Pogled mu se smračio.

— Kako bih mogla da vam se odužim?

Čarli Vots se veselo nasmeja.

Opet mu se povratio malopredašnji osmeh.

— E, o tome moram ozbiljno da razmislim — rekao je. — Bogami, o tome bih zaista morao da razmislim.

Bonita pocrvene do ušiju i pojuri ka vratima. Tamo je ponovo zastala.

— Hvala. Čarli! Lon Star će ti vratiti ovaj dug kad god budeš pozeleo!

— Lon Star ili Bonita Batervud? — nasmeja se mladić.

— Ti ćeš sam izabrati! — zbunjeno reče devojka i odjuri.

*

Bio je mrak kad su Delaplejn i Valasovi stigli na Lon Star. Sačekao ih je Bert Fini.

— Imaćemo goste nekoliko dana, Berte — rekao mu je Delaplejn. — Reci nekome od momaka da prenesu moje stvari u sobu za kauboje. Donesite i jedan krevet za Sandru. Da li je Bonita kod kuće?

— Da. Pre nekoliko minuta pitala je za tebe.

— Pričekajte ovde, prijatelji — izvini se Delaplejn Valasovima. — Samo dok spremimo i nešto da preza-logajite.

Doterao je konja do korala i vezao ga za ogradu. Dok je išao ka glavnoj zgradi, zaustavi ga Fini.

— Ima nešto što će te možda interesovati, Dejve — reče mu kauboj. — Prošle noći, čim smo mi otišli, Bonita je odjahala. Rekla je Dženevizu da ne može da zaspi i da će možda odjahati u grad. Vratila se tek u podne i to na konju sa Lajdenovog ranča. Nije rekla Dženevizu ni gde je bila ni šta se dogodilo sa njenim konjem, ni gde je našla konja sa Lajdenovog ranča. Taj konj je u koralu.

— Da li si poslao Dženeviza na bunar u brdima da vidi kako tamo stoje stvari?

— Naravno. Ali ti znaš Dženeviza.

— Gde je Elena?

— Otišla je u Enterprajz odmah posle doručka i još se nije vratila. Rekla je da će se možda zadržati tamo. Čini mi se da ona radi protiv ovog ranča, Dejve.

— O tome nemoj ti da misliš.

— Samo kažem.

Delaplejn ode u glavnu zgradu, razmišljajući o onome što mu je Fini ispričao o Boniti, čudeći se kuda je mogla da ode i kako se vratila na konju sa Lajdenovog ranča.

Skoro istog trenutka kad je zakucao na vrata, pojavila se Bonita i pozvala ga da uđe. Na sebi je imala haljinu koju Delaplejn do tada nije video. Isticala je njenu vitku figuru što je on odmah primetio.

— Ko je to sada došao? — neljubazno ga je upitala.

— Imamo goste.

— Koga?

— Valasove. To su oni farmeri sa River Krika između Lajdenovog i ovog ranča. Imao sam jedan mali obračun sa Lajdenom i Tomas Valas mi je spasao život. Mislio sam da će i za njih biti najbolje ako neko vreme ostanu kod nas. Spavaće u mojoj zgradi a ja ću preći kod kauboja.

— Zar nisi imao pametnija posla nego da ih dovodiš ovamo?

— Pričekaj me trenutak, Bonita — rekao joj je. — Odmah ću se vratiti.

Otišao je do kola Valasovih i uzeo Sandru u naručje.

— Pozajmiću vašu kćerku za trenutak — rekao im je.

Kad je došao do verande pustio je devojčicu na zemlju, uhvatio je za ruku i ušao sa njom u zgradu.

— Bonita — rekao je, osmehujući se. — Hteo bih da te upoznam sa Sandrom Valas. Sandra je pravi mali putnik. Bila je i duboko pod zemljom gde je mračno i hladno i gde je otkrila jedno od najlepših mesta koje je neko ikada video.

— Nije baš najlepše — pobunila se devojčica, široko otvorivši oči. — Ali je skoro najlepše.

I Bonita se osmehnula. Gledala je čas u Delaplejna čas u Sandru. Primetila je kako devojčica sa ljubavlju i poštovanjem drži Delaplejinovu ruku i iznenada oseti kako je napušta ljutina.

Čučnula je pored Sandre.

— I ja sam jednom bila do zvezda, Sandra. I dalje od njih.

— Ali to nije bilo stvarno? — primeti dete.

— Naravno da nije. Ali bilo je kao da je stvarno.

Devojčica se zagledala u Bonitu kao da Delaplejn više ne postoji.

— Imaš jako lepu lutku — reče joj Bonita.

— Ona se zove Dejv — procvrkuta dete.

— Zaista? Mogu li da je pogledam?

Sandra pusti Delaplejinovu ruku i pride Boniti.

— Samo, morate dobro da je pazite — opomenula je. — Dejv je još mali.

Posle večere, dok su se Valasovi useljavali u Delaplejinovu kuću, on se vratio u glavnu zgradu. Bonita ga je dočekala s osmehom na licu.

— Dejve — prošaputala je. — Sandra svoju lutku zove Dejv. Jesi li joj je ti poklonio?

Delaplejn klimnu glavom.

— Sigurno je ne bi više volela ni kad bi koštala sto dolara. A ti je zoveš princezom. Kakav si ti to čovek, Dejve?

— Pa, volim decu — odgovori on, osmehujući se.

— Tome se nisam nadala.

— Zašto?

— Ne znam, Dejve. Hoćeš li da prošetamo do tatinog groba?

Ili si možda previše umoran?

— Mislim da ću izdržati ako samo prošetamo.

— Hoćeš li da malo ovde ostanemo? — upitala ga je, kad su došli na uzvišicu iznad groba njenog oca.

Delaplejn klimnu glavom i, kad ona sede na tle prekriveno debelim

slojem borovih iglica, on se spusti pored nje.

— Ranije — počeo devojka — kad god bih nešto zgrešila išla sam s tatom u šetnju i pričala mu šta sam uradila pa smo o tome razgovarali. On bi me uvek pitao da li mi je posle priznanja lakše. I, zaista, uvek mi je bilo bolje. Valjda je to zato što čovek zna da ima nekoga kome može da se poveri i s kim može da podeli svoje slabosti.

— To je korisno — reče Delaplejn.

— A sada nemam s kim da razgovaram. . .

— Pa, nađi nekoga. Šta misliš, da li bih za večeras ja mogao da ti pomognem?

— Ne znam. Da pokušamo — reče devojka. — Moram o tome da ti ispričam, ne zbog sebe već zbog nekoga drugog. Verovatno su te već obavestili da sam se po podne vratila na ranč na konju sa Lajdenovog ranča?

— Fini mi je sve ispričao.

— Pobegla sam na tom konju — reče Bonita. — Sinoć, čim ste vi odjahali, uzela sam svoju kobilu Lodi i otišla na Lajdenov ranč. Želela sam da nađem Fila Lajdena.

— Zašto?

— Želela sam da ga ubijem. Mislim da nisam bila sasvim svesna. Mislila sam samo o tome kako je on kriv za tatinu smrt i kako ne sme ostati živ i nekažnjen.

Ućutala je i malo kasnije mu ispričala celu priču.

— Kažeš, Čarli Vots? — upita je Delaplejn namršteno, kad je završila.

— Poznaješ ga?

— Jednom sam ga sreo.

— Radi za Lajdena. Tačnije, radio je. Pitala sam ga šta će sada a on je rekao da će, odjahati u brda. To mi je zvučalo kao da hoće da ga napusti.

Delaplejn se setio kako se Čarli Vots čudno ponašao kad su kauboji sa Lajdenovog ranča došli na sahranu i kako se držao kad ga je sa Laj-

denovom stokom zatekao na južnom izvoru. Tada ga je smatrao za odmetnika, plaćenog ubicu, za revolveraša koga je Lajden unajmio za borbu koja je tek predstojala. Verovatno je sve to bila istina, ali Čarli Vots je ipak bio nezavisan. Čovek koji je imao svoje poglede na život.

— Da li je rekao zašto te je oslobodio?

— Rekao je samo da ne voli kad ljude zaključavaju. Ja sam mu rekla da mu ranč Lon Star za to duguje.

— To se podrazumeva — reče Delaplejn.

Ponovo su začutali. Bonita je gledala u očev grob. Delaplejn je ćutao, namršten i zamišljen. Razmišljajući o svemu što mu je ispričala, pade mu na pamet da sve to i liči na nju. Osuđivao je sebe što je dozvolio da se to dogodi. Nije se potrudio da je ubedi da zakon treba da kazni ubicu, a ne ona. A pošto ju je dobro poznavao, mogao je sa dosta sigurnosti da pretpostavi šta će uraditi.

— Nego, treba da idemo — reče Bonita, ustajući. — Dejve, hvala ti što si me pažljivo slušao i što me nisi grdio. Možda ću jednog dana zaista da odrastem — dodala je, smešeći se.

— Mislim da već rasteš — progunda on. — I to brzo.

Ustao je i on i zajedno krenuše natrag. Počeo je da duva noćni povetarac od koga su se vetrenjače na bunarima brže okretale i od koga su noći postajale skoro prijatne. Prišao je bliže devojci i uhvatio je za ruku.

— Pričekaj malo, Bonita. Ja...

Oštar prasak puške prekide ga u pola rečenice. Metak zazuja i smače mu šešir sa glave. Bacio se na devojku i oborio je na zemlju. Zemlja je bila tvrda i Bonita kriknu od bola. On ju je držao u zagrljaju. Pod rukom je osećao čvrstinu njenog tela.

— Izvini! — prošaptao je. — Izvini, ali ne pomeraš se. Napadač mora biti negde blizu.

— Ko je to mogao da bude? — šapatom upita.

— Ne znam. Ali svakako nam nije prijatelj.

Privukao ju je još malo sebi. Odjednom je postao svestan njenog tela, njene topline.

— Pa? Šta ćemo sad? — ponovo ga upita devojka.

— Najbolje je da ostanemo ovde gde smo — odgovorio joj je. — Pucanj će uzbuniti momke na ranču i oni će dojuriti ovamo. Uopšte ne bi bilo hrabro, a bilo bi i glupo, kad bismo sad pokušali sami da se dokopamo ranča.

Ćutali su neko vreme a onda se ona ponovo javi.

— Zar moraš da držiš ruku preko mene, Dejve?

— Naravno. Ne želim da se pomeram. Sem toga, to mi se i dopada. Volim te i...

— Ne, Dejve — odupirala se. — Nemoj više. Moraću na to da se naviknem. Možda ću moći a možda i neću s tim da se pomirim. Možda ću te već sutra mrzeti.

Daleko na zapadu čuo se nejasan topot konjskih kopita koji se udaljavao. Delaplejn se podiže siguran da je čovek koji je na njih pucao pobegao. Ustao je i okrenuo se da joj pomogne ali je zakasnio. Ona je već stajala pored njega i pri slaboj svetlosti sutona mogao je da vidi njeno ozbiljno i namršteno lice.

Prišao joj je i uhvatio je za ruku, ali pre nego što je mogao išta da joj kaže, do njih dotrčase Bert Fini, Tom Elis i još nekoliko kauboja.

*

Te večeri, Elena Batervud, bivša drolja a sada udovica bogatog rančera, sedela je u gostinjskoj sobi kod gospode Troter trudeći se da sa interesovanjem sluša staričine dosadne priče. A to nije bilo nimalo lako.

Elena nije želela da živi sama. U prošlosti je već dovoljno samovala.

— Htela bih malo da prošetam — rekla je kad je starica za trenutak prekinula priču. — Noć je lepa. Htela bih malo da razmislim.

Bez ikakvog cilja krenula je u pravcu grada. U mislima je ponavljala sve što je čula od Artura Holisa. Odlučila je da ostane ovde po svaku cenu i da otme ranč Lon Star od Bonite.

Na početku glavne ulice jedan čovek je oslovi.

— Elena! Gospodo Batervud!

Krupan, visok, širokih ramena... Baš od muškaraca kakve je ona najviše volela. Prepoznala je Fila Lajdena. Glumila je da se oseća neprijatno.

Skinuo je šešir da je pozdravi. Osmehivao joj se široko i prijateljski.

— Veoma sam srećan što sam vas našao u gradu — počeo je. — Tako ste mi uštedeli trud da odjašem na Lon Star.

— Zar biste imali hrabrosti da se tamo pojavite? — upitala ga je.

— Zašto da ne? — odgovorio joj je protivpitanjem. — Ja sam hrabar čovek. Naravno, znam da imam neprijatelje. Ali vaš muž mi to nikad nije bio. Čovek koji ga je ubio biće uhvaćen a onda će svi oni koji meni pripisuju to ubistvo morati da mi se izvine. Nateraću ih na to. Bil Timberlend je bio na dobrom tragu kad se juče ujutru zadržao na mom ranču na putu za brda.

— Na putu za brda? — začuđeno ga je upitala.

— Da. Na putu za masiv kod Veslija Kendrika. Rekao mi je da traži Kendrika.

Elena je već ranije čula sa Veslija Kendrika, ali samo u vezi sa krađom konja. Upitala se da li su Bonita i Delaplejn mogli da pogreše kad su optuživali ovog prijatnog Lajdena za ubistvo njenog muža.

— Evo šta sam želeo da vas pitam — prede sad Lajden na ono što ga je najviše interesovalo. — Vaš muž i ja smo razgovarali o iznajmljivanju vašeg južnog bunara onog dana

kad je ubijen. Rekao mi je i to mi se čini izvodljivim, da vaša stoka sa južnog bunara može da se prebaci na ostale izvore. Jedan takav sporazum pomogao bi mi da preživim ovaj sušni period.

— Ali... Plašim se da je to nemoguće — reče ona. — Ma koliko želela da vam pomognem, ne mogu ništa da učinim.

— Zašto?

— Poslove te vrste vodi Dejv Delaplejn, sve dok se ne obave formalnosti oko podele nasledstva.

— Onda ću morati da razgovaram sa Delaplejn. Ali, kad bi to zavisilo samo od vas, Elena, šta biste vi radili?

— Mislim da bih pristala da delim vodu sa ranča Lon Star.

Lukavi Lajden joj s poštovanjem klimnu glavom. Ona, priglupa, laka žena, bila je zadovoljna što mu je tako odgovorila. Zaboga, bila je u položaju da neko od nje nešto traži. A uvek je ona tražila i molila od drugih.

— Jeste li pošli nekuda?

— Ne, samo šetam. Možda bi bilo bolje da se sada vratim. Odsela sam kod stare gospode Troter.

— Onda ću vas otpratiti do tamo — predloži joj on.

Uzeo ju je pod ruku pa krenuše. Neko vreme oboje su ćutali. Ona je bila svesna snage čoveka koji je hodaopored nje. Njegova pokvarenost nije je interesovala.

— Znate, možda ću vas kroz neki dan podsetiti na vaše obećanje — rekao joj je iznenada.

— Kakvo obećanje?

— Na to da ćete odobriti usmeni sporazum koji smo vaš suprug i ja sklopili one večeri, samo ako to bude u vašoj moći.

— Ali plašim se da do toga neće doći brzo.

— Možda će i doći.

Shvatila je da bi se to što on govori moglo ostvariti jedino ako se nešto dogodi Delaplejnu i Boniti ali to je nije zabrinjavalo.

— Šta ste hteli time da kažete? — upitala je.

On zavrte glavom.

— Razmišljao sam o Vesliju Kendriku i o onome što bi on mogao da uradi. Možda nije trebalo to da spomenem.

— Šta bi on to mogao da uradi?

— On je već preterao, Elena. Oduvek je mrzeo Lon Star, a Delaplejna isto toliko koliko i vašeg muža. Ali možda će ga Bil Timberlend sprečiti pre nego što zada i poslednji udarac.

— Pokušaće da ubije Delaplejna?

— Čim mu se za to ukaže prilika. Opasan je to čovek. Gorak je to starac, Elena. Nadam se da će ga uhvatiti i odgovornost za Lon Star neće pasti samo na vas. A to bi se dogodilo jer ste vi Batervudova udovica. Bonita je još dete.

I ona je o tome razmišljala i ta mogućnost joj se svidela. Sve što je on govorio njoj je odgovaralo. Ona je bila gospođa Batervud i, ako bi onaj dosadni Delaplejn umro... Zavrte je glavom. To je bila dobra ali teško ostvarljiva kombinacija, zaključila je, s uzdahom.

Ubrzo su se rastali.

Dok se vraćao u grad, Fil Lajden se zadovoljno osmehivao. Dobro sam pročitao tu drolju, razmišljao je. Već sam je privoleo za svoje planove. Imao sam sreću što sam je sreo. Pohlepna je, nju ne interesuje ranč Lon Star već samo novac jer ga nikad nije imala. A ja ću to iskoristiti.

Stvari su se odvijale onako kako je on želeo.

Krenuo je prema radnji Adama Koksinele koja je uvek bila otvorena.

Tamo je zatekao Adama i još četvoricu. Ta četvorica bili su rančeri u kraju koji se prostirao južno od grada. Kad se pojavio na vratima, pogledali su ga zbunjeno, skoro kao krivci, baš kao da su o njemu govorili.

— Da li je neko od vas video Bila Timberlenda? — upitao ih je.

Ljudi odmahnuše glavama.

— Upravo o njemu razgovaramo — reče jedan od njih.

— Zbog čega?

— Već ga dva dana nismo videli — odgovori Adam Koksinel. — Dolazio je ovde po konja pred zoru posle ubistva Hamiltona Batervuda i odjahao iz grada. U svitanje se zaustavio kod Tomasa Valasa i produžio na sever. Nije rekao kuda ide a još uvek se nije vratio.

— I kod mene je svratio tog jutra

— reče Lajden, glumeći zabrinutost.

— Zatim je nastavio u pravcu planina.

— U pravcu planina?

— Da. Pitao me je nešto o Vesliju Kendriku. Tvrdio je da je Vesli Kendrik ubio Hamiltona Batervuda. Kad mi je rekao da namerava da odjaše u brda, ponudio sam se da pođem s njim, ali je odbio jer je, kako mi je rekao, želeo samo da ispita neke tragove. Rekao je da će se vratiti po pomoć ukoliko pronađe konjske tragove koje je tražio.

— Kakve konjske tragove?

— Tragove konja koje je pronašao iza Sodermanove radnje posle ubistva Hamiltona Batervuda.

— Sada prvi put čujem za neke tragove — začudi se jedan rančer.

Lajden se osmehnu i zavrte glavom.

— Znate šta? — rekao je. — Mislim da bi trebalo da sakupimo grupu ljudi i da odemo da ga potražimo. Lako je mogao da zapadne u neprilike. On se nikada nije trpeo sa Veslijem Kendrikom. Kao, uostalom, ni iko od nas.

— Baš smo o tome i govorili — reče Adam Koksinel.

Stvari su se odvijale onako kako je Lajden želeo, ali je on i dalje zabrinuto vrteo glavom.

Delaplejn se probudio oko četiri sata. Dok se brijao, Majk Dženeviz mu je podnosio izveštaj o stanju na poljima. Vratio se nešto posle ponoći. Obišao je bunar ispod planina, ali nije primetio da Vesli Kendrik namerava ponovo da proдре na Lon Star.

Neko ujaha u dvorište. Minut kasnije, na vratima se pojavi Frenk Hidžbi.

— Sve je mirno i na istoku i na zapadu — rekao je. — Oldfild ništa nije preduzeo.

Delaplejn klimnu glavom. Završio je brijanje i sada se brisao velikim peškirom.

— Ima jedna čudna stvar — reče Hidžbi.

— Koja?

— Nešto posle ponoći, sreo sam Stjua Oldfilda. Jahao je preko Lon Stara na svoj ranč. Verovatno se vraćao sa Lajdenovog ranča.

— Nešto posle ponoći? — pogleda ga Delaplejn. — Jesi li siguran da je to bio Stju Oldfild?

— Naravno da jesam. Zašto?

— Podudara se, Dejve — reče Tom Elis. — Pucanju iz puške čuli smo sinoć oko devet sati a odavde do Oldfildovog ranča ima nešto više od tri sata jahanja.

Delaplejn klimnu glavom. To je zaista moglo biti tako. Oldfild je mogao biti čovek koji je pucao na njega. Da bi mu se osvetio zbog proteranog stada.

— Kako bi bilo da ga posetimo? — upita Tom Elis.

— Drugi put — reče Delaplejn. — Danas imamo važnijih poslova.

Pošto su dvojica kauboja određena da ostanu na ranču, Delaplejn je dvojicu jahača poslao na bunare na svakodnevni posao u obilazak stoke a sa ostalom dvojicom, Tomasom Valasom i Vilom Stratonom, krenuo je prema River Kriku.

Putem iz Enterprajza približavala se grupa jahača obavijena oblakom

prašine. Bilo ih je jedanaest. Predvodio ih je Adam Koksinel. Kad su se približili, on im mahnu rukom.

— Drago mi je što vas vidim, Delaplejne — važno je rekao. — Idemo prečicom na Lajdenov ranč. Tamo i on treba da nam se pridruži.

Delaplejn klimnu glavom. Pogled mu je preleteo preko grupe jahača i zaustavio se na jednom licu. To je bilo lice Stjua Oldfilda.

— Gle, koga vidim! — uzviknuo je. — Stju, dođi da malo razgovaramo.

Poterao je konja pravo na njega. Svi se okretoše na tu stranu a Oldfild poče nervozno da se vrpolti na konju. Nijednom jahaču nije promaklo njihovo čudno ponašanje. Stju nekontrolisano pruži ruku da dohvati revolver, pa se naglo ispravi u sedlu.

— Izgledaš nešto umoran, Oldfilde — reče mu Delaplejn. — Tačnije, izgledaš kao čovek koji je celu noć proveo u sedlu.

— Ne razumem šta hoćeš da kažeš — žustro upita Stju. — Svi po ovakvom vremenu izgledaju umorno.

— Neko sinoć nije bio umoran da na konju pređe dugačak put, Stju. Neko je sinoć pucao na mene iz šumarka u blizini ranča. Nepuna tri sata posle toga, Hidžbi te je video da sa Lon Stara bežiš kući. A od našeg ranča do mesta gde su te videli treba oko tri sata jahanja.

Oldfildovo čelo se orosi znojem.

— Tražio sam jednog od svojih konja. Nisam ga našao.

— Zar se konj traži u ponoć?

— Zašto da ne? Kad ti kažem da sam tražio konja...

Priglupi Adam Koksinel stade između njih.

— Ostavi to, Delaplejne — uobraženo je rekao. — Pošli smo da nađemo Bila Timberlenda. Kad budemo ušli u brda, biće nam dragocen svaki čovek.

Fil Lajden ih je sa trojicom jahača čekao na svom ranču. jedan od te trojice bio je Dik Maren. Čarli Vots nije bio među njima.

— Da popijemo po jednu kafu pre nego što krenemo na sever — predloži Lajden, smešeći se. — Vodu sam ukrao sa Lon Stara, ali se nadam da se nećete otrovati.

Ničim nije pokazivao da mu je neprijatno prisustvo jahača sa Lon Stara.

— Drago mi je što si i ti pošao — rekao je Delaplejn, osmehnuvši se.

Tomasu Valasu se takođe ljubazno nasmešio.

— Ha, i ti si tu, prijatelju. Ako želiš još malo kafe, samo kaži.

Ali, nasuprot Lajdenu koji je vešto glumio, Dik Maren nije mogao da se uzdrži. Stajao je po strani i pratio svaki pogled Tomasa Valasa. Valas je to osećao i namrštitio se. Mrko ga je gledao i iznenada pošao prema njemu.

— Pa? — tiho ga je upitao.

— Ja ne zaboravljam! — tiho reče Dik Maren. — Nikad ne zaboravljam.

Kad je to rekao, naglo je pošao prema mestu gde mu je bio konj.

Posle nekoliko minuta, svi su se skupili na verandi na kratak dogovor.

— Bil Timberlend nije rekao kuda je krenuo — obavesti ih Lajden. — Meni se ipak čini da znam gde je. Tražio je otiske konjskih kopita i, po svoj prilici, odjahao je na ranč Veslija Kendrika. Mislim da i mi tamo treba da krenemo. Ali kad stignemo u brda, bilo bi dobro da ispred pošaljemo izvidnicu od nekoliko jahača.

— Zašto?

— Vesli Kendrik će pobeći ako primeti veću grupu.

To je bila besmislica ali svi su se složili. Potera zatim krete u brda. Do vrha planine trebalo im je tri sata, a odatle jedan sat do Kendrikove kuće.

Kraj je bio neravan i uspon je išao jednim dugačkim grebenom. Vrh visoravni bio je prekriven blagim, šumovitim brežuljcima. Kraj je bio surov i dobar jedino za napasanje stoke. Tu se nalazilo nekoliko hiljada prolaza kroz planine.

Nastaviše put uzbrdo. Dvadesetorica konjanika tražili su šerifa i svi su, s vremena na vreme, gledali u nebo i tražili lešinare, ali niko se glasno nije usuđivao da kaže šta misli.

Na kraju grebena Koksinel povuče uzde i pogleda na levu stranu. Nešto je viknuo ali ga Delaplejn nije razumeo. Zato pogleda na tu stranu i ugleda tanak stub dima. A kad su krenuli tamo, dim se prekinuo, pojavila su se tri mala oblačića a zatim ponovo neprekinuta traka dima. Bez sumnje, to je bio dimni signal. Jahači se okupiše oko Adama Koksinele. Niko nije umeo da protumači poruku signala. Koksinel mahnu rukom prema dimu i svi pojahашe u tom smeru.

Do dima je bilo nekoliko milja kroz kamenjar. Delaplejn pođe sa ostalima. Zastao je u jednom retkom šumarku. U maloj dolini koja je ležala pred njima, u šipražju je gorela vatra. Pored vatre ležalo je nešto što je ličilo na čovečje telo. Više se ništa nije videlo.

Jahači se nekako spustiše niz brežuljak i okupiše se oko vatre i tela.

Pošto je letimično pogledao leš, Delaplejn pažljivo pogleda Lajdena. Na njegovom licu bio je još uvek zbunjen izraz koji se pojavio još kad su spazili dimne signale. Delaplejn sjaha i kleknu pored leša. Bilo je to telo Bila Timberlenda.

Nekoliko jahača okupiše se oko njega. Čuteći i stisnutih usana posmatrali su leš.

— Neko ga je ovde doneo — javi se jedan glas. Bio je sahranjen, pa ponovo iskopan. Orlušine i kojoti još ga nisu otkrili.

Delaplejn se nagnu nad telom i otkopča mu košulju. Na šerifovim grudima videle su se tri rane. Timberlend je bio ubijen iz neposredne blizine.

— Gde je čovek koji je zapalio vatru? — upita neko.

— Nestao je. Sigurno se sakrio. Pronaći ćemo njegov trag, a tada nam više neće umaći.

— Zašto je zapalio vatru?

— Zašto su šerifovo telo prvo zakopali pa onda iskopali?

Na ta pitanja niko nije znao odgovore.

Ima suviše pitanja a nijednog odgovora, pomisli Delaplejn. Ustao je i okrenuo se. Tomas Valas mu došapnu.

— Dik Maren je nestao! — rekao je tiho.

— Nestao! Kada?

— Bio je sa ostalima kad smo se popeli. Sve dok nismo došli ovamo, nisam primetio da ga nema.

Delaplejn umorno uzdahnu. Pogledao je jahače oko sebe. Tu su bili Lajden i dvojica sa njegovog ranča, ali Dik Maren je zaista nedostajao.

Sa svih strana okruživala su ih brda obrasla četinarima. Delaplejn je mislio o tome. Svuda je mogao ležati skriven neki čovek s puškom.

Iznenada je osetio neki neobjašnjiv strah. Dah mu je zastao. Osetio je iznenadnu želju da se skloni sa mesta na kome je stajao.

Skočio je ka svome konju skoro u istom trenutku kad se začuo prasak puške. Kuršum mu je proleteo porred glave.

Svi skočiše na konje. Gužva koja je posle pucnja nastala verovatno mu je spasla život. Čovek koji je pucao više nije mogao da ga uhvati na nišan. Poterao je konja u galop i sa raštrkanom grupom jahača potražio spas u šumi.

VI

Zaustavio se tek na drugoj strani brežuljka, tamo gde je drveće bilo najgušće. Većina jahača pošla je za njim. Čuo je zadihan Lajdenov glas.

— To je bio Kendrik! Vesli Kendrik! — glasno je vikao. — Nama-mio nas je dimnim signalom da bi iz prikrajka mogao da puca na Delaplejna! Sta bi drugo moglo da bude?

— Moglo bi da bude mnogo šta drugo — primeti Delaplejn.

Više nije bio uzbuđen. Nagnuo se u sedlu. Bilo mu je jasno šta Lajden sad pokušava da postigne. Pokušavao je da i ovaj napad pripiše Vesliju Kendriku.

— Kažem vam da je to bio Kendrik! — uporno ponovi Lajden. — Ko bi drugi mogao da bude? Zar treba da stojimo ovde i da čekamo da pobegne?

— Pričekaj malo! — suvo ga zaustavi Delaplejn. — Gde je tvoj jahač Dik Maren?

Lajden pocrveni.

— Kakve veze ima Maren sa ovim?

— Siguran sam da je pucao Dik Maren — nastavi Delaplejn i pogleda u ostale. — Vi svi poznajete Veslija Kendrika. Da li neko od vas misli da bi Kendrik imao hrabrosti da daje signal i čeka da mu se cela grupa jahača svali za vrat, samo zato da bi iz zasede mogao da ubije nekoga koga mrzi? On bi pobegao. On je od onih koji pucaju u mraku. Siguran sam da nije bio Vesli Kendrik i ponovo pitam: gde je Dik Maren? Nije dojahao zajedno sa nama do vatre. Vratio se. Nestao. Zbog čega?

Lajden je još uvek bio crven od besa. Skupio je oči.

— Mislim da samo uzalud stojimo ovde i puštamo da nam razbojnik pobegne — rekao je. — I, kažem vam, to nije bio Dik Maren. Ne znam gde je. Možda će nam se ponovo pridružiti. Tada će mi biti drago da pred njim ponoviš ono što si maločas rekao, Delaplejne!

Okrenuo se prema ostalima.

— Dik Maren je došao na moj ranč pre nekoliko dana i zatražio je posao. Bio mi je potreban čovek pa sam ga primio. Ume da radi sa stokom. Mislim da se Delaplejn vara kad govori o Marenu kao o ubici. Kako bi bilo da pođemo na jug? Čini mi se da je pucanj došao iz tog pravca.

U luku su dojahali do južne strane doline u kojoj su otkrili šerifov leš. U jednom šumarku otkriše sve-

že konjske tragove koji su vodili prema planinama. Trag je bilo teško pratiti i lako su mogli da ga izgube u šumi gde su borove iglice prekrivale tle.

Vratili su se natrag i pošli prema kući Veslija Kendrika. Usput su se podelili. Lajden i Koksinel odjahaše ispred ostalih.

— Ako nam bude potrebna pomoć — reče Adam Koksinel, — signaliziraćemo vam. Ako je Kendrik tamo, sigurno će pustiti da mu pridemo. Uhvatićemo ga i povesti sa nama.

Delaplejn i ostali sjahaše i izvališe se u hladovini.

— Šta misliš, Dejve? — upita Slim Hokins koji je ležao pored Delaplejna. — Da li je Kendrik kod kuće?

— Ne verujem. Ako on nije zapalio vatru, verujem da ju je bar primetio. Možda je stigao do vatre mnogo pre nas. Mora da je bio u blizini kad smo dojahali. Naša grupa izgleda kao i svaka druga potera, i on se sad svakako skriva negde u brdima.

— Zar zaista misliš da malopre nije Kendrik pucao?

— Ubeden sam u to. Pucao je Dik Maren. A možda i nije pucao na mene nego na Tomasa Valasa koji ga je nedavno jednim udarcem onesvestio. Stajali smo jedan pored drugog.

— Ko je ubio Timberlenda?

— Ne znam.

— Vesli Kendrik?

— Možda.

— Zaista, mnoge stvari mi nisu jasne, Dejve — reče Slim Hokins namršteno. — Timberlenda najpre ubijaju, pa zakopavaju, a onda ponovo otkopavaju i stavljaju na mesto gde smo ga našli. Da bi bio siguran da ćemo ga naći, neko čak pali vatru i daje signale. Ni meni to ne liči na Veslija Kendrika. Kendrik valjda ne bi želeo da pronađemo telo čoveka koga je ubio?

U senci drveća bilo je toplo skoro kao i na suncu.

Delaplejn obrisa znoj sa čela, obrisa ruku o rukav, izvadi kesu sa duvanom i ponudi Slima Hokinsa.

— Znaš li šta sam mislio da uradim? — upita ga Slim Hokins. — Poću da kopam bunar. Uporno ću kopati i možda ću i ja imati sreću. Ako ništa drugo, bar ću imati šta da radim.

— Poslaću nekoga da ti pomogne — reče mu Delaplejn.

— Možeš, ali tek pošto prođe gužva. Kad se stvari srede, tvoja pomoć će mi zaista biti potrebna.

Delaplejn duboko uvuče dim. Gleđao je na onu stranu na kojoj je bila kuća Veslija Kendrika. Pitao se šta su Lajden i Adam Koksinel tamo našli. Razmišljao je o Lajdenu. Zatvorio je Bonitu kad je došla sa revolverom na njegov ranč. Čarli Vots ju je oslobodio ali se Lajden zbog toga očigledno nije uzbuđivao. Znao je da će se njena priča, ako se i pročuje, više štete naneti njoj nego njemu. Čak bi mogao i da je potvrdi ako dođe do toga. Mogao bi da ispriča da ju je zatvorio dok se ne smiri i da bi je zatim oslobodio.

— Vraćaju se! — viknu neko.

Delaplejn ustade. Na vrhu brda preko koga su pre pola sata otišli, pojaviše se Adam Koksinel i Fil Lajden. Sami. Vodili su trećeg konja.

— Kuća je prazna — reče Koksinel kad stiže do grupe. — Nikog nismo videli. Pepeo u ognjištu još je topao. Neko je tamo jutros doručkovao. Kendrik nas je sigurno video kad smo dolazili pa je odmah pobe-gao.

— Kako bi bilo da pregledamo okolna brda? — predloži neko.

— Mi ovamo nismo došli kao potera nego da pronađemo tragove — reče trgovac. — Sada bi trebalo da šerifovo telo prenesemo u grad. Sutra uveče imaćemo sastanak svih zastupnika oblasti. Izabraćemo nekoga za šerifa dok ne organizujemo sledeće izbore.

Zaista, treba što pre postaviti nekog na mesto šerifa, pomisli Delaplejn.

— Mogu da dođu svi koje to interesuje — nastavi Adam Koksinel. — Pozajmili smo konja da prenesemo Timberlendovo telo u grad. Trebalo bi da krenemo.

Zbunjeni izraz na Lajdenovom licu je nestao.

— Momci i ja ćemo sad prečicom na naš ranč — reče Delaplejn. Nadam se da vam više nećemo biti potrebni.

Koksinel mu ozbiljno klimnu glavom i povede konja prema mestu na kome je bilo šerifovo telo.

*

Elena se kasno uveče vratila na ranč. Bonita ju je čula kad je stigla. Posle otprilike pola sata, na vratima se pojavila Elena. Udovica je bila umorna, ili je bar tako izgledala. Bore na njenom licu, do tada obično prikrivene šminkom, sada su bile vrlo upadljive. Kosa joj nije bila uredna kao ranije. Usne su joj bile stisnute.

— Dan je bio suviše topao za jahanje — primeti Bonita. — Trebalo je da sačekaš veče.

— Htela sam da razgovaram sa tobom — reče Elena.

Prešla je preko sobe i sela u stolicu za ljuljanje pored prozora.

— Nema svrhe da izgledam prijateljski — rekla je. — Ti i onako smatraš da mi ovde nije mesto.

— Moj otac ti je za tvoje usluge ostavio polovinu ovog ranča. Ne želim da se protivim njegovim odlukama.

— Treba li da ti zahvalim zbog toga?

— Ne.

— Koliko je to polovina Lon Starra?

— Ne znam. Izračunaćemo kolika je to vrednost i isplatiću te.

— Ili ću ja tebi da platim.

Bonita odmahnu glavom.

— To ne dolazi u obzir!

— Mogle bismo se dogovoriti.

— Oko toga ne može biti dogovora.

— Čemu sve to vodi?

— Ne znam. Ja ne poznajem zakon. Znam da sam na ovom ranču rođena i da ovde želim da ostanem. Da li ti je to jasno?

— Razgovarala sam sa Arturom Holisom. Rekao mi je da Lon Star može da se podeli i...

— Ne! — prekide je Bonita. To ne dolazi u obzir. Ne želim da vidim Lon Star podeljen. Moj otac se teško borio za svaku stopu ove zemlje. Zajedno sa mojom majkom. Ne želim da je vidim podeljenu ni po koju cenu.

— Onda?

— Postoji samo jedno rešenje! — odlučno je rekla. — Platiću ti polovinu Lon Starra čim mu se odredi vrednost. To je moj jedini odgovor.

Elena ju je netremice posmatrala. Bonita se pitala da li je njen otac ikad imao prilike da vidi ovaj tvrd izraz u Eleninim očima.

— Da li je to tvoja poslednja reč? — upita Elena.

— Poslednja!

Elena ustade, pride vratima i okrete se. Nije odgovorila, ali ledeni izraz joj je bio u očima. Bonita se i nehotice stresla.

*

Kauboji su se vratili na ranč kasno posle podne. Premoreni, odmah su legli i zaspali.

Delaplejn se probudio mnogo pre zore. Tog dana imao je mnogo posla a uveče ga je čekalo zamorno jahanje u grad.

Dženeviz je već samom sebi odredio šta će da radi.

— Pokušaću da nađem Oldfildov trag tamo gde ga je Hidžbi primetio, pa ću se onda tim tragom vratiti da proverim da li ide do šumarka pored groba odakle su sinoć pucali na tebe i Bonitu. Obećao sam Oldfildu da ću to uraditi, a ja volim da ispunjavam svoja obećanja.

Delaplejn klimnu glavom.

— Imaćemo posla na južnom bunaru. Posle toga, predveče, odjahaću u Enterprajz. Hteo bih da trojica od vas pođu sa mnom. Ima li dobrovoljaca ili ćemo opet da izvlačimo karte?

Iznesoše sto pred zgradu. Ovog puta karte su bile na strani Balera Rota, Toma Elisa i Majka Dženeviza.

Posle toga sedoše da doručkuju. Pred kraj obeda pojavila se Bonita i mahnula im rukom u znak pozdrava. Sela je pored Delaplejna, uzela šolju sa kafom i zamolila da joj ispričaju šta se dogodilo u brdima.

— Šta misliš, ko je založio onu vatru? — upitala je, pošto ga je saslušala. — Da nije Čarli Vots?

Delapleynu se ta pretpostavka učini mogućom.

— On me je oslobodio — nastavi Bonita. — Posle toga nije smeo da ostane na Lajdenovom ranču. Rekao je da će se skloniti u brda. Možda je uspeo da otkrije gde su zakopali Timberlenda pa je zapalio vatru da bi vas naveo na mesto na kome je šerifovo telo.

— Ali zašto nas nije naveo na mesto gde je Timberlend bio zakopan? I zašto je sve to bilo potrebno?

— Ne znam — nastavi ona, i dalje zabrinuto. — Ali Čarli Vots mi se svideo. Imala sam utisak da on ne bi nastavio da radi za Lajdena čak i da mene nije oslobodio. Ima u njemu nečega poštenog. Osetila sam to.

— A šta misliš o Eleni?

Bonita se namršti.

— Sinoć se vratila iz grada. Razgovarale smo, ali ništa nismo uspele da se dogovorimo. Ona želi ceo Lon Star. Hoće da otkupi moj deo i da me iseli sa ranča. Pretpostavljam da je na to nagovara Lajden. Čula sam da su iznenada postali jako dobri. Udovica i ubica mog oca sada hoće da unište i njegov ranč. To neću dozvoliti!

— Ni mi to nećemo dozvoliti, gospođice! — reče Majk Dženeviz.

I ostali kauboiji potvrdiše njegove reči.

*

Baler, Majk Dženeviz, Tom Elis i Dejav Delaplejn krenuli su u Enterprajz kasno posle podne.

Dženevizov izveštaj bio je kratak.

— Oldfildov trag vodi u pravoj liniji do šumarka u kome ste bili ti i Bonita.

To otkriće stavilo je Oldfilda uzubicu Dika Marena. Slika je sada postajala jasnija.

U suton su stigli u Enterprajz i ostavili konja u Diksonovom koralu.

— Sigurno ste došli zbog večerašnjeg sastanka — dočeka ih Dikson. — Mnogi su stigli u grad. Sve je već gotovo.

— Šta je gotovo, Diksone?

— Na dužnost šerifa postavljen je Karl Brajen. Meni se čini da je on mekan za taj posao.

Ali Delaplejn nije tako mislio. Dobro je poznavao Brajena. U toku poslednjih nekoliko godina, Brajen je bio nadzornik na rančevima. Bio je oženjen i imao je oko četrdeset godina.

— I Lajden je pre pola sata stigao. Došao je sa nekoliko jahača — primeti Dikson.

— Da li je i Dik Maren sa njima?

— Nisam čuo da je neko spomenuo Marena.

— Da li je Oldfild došao?

— Nisam ga video. Ovde su Alen Frost i Siberi. Ovaj drugi se hvali zbog svog izvora. Ima za tebe i poruku od udovice Batervud. Elena je kod gospođe Troter i želi da te vidi.

Pošto su zbrinuli konje, sva četvorica pođoše prema salunu Albuherk. Tamo popiše po viski. Nekolicina prisutnih bučno su komentarisali poslednje događaje. Često su spominjali ime Veslija Kendrika i pripisivali mu ubistvo šerifa Timberlenda.

— Ako Brajena postave za šerifa — govorio je jedan od »obavešte-

nih« građana, — on će još noćas da krene sa poterom u brda. U tom slučaju, i ja idem s njim. Nećemo se vratiti sve dok jednom za sva vremena ne raščistimo sa Veslijem Kendrikom.

— Jesi li čuo za signalnu vatru? — upita ga Delaplejn.

— Naravno. Kladim se da je to delo onog Kendrikovog čoveka. Kendrik ga je pre nekoliko dana najurio.

Delaplejn za ovu priču još nije čuo. Ako je tačna, tajna dimnih signala bila je objašnjena.

Na drugom kraju šanka Delaplejn primeti Henrija Konovera. Prišao mu je, pozdravio ga i naručio čašicu viskija.

— Kako je danas bilo na poslu? — upitao ga je.

— Kao i obično — odgovori bankar. — Nije loše, pošto se poslovi granaju, mada u malo neobičnim uslovima. Izgleda da radim u banci kojoj nije potreban novac nego voda. Danas sam izdao četiri pozajmice.

— U koje svrhe?

— Za kupovinu opreme za vetrenjače. Ljudi su počeli da kopaju bunare. Ne znam da li će uspeti da nađu vodu, ali znam da ništa drugo neće moći da spase ovaj kraj.

— Možeš li da izdaš još jedan zajam, Henri?

— Kome? Lon Staru? Pa tebi bar nije potrebna voda! Vi već imate bunare.

— Ne zbog toga. Novac je potreban Boniti Batervud.

— Šta će joj?

— Da li si upoznat sa Batervudovim testamentom?

— Jesam. Lon Star se deli na dva jednaka dela.

— Bonita želi da podigne zajam da bi Eleni mogla da isplati njenu polovinu u gotovom.

Bankar se namršti i zavrte glavom.

— Tanak sam sa novcem i to bi mi odnelo sve što je još u kasi. Neće me

radovati ako toliki novac napusti ovaj kraj.

Delaplejn je očekivao ovakav odgovor, ali je i dalje insistirao.

— Lon Star je dobra garancija.

— Znam — odgovori bankar. — U normalno vreme ne bih oklevao da vam dam zajam, ali nisu normalna vremena.

— Onda uzmi moj novac za tu pozajmicu.

— Tvoju uštedevinu?

— Da.

Bankar je neko vreme ćutao, razmišljajući. Onda klimnu glavom. Ispio je viski, stresao se i upitao:

— Šta misliš, Dejve, ima li ispod zemlje dovoljno vode da prebrodimo ovu krizu?

— Batervud je tvrdio da je ima dovoljno.

— I Alen Frost želi da podigne zajam za kupovinu vetrenjače za izvlačenje vode iz bunara.

— Daj mu.

— Star je.

— Može da kopa. Poslaću mu pomoć sa Lon Stara.

Bankar klimnu glavom.

— Poruči Boniti da dođe da me poseti.

Okrenuo se i izašao.

Većerali su u restoranu. Sedeli su za velikim, okruglim stolom i završavali obed, kad se pojavio Karl Brajen. Prišao je i pozdravio ih.

— Zdravo, šerife — osmehnu mu se Delaplejn.

— Još nije odlučeno — odgovori mu Brajen. — Možda ću se kasnije pokajati. A ako se prihvatim tog posla, trebaće mi pomoć. Ti poznaješ brda, Dejve, zar ne?

— Poznajem.

— Šta misliš, koliko bi nam vremena trebalo da udesimo Veslija Kendrika?

— Tri do šest dana, pod uslovom da ga sprečite da pobegne preko planina.

— Ako odlučim da organizujem poteru, ja ću ga i uhvatiti, Dejve.

— Zbog ubistva Bila Timberlenda?

— Zar misliš da on nije ubica?

— Ne znam. Tačno je da je telo bivšeg šerifa pronađeno u brdima, ali ne znam šta to dokazuje.

Brajen je izgledao zbunjeno. Imao je sive, mirne i poštene oči. Bio je visok, koščat i širokih ramena.

— Šta to želiš da mi kažeš, Dejve?

— Da ne žuriš sa zaključcima. Uhvati Kendrika ako ti je do toga stalo, ali pokušaj da ga uhvatiš živog. Mrtva usta ne govore, a živ Kendrik će znati da ti ispriča mnoge stvari.

Sastanak pokrajinskih zastupnika bio je kratak. Pre početka sastanka, Adam Koksine priđe Delaplejn.

— Izgleda da smo napravili dobar izbor sa Brajenom. Šta ti misliš o tome?

— On je dobar čovek. Jesi li razgovarao sa Lajdenom?

— Jesam.

— Šta ti je rekao o Diku Marenu? Gde je bio?

— Kaže da se revolveraš vratio na njegov ranč tek kasno sinoć. Tvrdi da se Dik Maren odvojio od grupe zato što je primetio nešto sumnjivo. Odjurio je da vidi ko je to mogao biti. Posle pucnja je progonio napadača duboko u planine. Nije uspeo da ga stigne ali po njegovom opisu to bi mogao da bude Vesli Kendrik.

To je bila još jedna lepo smišljena priča. Delaplejn stisnu usne. Zavrteo je glavom ali ništa nije rekao.

Pošto nije bilo drugih predloga, Brajen je položio zakletvu, prikačio na grudi Timberlendovu značku i održao kraći govor.

Imenovao je nekoliko ljudi s kojima je izrazio želju da sarađuje i da razgovara posle sastanka. Među njima su bili i Dejv Delaplejn i Fil Lajden.

Tako je zvanični deo sastanka završen. Dok su ostali izlazili, Delaplejn nije ni ustao sa stolice. A onda, pre nego što je Brajen išta rekao, u prostoriju uđe Majk Dženeviz.

— Udovica Batervud te čeka na drugoj strani ulice — rekao je. — Kaže da želi s tobom da razgovara pre nego što napusti grad.

— Moraću ovde da ostanem dok Brajen ne završi sastanak. Ne znam koliko će to trajati. Otprati Elenu do gospođe Troter i reci joj da ćemo je posetiti pre nego što odemo iz grada.

Dženeviz klimnu glavom i izade.

*

Elena Batervud je nestrpljivo čekala na drugoj strani ulice, prekoputa sudnice u kojoj je biran novi šerif. Nije bila sigurna da li će Dženeviz tačno preneti njen poziv Delaplejnu i nije znala da li će Delaplejn prihvatiti taj poziv. No, Fil Lajden joj je rekao da ga po svaku cenu mora namamiti da izade i ona je na to pristala. Sa Lajdenom je već vodila ljubav i svideo joj se. Na muža ubijenog pre dva dana više nije ni mislila. On je bio mrtav, a Lajden je bio živ. Želela je da ona i Lajden zavladaju Lon Starom, pripoje ga Lajdenovom ranču i postanu najveći i najmoćniji u okolini. A sve je zavisilo od toga hoće li Delaplejn sada prihvatiti njen poziv i izaći. Jer, on je bio jedina smetnja ostvarenju Lajdenovog i njenog podmuklog plana.

Vrata sudnice se otvoriše i na njima se pojavi Majk Dženeviz. Prišao joj je i lako dotakao obod svog šešira. Smešio se. Bio je to skoro nepristojan osmeh. Imala je utisak da je njemu jasno zašto ona tu stoji i da ga to zabavlja, pa će kasnije na njen račun zbijati šale.

— Gazda još neko vreme neće moći da izade, gospodo. Želi da vas ja ispratim do gospođe Troter. Kaže da će svratiti do vas pre nego što napustimo grad.

Ona stisnu usne.

— Sačekaću ga ovde. Moram...

— To može da potraje satima — primeti Majk Dženeviz. — Izabran je novi šerif koji sada mora da izloži

svoje planove o poteri za Veslijem Kendrikom. A ima i drugih stvari o kojima će razgovarati. Zato bi bilo bolje da vas otpratim do gospođe Troter. Ako želite, mogu se zatim vratiti, sačekati Delaplejna i podsetiti ga na obećanje koje vam je dao.

Brzo je razmišljala. Dženeviz joj nije bio potreban. Lajden joj je rekao...

— Vratću se sama! — brzo je rekla.

— Gazda je rekao da će biti najbolje da vas ispratim — promrmljao je Majk uporno.

— Ići ću sama — ponovila je.

Dženeviz se i dalje smešio i vrteo glavom.

— Ići ću sa vama, gospodo.

To je bila skoro uvreda, ali ona nije mogla ništa da uradi, osim da se povinuje.

Naglo se okrenula i pošla niz ulicu. Majk je išao pored nje. Stigli su do ugla glavne ulice odakle je jedan puteljak vodio prema kući gospođe Troter. Ovde su senke odjednom izgledale gušće. Više nije bilo trotoara. Put se pretvorio u uzanu stazu kojom nije moglo da se kreće dvoje uporedo.

Majk je propustio Elenu ispred sebe.

Kuća gospođe Troter nije bila daleko. Brzo su stigli do nje. Elena se uz stepenike popela na verandu. Tu je zastala, okrenula se i pogledala mladića.

On skide šešir.

— Stigli smo, gospodo — rekao je. Besno ga je pogledala.

— Bolje da nisi išao sa mnom! — rekla je.

Hteo je da joj odgovori, ali pucanj koji je odjeknuo iza ugla verande prekinuo ga je u pola rečenice. Pucanj je došao bez ikakve prethodne opomene. Videla ga je kako se presavio i kako pada. Iza ugla, neko je iskočio i počeo da beži.

Ona još malo sačeka a zatim počela da vrišti.

Tobože se onesvestila pred vratima.

*

Karl Brajen je u to vreme počinjao da govori o svojim planovima i o poteri za Veslijem Kendrikom. Pucanj iz puške i ženski vrisak omeli su ga u tome.

— To je u redu! — reče Brajen oštro. — Iza poštanske stanice!

Delaplejn prvi ustade i pojuri. Kad je stigao do ugla iza koga se puteljak odvajao prema gospođi Troter, pred verandom je primetio nekoliko ljudi. Vrata na kući bila su otvorena i pri slaboj svetlosti lampe video je da su ljudi nagnuti nad nečijim telom. Ali na verandi je još neko ležao. Elena.

— Samo se onesvestila — čuo je kako govori gospođa Troter. — Pomozite mi da je unesem.

— Teško je ranjen u grudi! — govorio je neko. — Ma ko da je to učinio, stajao je ispred njega. I to veoma blizu. Odnosimo ga kod doktora. Možda ga još može spasti!

Preneli su teško ranjenog Majka Dženeviza kod doktora Ridersa. Mladić je bio u dubokoj nesvestici.

Delaplejn je bio upravo lud od besa. Nije postojalo ništa što bi moglo da obori vernog i poštenog Majka Dženeviza. Ništa osim metka iz zasede.

Osećao je kako ga celog prožima divlja srdžba. Srdžba koju je osećao još od smrti Hamiltona Batervuda, srdžba koju je još od onda sputavao. Sada više nije mogao da je kontroliše.

Pogledao je oko sebe i potražio Lajdena. Nije ga video. Popeo se na verandu i ušao u kuću.

Elena je ležala na sof. Bila je vrlo bleđa i izgledala je privlačno. Gospođa Troter joj je kvasila lice, čelo i vrat. Elenine oči bile su širom otvorene.

Karl Brajen stade pored Delaplejna. Dotaknuo ga je po ramenu. Mišići na licu bili su mu zategnuti. Izgledao je zabrinut.

— To je Vesli Kendrik — rekao je. — Čekao te je ovde u zasedi, misleći da ćeš se ti vratiti sa Elenom. Kad je pucao u jadnog Majka Dženeviza, mislio je da puca u tebe. Prirodno je što je u mraku pogrešio. Ti i Dženeviz ste, otprilike, iste visine. Nije mogao za nekoliko minuta daleko da pobegne. Sigurno je krenuo u brda. Idemo za njim. Hoćeš li sa nama?

— Pričekaj! — reče Delaplejn. — Pričekaj samo malo!

Nagnuo se nad Elenom.

— Jesi li videla čoveka koji je pucao?

Nije mu odgovorila. Prkosno je ćutala.

Zgrabio ju je, upola podigao i protresao.

— Govori, droljo! — iznenada je zaurao, tako da ga svi zapanjeno pogledaše. — Ti si bila u dogovoru sa ubicom, zar ne? Imala si zadatak da me namamiš ovamo da bi me on ubio pucnjem iz zasede. Majk Dženeviz je stradao umesto mene. Govori!

I dalje je ćutala.

— Da li je ubica šantao? — upita Brajen. — Recite nam, da li je šantao?

— Nije! — zbunjeno reče, ali se odmah ujede za usnu, shvativši da je pogrešila.

Učinilo joj se da je najbolje da ponovo glumi onesvešćenost i to je i učinila.

— Eto, čuo si! — obrati se Delaplejn Brajenu. — nije pucao Vesli Kendrik. On je šantav i ne bi mogao da otrči posle pucnja. On se jedva kreće! Ova drolja...

— Ja ti kažem da ne vrediš gospodu Batervud! — zareža Brajen. — Jadnica! Onesvestila se zbog šoka! Delaplejn ga ljutito pogleda.

— Dobro, nije pucao Kendrik! — pomirljivije reče šerif. — Ali ko je onda pucao?

Delaplejn proviri kroz vrata.

— Lajdene! Gde je Lajden!

Niko mu nije odgovorio. Ako je Lajden i bio među masom koja se napolju skupila, ćutao je.

— Poludeo si, Dejve! — reče Brajen. — Otkud je to mogao biti Lajden kad je sedeo sa nama u sudnici?

— Naravno da nije Lajden. Ali to je bio Dik Maren, čovek koji je juče sa nama jahao u brda i onako iznenada nestao. Sigurno ste čuli da je neko pokušao da me ubije dok sam stajao nagnut nad telom Bila Timberlanda. I tada sam tvrdio da je pucao Dik Maren. Lajden je to poricao, ali nam se Maren posle toga nije pridružio. A sinoć, ako je verovati onome što je Lajden ispričao Adamu Koksinelu, Maren se vratio na ranč sa nekom glupom pričom da je tragao za Veslijem Kendrikom po brdima. To je izmišljotina. Laž.

Brajen nije izgledao ubeden.

— Pored toga, imam vam reći još nešto — reče Delaplejn. — Nije Vesli Kendrik ubio ni Hamiltona Batervuda. Sutradan ujutru posle Batervudove smrti, Vesli Kendrik se nalazio na našem ranču, na jednom od naših izvora. Prema onome koliko je rastojanje morao da pređe sa stokom, morao je da krene rano ujutru. Nikako nije mogao da bude ovde, u Enterprajzu u vreme Batervudove pogibije. I zato tvrdim da Batervudov ubica nije Vesli Kendrik nego Dik Maren.

— Ti to samo pretpostavljaš, Dejve.

— Možda. Ali to je dobra pretpostavka. A evo i još jedne. Tvrdim da je Dik Maren ubio i Bila Timberlanda.

Brajen zavrte glavom.

— Ali, zašto, Dejve? Zašto?

— Zbog novca, Karl! Zbog novca kojim ga je plaćao Fil Lajden!

Gotovo je, pomislio je. Optužba je izgovorena i on će sada morati ili da je dokaže ili da proguta sopstvene reči. Ali bilo je krajnje vreme da pokuša da sredi stvari.

— Ne verujem! — zbunjeno je mrmĳao novi šerif. — Jednostavno, ne mogu u to da poverujem!

Delaplejn se vrati do Eleninog kreveta. Oči su joj ponovo bile zabrinute. Pitao se zbog čega. Čega se bojaĳa?

— Vратиću se, Elena! — tiho joj je rekao. — Vратиću se. A onda ćemo razgovarati! Ubeđen sam da imaš dosta toga interesantnog da mi ispričaš.

Nije mu odgovorila. Oči su joj i dalje bile zatvorene.

Delaplejn se okrete i pođe prema vratima.

— Kuda ćeš, Dejve? — upita ga Brajen.

— U malu šetnju. Jahaću na sever. Idem na mali razgovor sa Dikom Marenom.

Rekao je to idući prema vratima. Nije zastao. Napolju se probio kroz masu i potrčao prema Diksonovom koralu. Dik Maren nije mogao daleko da mu umakne i, ako bude brzo jahač, možda će uspeti da ga stigne.

VII

Poterao je konja u galop, stalno osmatrajući horizont ispred sebe. Iznenada, daleko napred, na magličastoj liniji koja je odvajala nebo od zemlje, spazio je jahača koji je besno jurio. Jahač se video samo na kratko, tako da Delaplejn skoro nije poverovao da je zaista video ono što je video. Prošlo je još pet, deset pa petnaest minuta. Jahač se nije pojavljivao. Delaplejn se seti da je begunac mogao da skrene s puta i propusti ga da projaše. Posle novih desetak minuta, bio je siguran da se to dogodilo.

Jahao je još čitav kilometar pa je naglo skrenuo u pravcu potoka i

sklonio se ispod gustih krošnji drveća. Sjahao je i naslonio se na sedlo. Mišići na nogama i na leđima bili su mu zategnuti od umora.

Minuti su sporo prolazili. Već se spremao da ponovo uzjaše i nastavi proganjanje kad se na putu začu topot konjskih kopita. Neko se približavao.

Potapšao je konja po vratu da ga umiri. Napregao je oči da vidi kroz sve gušći mrak. Nejasna figura konjanika projurila je pored njega.

Izvukao je revolver, uzjahao i poterao konja za beguncem.

— Pričekaj, Marene! — povikao je, pošto mu se dovoljno primakao. — Hteo bih da malo razgovaramo!

Pravo ispred njega blesnuo je revolver i začuo se prasak. Kuršum mu je proleteo kroz rukav. Delaplejn opali, ali nije gađao jahača. Pucao je u konja. Povlačio je oroz sve dok se konj nije srušio na zemlju. Maren nije imao vremena da skoči iz sedla. Pokušao je da još jednom opali i da se iskobelja ispod mrtvog konja.

Delaplejn skoči iz sedla i potrčaka mestu na kome je begunac ležao. Podigao se na kolena i pipao po mraku tražeći revolver koji mu je ispao. Nije imao vremena da ga podigne jer mu je Delaplejn nagačio šaku i revolver ostade u pesku. Delaplejn ga podiže a zatim ga zasu udarcima i ponovo ga svali na zemlju, Maren se onesvestio.

— Još nije sve gotovo! — umorno je dahtao. — Još nije gotovo, Marene! Treba da progovoriš, a tada ćemo se obračunati.

Podigao je onesvešćenog revolvera, prebacio ga preko sedla, zavezao ga i uzjahao. Mogao je da sačeka poteru ili da joj pođe u susret ali umesto toga odmah je prečicom krenuo na Lon Star. Nije želeo da ga preda šerifu i da pusti da ga Fil Lajden oslobodi.

Bila je duboka noć kad je stigao na ranč. Sačekali su ga Ed, Slim, Tomas Valas i Hjudžes.

— To je Dik Maren — rekao im je.
— Pre četiri sata iz zasede je pucao na Majka Dženeviza. Teško ga je ranio, a možda i ubio. Mislim da je upravo on ubio i Bila Timberlenda i Hamiltona Batervuda. Unesite ga u zgradu i vežite ga tako da ne može ni prst da pomakne.

— Dženeviz ubijen! — zapanjeno prošapta Bert Fini.

Ostali su ćutali, ali im se na licima ogledao bes. Majk Dženeviz bio je najomiljeniji kauboj na ranču.

Vrata na glavnoj zgradi se otvoriše i na njima se pojavi Bonita. Delaplejn sjaha i ukratko ispriča šta se dogodilo u Enterprajzu.

— Maren ne sme da umre — završio je. — Još ne sme! Prvo treba sve da ispriča!

— Reći će on sve! — mirno reče Fini.

Delaplejn se pope na verandu ispred glavne zgrade. Bonita mu se baci u naručje kao da je to najprirodnija stvar na svetu.

— Šta se to sa nama dešava, Bonita?

— Mislim da smo zaljubljeni jedno u drugo — odgovorila je. — Dejve, šta se to dogodilo? Koga si to doveo? — upitala je.

— To je, ako mu je to uopšte pravo ime, Dik Maren.

— Onaj što je u brdima pokušao da te ubije?

— Da. Ko ti je o tome pričao?

— Sali Valas. Čula je od muža.

— Hajdemo unutra — predložio joj je.

Mirno ga je saslušala.

— Nedostajće nam Majk Dženeviz! — rekla je kroz suze. — Uvek je bio raspoložen i oran za šalu.

On klimnu glavom.

Iznenada mu se unela u lice. Bila je bleđa od besa koji ju je svu obuzeo.

— Podi sada, Dejve! — povikala je. Idi na Lajdenov ranč. Za sve ovo nije kriv Dik Maren, nego Fil Lajden! On je sve to napravio. On je glavni krivac za sva ta ubistva.

— Samo još malo se strpi, Bonita! Pričekaj! Još nemamo Marenovo priznanje. Nemamo dokaze već samo pretpostavke. Možda su one tačne, ali to još uvek nije dovoljno.

— Šta će biti ako Maren ne prizna?

— Priznaće! Za to ne brini. Onda ćemo sa Marenom u Enterprajz, a ne na Lajdenov ranč. Razgovaraćemo sa novim šerifom, a onda ćemo zajedno sa njim otići po Lajdena!

— U pravu si, Dejve! Tako treba učiniti!

Neko zakuca na vratima a onda Fini i Tomas Valas uđu u sobu.

Tomas Valas podiže ruku. Na dlanu je držao maleni zlatni lančić sa katancem.

— Ovo smo našli u jednom od džepova Dika Marena, Dejve. To je poklon koji ti je Sandra poslala po Bilu Timberlendu onog jutra kad je svratio kod nas. Obećao je da će ti ga predati kad dođe na Batervudov pogreb.

Delaplejn uze lančić. Lice mu je bilo ozbiljno. Taj lančić će poslati bar jednog čoveka na vešala.

— Je li rekao odakle mu lančić?

— Nije. Postoji samo jedno mesto odakle ga je mogao uzeti. Džep Bila Timberlenda. Timberlend mu ga sigurno nije dobrovoljno dao...

— Pusti me da ja s njim razgovaram, Dejve — predloži Fini. — Progovoriće!

— Ne još. Doći ću kroz nepun minut. Sačekajte me!

Njih dvojica izađu.

Delaplejn potraži šešir. Došao je do vrata, okrenuo se i pogledao devojku.

— Moraću ovo da uradim — rekao joj je. — Ne brini. Sve će biti u redu.

Ćutala je.

— Mislim da se neću dugo zadržati.

Izašao je na verandu, zatvorio za sobom vrata, načinio jedan korak i naglo zastao. Mišići su mu se napeli, rukom se mašio za revolver.

Neko je stajao na uglu verande. Nisu to bili ni Tomas Valas ni Fini. Njih dvojica su već bili na drugoj strani dvorišta i ulazili su u kuće za poslugu.

— Ostavi revolver, Delaplejne — čuo je naredbu. — Ostavi ga ili ga nikad više nećeš izvući!

Poznao je taj glas. Već ga je jednom čuo u južnoj dolini. Skoro je jasno mogao da se seti podsmešljivog izraza kojim je onaj koji je govorio verovatno propratio te reči.

— Čarli Vots?

— Da. Ja sam. Možemo li malo da razgovaramo?

— Ovde ili unutra?

— Pa, mislim da bismo mogli da uđemo. Čini mi se da osećam miris dobre kafe. Voleo bih da probam kafu koju je skuvala Bonita Bater-vud.

U revolveraševom glasu osećao se prizvuk prisnosti i Delaplejn od jednom toga postade svestan. Ovom čoveku dugovao je Bonitino izbavljenje sa Lajdenovog ranča.

Okrenuo se na petama i otvorio vrata. Bonita je još uvek stajala u predvorju i zbunjeno ih posmatrala.

— Neko nam je došao u goste — reče Delaplejn.

Čarli Vots uđe u sobu i skide šešir. Na licu mu je ponovo lebdeo onaj podsmešljivi izraz. Rida kosa bila mu je zamršena. Provukao je prste kroz kosu i klimnuo glavom Boniti.

— Kako ste, gospodice? Doveo sam vašeg konja. Moraću da pozajmim jednog kad krenem odavde, ali sam pomislio da biste voleli da imate svog. Dobar je to konjić.

— To je najbolja kobilica na svetu — osmehnu mu se ona. — Divna je.

Pružila mu je svoju malu ruku i Čarli Vots ju je neko vreme nežno i zbunjeno držao u svojoj.

Pogledao je preko ramena u Delaplejnina koji je još uvek stajao pored vrata.

— Znaš, ponekad se pokajem zbog nekih stvari — rekao je.

Nije objasnio šta je time hteo da kaže. I Bonita i Delaplejn mogli su samo da nagađaju šta je on mislio.

Bonita naglo pocrvene.

— Onu signalnu vatru si sigurno ti zapalio? — upita Delaplejn.

Čarli Vots klimnu glavom.

— Zbog čega?

— Da vas navedem na trag.

— Bio je zakopan?

— Da. Nedaleko od mesta na kome ste ga našli. I da te noći niste stigli, Timberlendov leš bi krenuo na vrlo dugo putovanje.

— Kuda?

— Tamo odakle su ga doneli.

— Na Lajdenov ranč?

Čarli Vots klimnu glavom.

— Mogu li da dobijem malo kafe, Bonita?

Devojka odmah otrča u kuhinju.

Čarli Vots se okrete Delaplejnu.

Izraz na licu bio mu je podsmešljiviji nego ranije.

— Postupaj s njom lepo — tiho je rekao. — Postupaj s njom kako valja, inače ću se jednog dana vratiti.

— Nećeš zbog toga morati da se vraćaš — odmahnu Delaplejn. — Reci mi, ko je Dik Maren? Šta znaš o njemu?

— Ne znam baš mnogo. A ni on o meni. Slučajno smo jahali ovuda kad nas je Fil Lajden sreo i predložio nam da radimo za njega. Prljave poslove, naravno. Povukao sam se čim sam video da je to prljavije nego što sam mogao da pretpostavim.

— Uхватili smo ga.

Čarli Vots ga pogleda.

— Koga?

— Marena?

Čarli Vots slegnu ramenima.

— Mi smo slučajni poznanici — reče. — Jedva sam ga poznavao iz vremena dok sam živio u Teksasu, pre pet ili šest godina. No, čak ni tada nismo bili prijatelji.

Delaplejn shvati da Čarli Vots daje na znanje da se ni na koji način neće zauzeti da oslobodi Dika Marena.

To mu je odgovaralo.

Vots bi bio opasan protivnik.

Pojavila se Bonita sa kafom. Votsove oči zablistaše i on još jednom provuče prste kroz kosu u uzaludnoj nadi da će je tako ispraviti.

— Hvala, Bonita. Još pre nego što je probam, znam da je takva da ću poželeti da budete uz mene i da mi je spremate svake večeri.

Onda se zadovoljno osmehnu na ovaj, ne baš ugladen kompliment.

— Kuda nameravate da odjašete?

— upitala ga je.

— Nekuda na sever. Potreban mi je konj.

— Hoćete li da uzmete moju kobilu?

— Neću.

— Daćemo mu Kinga — umeša se Delaplejn. — To je vranac trogodac i brz je kao đavo.

Čarli Vots se nasmeši.

— To poslednje je vrlo značajan podatak.

Delaplejn se okrete i pođe prema vratima, ali iznenada zastade.

— Jesi li sreo Veslija Kendrika dok si bio u brdima? — upitao je.

— Jesam — odgovori Čarli Vots.

— Kakve veze on ima sa Timberlendovom i Batervudovom smrću?

— Nikakve. Ne dopada mu se što Fil Lajden želi sve da svali na njega. Spremio mu je jedno iznenađenje i nadam se da ćeš za njega uskoro čuti.

— Ko je ubio Timberlenda i Batervuda?

— To pitaj njega a ne mene — odgovori revolveraš. — Nekad sam jahao s njim... Sad je vreme da krenem.

Delaplejn izađe iz sobe. Kobila je bila vezana iza kuće. Odveo ju je u koral i na Kinga prebacio Votsovo sedlo. Mogao je da pokuša da ovde zadrži opasnog revolveraša ali Bonita i on behu njegovi dužnici. Dugovali su mu konja i šansu da pobegne.

Bonita i Vots su sad stajali na verandi i Delaplejn povede konja prema kući. Gledao je u Votsa dok se

na izgled mirno penjao na konja. Spram svetlosti koja je izbijala iz kuće, ponovo je na njegovom licu mogao da vidi onaj neobični, interesantni, podsmešljivi izraz.

— Zbogom, ljudi! — pozdravi ih Čarli Vots. — Želim vam oboma mnogo sreće!

— Srećno i vama! — doviknu mu Bonita.

Delaplejn mu samo ćutke stisnu ruku.

Kad je krenuo, oboje mu mahnuše. Za nekoliko trenutaka, brz topot kopita izgubio se u daljini.

Dugo su stajali na vratima i osluškivali. Odmetnik je već bio daleko i Delaplejn se sad seti posla koji ga je očekivao.

— Uđi u kuću, Bonita! — rekao joj je zlovoljno. — Vратиću se kasnije.

Prešao je preko dvorišta i ušao u zgradu za radnike. Dik Maren se u međuvremenu osvestio. Kauboji sa Lon Star ranča su bili okupljeni oko njega i smrknuto su ga posmatrali. U očima njihovog zarobljenika mogao se pročitati strah.

— Da li je progovorio?

— Još nije — reče Fini. — Ali će progovoriti.

Delaplejn uzdahnu i pogleda ubicu Hamiltona Batervuda, Bila Timberlenda i verovatno Majka Dženeviza.

Usne mu se stisnuše od besa.

— Marene, ispričaj nam celu priču. Hoćemo sve. Ko ti je platio da ubiješ Hamiltona Batervuda? Ko ti je platio da ubiješ Bila Timberlenda? Ko ti je platio da sinoć ubiješ čoveka koji bude u društvu Elene Batervud ispred kuće gospode Troter? Da li je Elena Batervud imala zadatak da mene odvuče pred cev tvoje puške? Da li se ona udružila sa Lajdenom?

Dik Maren zavrte glavom.

— Nikog nisam ubio! — reče. — I ne znam o čemu govorite! Zaista ne znam!

Delaplejn pogleda kaubojja.

— Neka neko odseče komad novog konopca. Samo neka bude što deblji i što čvršći.

— Koje dužine?

— Oko pola metra. Požurite.

— Idem odmah — reče jedan. Bio je to Ed Prins. Otrčao je i minut kasnije se vratio sa traženim konopcem.

Delaplejn ga dvostruko savi i uhvati krajeve.

Dik Maren ga je sa strahom posmatrao ali se još uvek nadao da je sve samo obično zastrašivanje.

— Hoćeš li govoriti?

— Nemam šta da kažem.

Delaplejn zamahnu i udari ga presavijenim konopcem posred lica.

Marenove usne pukoše od snažnog udarca. Krv mu obli obraze.

— A sada?

— Ne znam! Ja ništa ne znam!...

Delaplejn ponovo podiže ruku. Nov udarac bio je još žešći od prvog. Marenov nos sad je bio slomljen a oko mu je skoro iskočilo.

— Govori, Marene! — besno podviknu Delaplejn. — Tek sam počeo. Ako i dalje budeš ćutao, videćeš šta te očekuje. Spram toga ovo nije ništa!

Zločinčevo lice bilo je skoro neprepoznatljivo.

Divlje je jaukao ali ništa nije hteo da prizna.

— Ne znam! Kažem vam da ne znam!

Delaplejn ga udari i treći put.

Ubica počeo da kašlje i da pljuje sopstvene zube.

— Hoćeš li sada govoriti?

Ubica najzad potvrdno klimnu glavom.

*

Idućeg jutra, pre nego što je svanulo, svi krenuše za Enterprajz. Niko nije želeo da ostane na ranču. Posle ovog puta, trebalo je da se okončaju svađe u dolini, da se otkrije istina i srede odnosi između rančera.

Imali su potpisano priznanje Dika Marena. Imali su lančić nađen u njegovom džepu, koji je trebalo i njega i njegovog poslodavca Lajdena da odvede na vešala.

Borba za ranč Lon Star tog dana je trebalo da bude završena.

Ed Prins i Slim Hjudžes odjahali su ranije. Krenuli su sa Lon Stara odmah posle ponoći. Ako šerif i potera nisu u Enterprajzu trebalo je samo da sačekaju glavnu grupu, a ako se šerif sa poterom spremio da tog jutra krene u poteru za Veslijem Kendrikom, trebalo je da ga zamole da sačeka dok stignu ljudi sa Lon Stara i da mu ispričaju koga će dovesti u grad.

Trebalo je i da mu spomenu priznanje Dika Marena ali ne i da kažu šta je sve Maren priznao.

To je trebalo da bude vrhunsko iznenađenje.

Delaplejn je sa Bonitom jahao iza glavne grupe u kojoj su bili Tomas Valas, Sali Valas i mala Sandra, Hidžbi, Baler, Teks, Tom i Bert Fini.

Dik Maren bio je na konju, dobro vezan. Bio je bled i otečen i teško ga je bilo poznati.

Klimao se u sedlu kao da je pijan.

U njemu više nije bilo ni snage ni volje.

Bio je slomljen, psihički i fizički.

Delaplejn pokaza rukom na nebo.

— Pogledaj, Bonita! Ne mogu da verujem onome što vidim!

Podigla je glavu. Na horizontu su počeli da se sakupljaju oblaci. Još nisu bili ni crni i teški i po njihovom izgledu nije se moglo zaključiti hoće li doneti kišu. Ali oblaci uvek idu ispred kiše, a ovo je bilo prvi put da su se uopšte pojavili nakon dugog vremena.

— Jednom će ipak morati da padne, zar ne? — tiho je promrmrljala.

Ali to su bile samo želje i nadanja. Još uvek je bilo toplo. Isto kao i ranije. Oblaci još nisu bili prekrili sunce koje se već pojavljivalo na istoku.

Na sat i po jahanja od Enterprajza, u susret im je dojahao Ed Prins sa novostima.

— Sinoć je na Lajdenovom ranču došlo do obračuna — rekao je Delaplejn. — Šerif Karl Brajen je tamo pošao sa poterom da pronade Dika Marena, mada ga je Lajden koji je jahao sa njima, sve vreme odvrćao od toga. Ispred samog ranča naišli su na zasedu.

— Ko je bio u zasedi?

— Vesli Kendrik.

— Kendrik?

— Tako su mi ispričali.

— I? Šta se dogodilo?

— Čim su videli u šta su uleteli, predali su se. Karl Brajen ih je strpao u zatvor.

— Dejve — prekide ih Bonita. — Zar se ne sećaš šta nam je Čarli Vots o tome govorio?

— Šta?

— Rekao je da Vesli Kendrik sprema Filu Lajdenu iznenađenje. To je to iznenađenje. Vesli Kendrik je odjahao na Lajdenov ranč i tamo čekao da se Lajden vrati da bi ga napao, jer Lajden na njega baca krivicu za sva ubistva. No, naišla je potera i pokvarila njegov plan.

— Verovatno je bilo tako — klimnu Delaplejn.

— Lajden je u gradu — nastavi Ed Prins da priča šta je saznao. — Svi ma priča da je šerif najzad uhvatio krivca. Kaže da je Vesli Kendrik sinoć pucao na Dženeviza i da je bilo suviše mračno da bi Elena mogla da vidi da li je hramao ili nije. I ona je spremna da ispravi svoju prvobitnu izjavu i da kaže da je čovek koji je sinoć pucao na Dženeviza možda i hramao.

— Prokleta drolja! — prasnu Delaplejn. — No, i ona će doživeti neprijatno iznenađenje. Šta je sa našim Majkom Dženevizom?

— Doktor Riders kaže da će preživeti! Povreda je teška i lečenje će biti dugo i sporo. No, doktor Riders kaže da je Majk mlad i da će njegov

snažan organizam uspeti da se izvuče.

Svi radosno povikaše. Šeširi poleteše u vazduh.

Delaplejn zamišljeno klimnu glavom. Kao i drugi, i on je bio obradovan što će jedan od njegovih najboljih i najvernijih kaubojica ostati živ. Ali, sad je razmišljao o Lajdenu. Pokvareni rančer uspeo je da se izvuče iz neočekivane neprilike u koju je zapao, ali iz ove koju mu je on spremao, sigurno neće uspeti da pronade izlaz. U to je bio siguran. Verovatno je mislio da se Dik Maren krije negde u brdima a nije ni sanjao da je u njihovim rukama a još manje da je već sve priznao.

— Kad stignemo u grad — obratio se Boniti — ti, Sali Valas i mala Sandra odjašite do Sjua Vilsona i tamo ostanite.

— A vi?

— Mi ćemo odjahati do šerifove kancelarije.

— Zašto i ja ne mogu sa vama?

— Možda će biti neprilika, mada se ja nadam da će sve ipak proteći mirno.

Bonita se namrštila jer joj se nije svidelo da se odvaja od kaubojica sa ranča. no, znala je da je Delaplejnov savet dobar. Bar što se tiče Sali Valas i male Sandre.

U blizini Enterprajza, izbili su na put i nastavili da jašu putem sve dok nisu došli do Diksonovog koral. Na ulici, ispred konjušnice, stajalo je nekoliko konja zavezanih za grede. Delaplejn je znao da će ih uskoro biti mnogo više. Svi će početi da se okupljaju čim vide da se ispred šerifove kancelarije zaustavila grupa jahača sa Lon Stara i da vode vezanog zarobljenika.

Dok su jahači prolazili ispred koral, na vratima konjušnice se pojavio Dikson i zapanjeno ih gledao.

Nije pošao za njima.

Sjahali su ispred šerifove kancelarije. Bonita je pomogla Sandri da siđe sa očevog konja, pa je sa njom i Sali Valas pošla prema Vilsonovoj banci.

Delaplejn je sjahao sa ostalima. Dva kauboja skinuše vezanog Dika Marena sa konja i povedoše ga u kancelariju upravo kad se na vratima pojavio šerif Karl Brajen.

— Šta sve ovo treba da znači, Dejve? — upitao je Delaplejna, smrknuto.

Izgledao je umorno i neispavano. Glas mu je bio promukao a oči crvene.

Delaplejn proguta pljuvačku.

Mišići mu se nervozno zgrčiše.

— Čovek koga ti dovodimo je Dik Maren — odgovorio mu je. — Sinoć sam ga uhvatio na drumu. Imali smo mali obračun mecima i pesnicama pa sam ga doveo na Lon Star.

— Mogao si ga dovesti ovamo, u grad — primeti neraspoloženo i neodobravajući šerif.

— Lon Star je bio bliži. Pored toga, želeo sam da mu postavim nekoliko pitanja.

Na ulici ispred šerifove kancelarije počеше da se iskupljaju radoznalci. Delaplejn je znao da će se uskoro oko njih iskupiti svi građani Enterprajza.

Tom Elis i Bert Fini stajali su pored ubice Dika Marena da bi ga zaštitili. Ostali jahači sa Lon Stara stajali su ispred gomile. Dvojica su stajali ispred same zgrade a druga dvojica malo po strani tako da u slučaju potrebe mogu brzo da pretrče ulicu. Trebalo je da paze na Lajdena i na jahače sa njegovog ranča, kao i na Stjua Oldfilda, ako se bude pojavio.

Njihovi zadaci bili su deo ranije zamišljenog plana. Bonita, Sali i mala Sandra već su se nalazile iza ugla gde je bila banka.

— Kažeš, postavljao si mu pitanja? — reče Karl Brajen.

— Da — potvrdi Delaplejn.

— Da li si dobio odgovore?

— Jesam. Ovde je i pismeno priznanje Dika Marena.

Dok je govorio, izvadio je iz džepa papir i pogledao ga. Rukopis je bio toliko nesiguran da je Dik Maren

sada slobodno mogao i da ga porekne.

— Pre nego što ti ga dam — nastavio je Delaplejn, i ponovo pogledao u šerifa — želim da ti kažem ono što znam o Diku Marenu. To je čovek koji je pre pet dana stajao iza Sodermanove radnje i ubio Hamiltona Batervuda. To je čovek koji je ubio Bila Timberlenda u dvorištu Lajdenovog ranča, pa je zatim Timberlendovo telo odneo u brda i tamo ga zakopao da bi sumnja pala na Veslija Kendrika. To je čovek koji je prošle noći pred kućom gospođe Troter pucao na Majka Dženeviza i teško ga ranio. Udovica Batervuda Hamiltona imala je zadatak da mene dovede pred njegovu cev ali sam je ostao na sastanku sa tobom i to me je spaslo. Umesto mene, Elenu Batervud je otpratio Majk Dženeviz. Dik Maren je pucao u njega, u mraku ga zamenivši sa mnom. U ovom priznanju koje ti sada dajem, moći ćeš sve to da pročitaš, kao i ime čoveka koji ga je plaćao za sve te zločine.

Gomilom se proneše žamor. Karl Brajen uze papir. Delaplejn je nepokretno stajao i čekao da šerif pročita priznanje Dika Marena.

— Uvedite ga! — naredi Karl Brajen kad je završio čitanje.

Delaplejn glavom dade znak ljudima koji su držali Dika Marena, ali nije za njima pošao u kancelariju. Stajao je i dalje ispred zgrade nevestan žagora ljudi koji su se okupljali oko njega. U gomili nisu bili ni Fil Lajden ni Stju Oldfild niti iko od jahača sa ta dva ranča. Možda nije ni bilo čudno što Lajden nije sa ostalima. Sigurno je već čuo za ime zarobljenika koga su doveli jahači sa Lon Stara. A tačno je znao šta sve Dik Maren može da ispriča.

Karl Brajen se ponovo pojavi na vratima. Preleteo je pogledom preko ljudi koji su stajali u gomili ispred kancelarije i pozvao jednog od njih, koji je nekada radio sa njim na istom ranču.

— Znaš li gde je Lajden, Leme? — upitao ga je.

Oslovljeni slegnu ramenima.

— Čini mi se da je u salunu Žuto sunce. Bar je tamo bio do pre nekoliko minuta.

— Treba mi tvoja pomoć, Leme — nastavi šerif.

Pozvao je još nekoliko ljudi iz grupe. Sve su to bili kauboji iz južnog dela doline i nisu bili umešani u obračune oko vode sa ranča Lon Star.

Probili su se pred masu zainteresovanih posmatrača i stali ispred drvenog trotoara.

— Ti, Dejve, ostani ovde — reče šerif Delaplejn. — I tvoji ljudi neka ostanu sa tobom. Nemojte se mešati. Vi ste već previše učinili. Ostalo će biti moja briga.

Sada Delaplejn slegnu ramenima.

— Kako ti kažeš, šerife.

Karl Brajen se okrete i, sa ljudima koje je odabrao, pođe prema salunu Žuto Sunce.

Nekoliko građana pošlo je za njima, ali na pristojnom odstojanju, znajući šta se može dogoditi kad šerif naleti na Fila Lajdena.

Tom Elis i Bert Finli izadoše iz šerifove kancelarije i stadoše uz Delaplejna.

— Brajen je zaključao Dika Marena u zadnjoj ćeliji — reče Tom Elis.

— Nije ga odvezao. Izgleda da nije bio mnogo iznenađen. Rekao je da se ovo slaže sa onim što mu je rekao Vesli Kendrik.

Delaplejn napravi neodređenu grimasu, kao da kaže da više ništa ne može da učini. Sve je bilo zaista u šerifovim rukama. Bar je tako izgledalo.

Na drugom kraju ulice video je kako se Brajenova grupa zaustavlja ispred Žutog sunca. Posle kraćeg dogovora, dvojica ljudi otrčaše da pripaze na pomoćni izlaz, a šerif zajedno sa ostalima pođe prema glavnom ulazu.

Stigli su do vrata i otvorili ih.

Sad mu nije preostajalo ništa drugo nego da čeka. Sve se završilo, mislio je Delaplejn, ili se skoro završilo. Osećao je kako ga nervoza polako napušta. Lajden neće imati hrabrosti da se bori. Kao i do sada, pokušaće da se izvuče pomoću laži, jer nije znao da se krug oko njega potpuno zatvorio. A priznanje Dika Marena bilo je potpuno i ništa ga više nije moglo oboriti.

Vrata na salunu Žuto sunce ponovo se otvoriše i Karl Brajen sa pratiocima vrati se na ulicu. Pojaviše se i ona dvojica sa zadnjeg izlaza, pa svi zajedno pođoše prema River Kriku.

Delaplejn odmah shvati šta je to značilo.

Lajden sa svojim ljudima nije bio u salunu. Pobegao je pre nego što se šerif pojavio. Konji su im verovatno, bili vezani negde u blizini.

Nervoza za koju se ponadao da će ga konačno napustiti, ponovo je počela da se vraća. Slučaj još nije bio okončan niti će biti okončan sve dok Fil Lajden ne čuje celo priznanje Dika Marena i dok ne bude smešten iza rešetaka.

Šerif hitro potrča do njega.

— Pobegao je! — reče Delaplejn.

— Odjahali su samo nekoliko minuta pre nego što ste vi stigli u grad. Krenuli su obalom potoka. Mi krećemo za njima, ali bih želeo da ti i tvoji ljudi i dalje ostanete ovde. Ako primete da su sa nama i ljudi sa ranča Lon Star, svakako će doći do pucnjave a želim da pokušam da to izbegnem.

— Kad krećete? — upita Delaplejn.

— Čim Dika Marena sprovedem u zatvor.

— Šta ćeš sa Veslijem Kendrikom?

— Pustiću ga, naravno. Kasnije. Ali prethodno ću od njega dobiti obećanje da će zauvek da napusti ove krajeve. Brda nisu njegova. On se tamo naselio, a svima nama je već dugo trn u oku.

Ovaj Karl Brajen, pomisli Delaplejn, na kraju će još postati dobar šerif. Izgledalo je da zna kako treba obavljati taj posao. A ni hrabrost mu nije nedostajala.

— Ako ti nekad zatrebaju ljudi za poteru, zovi i nas sa Lon Stara — rekao mu je.

— Idući put — klimnu šerif. — Hoću, pozvaću vas. Sada ne.

Prijateljski je potapšao Delaplejna po ramenu i ušao u kancelariju.

Delaplejn se iznenada setio Bonite. Znao je da je bila nestrpljiva da čuje šta se dogodilo. I zabrinuta.

Rekao je Bertu Finiju da se jahači sa Lon Stara ne razdvajaju pa je krenuo prema banci Sjua Vilsona.

VIII

Bilo je nekoliko stvari koje je trebalo da obave. Odlučili su da sve završe pre nego što se Brajen sa poterom vrati u grad. I onako su morali da ostanu u Enterprajzu dok se sve nepravilike ne okončaju.

Stajali su na verandi Sjua Vilsona i razgovarali o svojim problemima. Bonita je zamišljeno slušala šta joj Delaplejn govori. Zatim su otišli i posetili ranjenog Majka Dženeviza. Bilo mu je neznatno bolje. Prepoznao ih je i osvestio se a zatim ponovo zaspao.

Na prstima su izašli iz sobe.

— Sad nije potrebno da razgovaramo sa bankarom o zajmu koji treba da podignem da bih isplatila Eleni — reče Bonita. — Šta će se sa njom dogoditi?

— Po priznanju Dika Marena, ona je saučesnik u ubistvu — reče Delaplejn. — Ona je bila u dogovoru sa njim da me namami pred kuću gospođe Troter gde je on čekao u zasedi da me ubije. Umesto mene, naštradao je jadni Majk Dženeviz.

— Hoće li biti uhapšena?

— Naravno!

— I biće joj suđeno?

Da.

Bonita na terasi ispred banke srete Sali Valas i malu Sandru.

— Gde je moj muž? — upita Sali Valas.

— Verovatno je sa ostalim momcima — umesto Bonite odgovori Delaplejn. — Iznenada je postao deo Lon Stara. Ne dešava se često da stočari u svoje društvo prime jednog farmera.

— Moj muž je dobar i vredan čovek. I pošten — gordo reče Sali Valas.

— Šta ćete raditi do iduće godine? — upita je Delaplejn.

— Nadam se da ćemo nekako uspeti da preživimo ovu sušu.

— Možda će vaš muž hteti da nekoliko meseci radi za nas. I onako neko treba da zameni Majka Dženeviza koji će dugo biti van stroja.

Sali Valas klimnu glavom. Više nije izgledala zabrinuta.

— Mislim da će se Tomasu ta ideja dopasti — rekla je.

— Razgovaraću s njim o tome — reče Delaplejn i pogleda Sandru. — kako si princezo?

— Zdravo, kauboju! — reče devojčica i zanosno mu se osmehnu. — Jesi li dobio moj poklon?

— Jesam. Pogledaj ga. Čim budem imao vremena, daću da se lančić produži pa ću ga nositi oko vrata.

Sali Valas i Sandra odoše.

— Priča se da ćeš me zaprositi — reče iznenada Bonita.

Obično teško zbunjiv, Delaplejn je ovog puta bio zaista zbunjen.

— Šta? Šta si to rekla? — upitao je.

— Rekla sam ono što se priča — osmehnula se. — Ne znam koliko u tim pričama ima istine.

— Pa... ja... ovaj...

— U redu. Možda su to lažne vesti?

— Ne... Ovaj...

— Svaka žena voli da je zaprose — pomogla mu je. — I ja bih to volela.

Usne joj nisu bile stisnuta kao ranije. Obrazi su joj bili rumeni. Delaplejn se osvrte i pogleda niz ulicu. Nikog nije bilo na vidiku ali ipak nisu bili sami. Bankar ih je posmatrao kroz prozor.

— Misliš li da treba odmah da te zaprosim? Ovde? Na ulici?

Uzela ga je pod ruku i zajedno pođoše.

— Baš smo nas dvoje šašavi — osmehnula mu se. — Bićemo srećni i volećemo se, Dejve. Da svratimo kod Artura Holisa.

— Ne — odmahnuo je. — Prvo hoću da svratim do Elene i da razgovaram s njom.

Prešli su preko ulice i pošli prema poštanskoj stanici odakle je trebalo da skrenu prema kući gospođe Trotter.

Na kraju ulice zaustavio ih je trgovac Adam Kiksinel.

— Dozvolite mi da vam prvi čestitam? — rekao je.

— Zar se to zaista vidi po nama? — upita Delaplejn.

Trgovac klimnu glavom.

— To je očigledno isto kao što su očigledni i ovi oblaci gore. Biće kiše ovih dana.

— I ja tako mislim — klimnu Delaplejn.

— Pitanje je šta će prvo doći. Kiša ili novi bunari. Sad ih svi kopaju. Neki su već našli vodu. Zna li ko bi hteo da kupi jedan ranč?

— Ko prodaje ranč?

— Stju Oldfild. Već je odjahao na istok. Rekao je da će kasnije poslati nekog po novac. Uplašio se što ste dokazali da je on one noći pucao na vas dvoje.

Stajali su još nekoliko trenutaka i razgovarali. Zatim Delaplejn i Bonita odšetaše do kuće gospođe Trotter. Kad su stigli ispred kuće, Delaplejn iznenada zastade. Setio se kako je Majk Dženeviz prošao na ovom istom mestu. Setio se iznenadnog pucnja i vriske. Zastao je nepunih desetak koraka od verande. Uhvatio

je Bonitu za ruku i gurnuo je ispred sebe.

— Šta je, Dejve? — zbunjeno ga je upitala. — Šta ti je?

— Vрати se.

— Zašto?

— Vрати se!

Pogledao je u kuću. Tamo nije bilo ničega neobičnog. Ničega što bi ga moglo uplašiti. Dik Maren je bio u zatvoru. Lajdena je gonila potera.

Vrata na kući su se otvarala. Pomislio je da je to Elena koja ih je kroz prozor videla da dolaze. Možda...

Delaplejn napravi još jedan korak pa ponovo zastade. Ulazna vrata sad su se potpuno otvorila. Neko je stajao sa druge strane praga. Samo, to nisu bile ni Elena ni gospođa Trotter.

Sa koltom u ruci tamo je stajao Fil Lajden.

— Samo izvoli, Delaplejne — pozvao ga je. — Očekivao sam te. Čekam te da te ubijem!

Izgledao je kao pravi ludak. Kao čovek kome je želja za ubijanjem potpuno oduzela razum.

Delaplejn polako pođe napred, a ruku malo približi revolveru u futrolji. Mogao ga je zgrabiti i izvući. Možda će imati sreće da živi dovoljno dugo da samo jednom povuče oroz.

Bonita je pošla za njim.

— Skloni se! Odmakni se! — rekao joj je.

Nije je gledao. Pogled nije skidao sa nepomičnog, mračnog Lajdenovog lica, unakaženog mržnjom. Delaplejn je znao da bi bilo uzaludno da se objašnjava sa njim. Napravio je još jedan korak napred. Bonita ga nije puštala.

— Nemoj, Bonita! Pusti me! Ostani gde si!

Video je kako se Lajdenov revolver pomerio pa se zatim umirio. Sekundi su izgledali dugi kao večnost.

A onda, iznenada, Bonita se bacila na Delaplejna. Bacila se sa neslućenom snagom očajnika i izbacila

ga iz ravnoteže, isto onako kao što je Tomas Valas prethodnog dana srušio Lajdena u svojoj kući. Delaplejn to nije očekivao i počeo je da pada. Ali ni Lajden to nije mogao da očekuje, pa je sa zakašnjenjem povukao oroz. Opalio je tek kad je Delaplejn počeo da pada, izvlačeći revolver.

Pucanj je odjeknuo kao grmljavina. Delaplejn je na ramenu osetio vrelo olovo, ali i on povuče oroz. Bio je to neprecizan hitac ali je morao pogoditi Lajdena jer se ovaj presavio u struku ali je još uvek pokušavao da puca.

Sekundu posle toga, Delaplejn opali ponovo. Lajden se naslonio na dovratnik. Neko vreme je tako stajao kao prikovan. Revoiver koji je držao postajao mu je sve teži. Ramena su mu se tresla. Onda je naglo pao licem na pod verande i ostao nepomično da leži.

Delaplejn se podiže na kolena a zatim ustade. Bonita je stajala leđima okrenuta kući, s licem u šakama. Stavio je revolver u futrolu, prišao joj i zagrlio je.

— Sve je u redu, Bonita. Spasla si mi život. Da me nisi gurnula...

Ljudi su im trčali u susret, ali on toga skoro nije ni bio svestan. Iz ra-

ne na ramenu slivala mu se krv.
No, rana ipak nije bila opasna.

*

U kući je pronađena vezana i sa zapušanim ustima gospođa Troter. Ispričala je da je Lajden iznenada upao, vezao je i zapuštao joj usta a zatim se posvadao sa Elenom Baternud zbog toga što je prethodne večeri pred cev puške Dika Marena dovela Majka Dženeviza a ne Delaplejna. Išamarao ju je, nazvao droljom i na kraju, u nastupu ubilačkog besa, zadavio.

Zatim je ostao da čeka Delaplejna da bi ga ubio.

Kasno posle podne, jahači sa Lon Stara bili su spremni za pokret. Grupa je strpljivo čekala da Delaplejn i Bonita izađu iz šerifove kancelarije. Bili su nasmejani i dobro raspoloženi.

Nebo su već sasvim bili prekrili oblaci.

Bilo je sveže, vazduh je postao prohladan i vlažan, miris željene kiše lebdeo je iznad Enterprajza i okolnih pašnjaka.

KRAJ

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

NOVA SUPERKRIMI EDICIJA

HEJZI, NJUŠKALO

serija romana o njujorškom privatnom detektivu
MAJKLU HEJZLVUDU HEJZIJU

HEJZI, NJUŠKALO

romani pisani u najboljem maniru majstora tvrde
škole krimića

HEJZI, NJUŠKALO

superromani o superdetektivu

HEJZI, NJUŠKALO

romani akcije, iznenađenja, surovih obračuna...

HEJZI, NJUŠKALO

romani nabijeni seksom i nasiljem, pisani grubim i
sočnim jezikom podzemlja

HEJZI, NJUŠKALO

romani koji nikoga neće i ne mogu ostaviti
ravnodušnim

HEJZI, NJUŠKALO

od januara sledeće godine na svim kioscima

HEJZI, NJUŠKALO

romani do sada neobjavljeni u Jugoslaviji
ne zaboravite:

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

KONKURS ZA VESTERN ROMAN

Redakcija VESTERN ROMANA X—100 raspisuje stalni konkurs za western romane koji će se objavljivati u istoimenoj ediciji. Rukopisi treba da su obima od oko 8 autorskih tabaka (115 do 130 stranica sa 30 redova i 60—65 slovnih mesta, novinarskog proreda, otkucani na pisačkoj mašini). Nagrađenih romana neće biti nego će Redakcija otkupiti svaki roman koji bude odgovarao njenim kriterijima, a o čemu će odlučiti posebni žiri. Rok slanja rukopisa nije ograničen. Informacije na telefon 021/623-170.

Rukopise slati na adresu:
»DNEVNIK«, Redakcija western romana
21000 Novi Sad
Vojvođanskih brigada br. 7/XII

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

B

**ROTO
BIBLIOTEKA
X-100**

**NA PUTU
ODMORU
U PLANINI
NA MORU**

RAZONODIČE VAS

ROMANI

X-100

★ **WESTERN**

★ **KRIMI PRIČE**

★ **SVAKE NEDELJE NOVA SVESKA**

NA SVIM KIOSCIMA

SEKSTRIIP

NOVO!

NOVO!

NOVO!

**SAMO
ZA
ODRASLE**

IZ PERA
NAJPOZNATIJIH
MAJSTORA
STRIPA

PRVI PUT ZA NAŠE ČITAOCE

 eliksir

REVLIJA ZA POPULARNU MEDICINU

VAŠE ZDRAVLJE

**JE
U VAŠIM
RUKAMA**

**Najpoznatiji domaći i strani stručnjaci
pišu ekskluzivno za čitaoce „Eliksira“
o najaktuelnijim zdravstvenim problemima
savremenog čoveka**

VAŠ SAVETNIK

VAŠ SAGOVORNIK

VAŠ PRIJATELJ

NA SVAKOM KIOSKU – USVAKOM DOMU

 eliksir

REVLIJA ZA POPULARNU MEDICINU

NAJNOVIJI FANTASTIČNI STRIP

NA SVIM KIOSCIMA

SPECIJALNO IZDANJE »ZLATNE SERIJE«

DILAN DOG

DILAN DOG
detektiv koji
se ne plaši
strave i užasa

DILAN DOG
u događajima
na granici
snajave

DILAN DOG
rešava slučajeve
koji prevazilaze
i najbujniju
maštu

DILAN DOG se hvata ukoštac sa silama mistike i zla

DILAN DOG NA SVIM KIOSCIMA

U SLEDEĆEM BROJU

K. L. Smit

HITAC ZA PITA HOPSONA

U tom trenutku, dvokrilna salunska
vrata se otvoriše i u salun uđe visok i
razvijen čovek svetložute kose. On
požuri u susret dvojici Hopsonovih.
— Čoveče... Pite... baš sam srećan što
te vidim. Čuo sam da si se vratio...

JUGOBANKA

DODITE
DA SE DOGOVORNO!

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128072